στὴ θέση της, κ' εἴχαμε βιβλία σάφτήνα, καὶ τὴν τιμούσαμε σὰν πῶς τῆς πρέπει, κ' ἐμεῖς θὲ νὰ ξέρουμε πιότερα πράματα βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σκολειὸ, γιατὶ δὲ θὰ χάναμε τὸν καιρὸ μὲ τὰ τύπτω—τύπτεις κτλ. καὶ τοὺς Ἐβρωπαίους θὲ νὰ ἀναγκάζαμε νὰ μάθουνε τὴ μιὰ γλῶσσά μας, εἴτε πρὶν ἐρθοῦνε, εἴτε ἀφοῦ ἐρθοῦνε, ἐνῶ τώρα πρέπει νὰ μάθουνε δυὸ, ποὺ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο. Κι' ἔπειτα θὲ νἄμαστε πιὸ περήφανοι γιὰ τὸν τωρινὸ Ἐθνισμό μας, καὶ δὲ θὲ νὰ ντρεπούμαστε νὰ λεγόμαστε Ρωμιοί, καὶ θὲ νὰ προσπαθούσαμε γιὰ τὸ ἔθνος μας ἐνῶ τώρα οὔλοι λέμε «Ἐγὼ θὰ τὸ φκιάσω τὸ ρωμαΐϊκο»; Πόση διαφορὰ ἀπὸ τοὺς Ἐγγλέζους ποὺ παντοῦ καὶ παντα λένε «Εἶμαι Ἐγγλέζος!»

Ἔπειτα καὶ μεῖς οἱ γιατροί, γιατί πήραμε ἕνα χαρτὶ ὁ Θεὸς ξέρει μὲ πόσα ρεζιλίκια, δὲν πρέπει νὰ τὸ ρίχνουμε ὄξω, ἀλλὰ νὰ προσπαθοῦμε μὲ τὴν ἐπιμέλεια, μὲ τὴ φιλοτιμία, μὲ τὴν παρατήρηση, μὲ τὴν πεῖρα νὰ γίνουμε καλλύτεροι καὶ πιὸ ὠφέλιμοι στὸν κόσμο, ποὺ μᾶς ἐμπιστέβεται τὸ πολυτιμότερο πρᾶμα ποὺ ἔχει—τὴν ὑγεία του καὶ τὴ ζωή του—σύφωνα μὲ τὸν ὅρκο ποὺ δώσαμε «εἰσελεύσεσθαι... ἐπ' ὠφελίᾳ καμνόντων,» κι ὄχι νὰ κάνουμε τὸ μεγάλο, ἢ νὰ τὸ ρίχνουμε στὸ πιοτὸ ἢ στὰ παιγνίδια ἢ στὶς τσαρλατανιὲς ἢ στὰ κομματικά, ἔχοντας στὸ νοῦ μας ἀφτὰ τὰ χρυσᾶ λόγια τοῦ καθηγητὴ Renon (ἐναρχτήριος λόγος του στὶς 10 9βρίου ἔ. ἔ. «ὁ σκοπός μου εἶναι νὰ σᾶς κάνω ὄχι σοφοὺς ἀλλὰ γιατροὺς δηλ. *ἀθρώπους προωρισμένους γιὰ τὴν ὄμορφη κ' ἐβγενικὴ ἀφτὴ δουλειὰ* (mission) *νὰ γιατρέβετε τοὺς ἀρρώστους σας, ἃ μπορεῖτε, νὰ τοὺς ἀνακουφίζετε πάντοτες, νὰ κάνετε τὸ πᾶν γιὰ ν' ἀποκρούσετε τὶς ἀρρώστιες ἀπὸ τοὺς συμπολίτες σας καὶ νὰ δώσετε στὴν πατρίδα σας ἕνα σημαντικὸ ποσὸ* (capital) *ἀπὸ ἀθρώπινες ψυχές.*»

Γιατὶ τώρα τί κάνουμε;

ὁ ἕνας . . . . . «τοὺς νόμους . . . . . τῆς πρέφας παίζων ὁ φτωχὸς ζητεῖ νὰ καταλάβῃ»

ὁ ἄλλος—«Γιατρὸς φημισμένος τῆς Πρίγκηπος..... . . . . καββαλίκεψε ἐφ' ἵππου,

Εἰς τὸ Μπέγιογλου νάρθῃ νὰ καθίσῃ νὰ γιατρέψῃ

λόρδους καὶ ὁμογενεῖς καὶ λιρίτσες νὰ μαζέψῃ.»

ὁ ἄλλος.

«Καὶ μ' ἐνέσεις καφεΐνης καὶ μὲ θειϊκῆς κινίνης πλείστας δόσεις καὶ σαλόλης καὶ μεντόλης καὶ τερπίνης

στέλλει... καὶ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον...

Εἰς τ' ἀγύριστο ταξίδι, καὶ τὰς βάσεις καταβάλλων

ἔργου τηλαυγοῦς στὴν τάμα καὶ στὸ τάβλι τὴν ἡμέρα ἐξοδέβει, παίζων ταῦτα» . . . κτλ.

Ν' ἀφήσουμε λοιπὸν τὴν τεμπελιὰ καὶ τὰ πολιτικὰ (βουλεφτιλίκια, δημαρχιλίκια προεδριλίκια κτλ.) γιατὶ δὲν εἴμαστε καλοὶ πολιτικοί, μὴ ἔχοντας νοῦ πραχτικό, καὶ ν' ἀφοσιωθοῦμε στὴν ἐπιστήμη μας, πονώντας τοὺς ἀρρώστους μας, προσπαθώντας νὰ τοὺς γιατρέβουμε, ὄντας καταδεχτικοὶ—«φιλόφρονα καὶ φιλάνθρωπον ἐμαυτὸν ἀεὶ παρέχειν» τοῦ ὅρκου μαζὺ γιὰ νὰ μπορέσουμε μὲ ἀφτοῦνα τὸν τρόπο νὰ λιγοστέψουμε ἢ καὶ νὰ σταματήσουμε τὸ χείμαρρο τῶν συναδέρφων μας, ποὺ μᾶς ἔρχουνται ἀπὸ τὴ Δύση=δικῶνε μας, καὶ ξένων καὶ ἴσως μπορέσουμε νὰ λιγοστέψουμε τὸ μεγάλο θανατικὸ τοῦ ἔθνους μας (Διὲς γράμμα ἀνοιχτὸ τοῦ Γιατρικοῦ Μηνύτορα στὸν Πρωθυπουργὸ κτλ. 20 8βρ. ἔ. ἔ. γιὰ τὴ Δημοσία Ὑγιεινή, ποὺ ναὶ μὲν θέλει καὶ Κυβερνητικὴ ἐνέργεια γιὰ νὰ περιοριστῇ, μὰ πάντα θὰ κάνῃ διαφορὰ, ἃ προσπαθοῦμε κι' ἐμεῖς οἱ γιατροί, νὰ γιατρέβουμε τὸν κόσμο, κι' ὄχι μονάχα νὰ γράφουμε γιατρικὰ — τὸ κινίνο μὲ τὴ φούχτα κι' ἂς μὴ κάνῃ τίποτες καὶ νὰ κάνουμε πολλὲς βίζιτες ποὺ νὰ πκαίνουμε ὕστερις στὰ δικαστήρια γιὰ νὰ τὶς πάρουμε. Πρὸ πάντω πρέπει νὰ βάνουμε σὲ ἐνέργεια τὴ μέθοδο τοῦ Οὐσὰρ» (διὲς ἡ προτεραιότητα μιᾶς ἰδέας » Νουμᾶς 19 τοῦ 9βρη ε. ε. ποὺ λέγει «Ἀφόντας ἄρχισα νὰ γιατρέβω χωρὶς γιατρικὰ ἢ μὲ λίγα, ἔχω τόσες ἐπιτυχίες ὅσες ποτές μου», καὶ ποὺ προβαίνει, νὰ γίνῃ ἕδρα τῶν φυσικῶν Θεραπευτικῶν μέσων—ὑδροθεραπεία, ἠλεκτροθεραπεία κτλ.—δικαιόνοντάς με γιὰ ὅσα ἔγραψα τόσες φορὲς στὸν Γιατρικὸ καὶ τὸν πολιτικὸ Τύπο – Διὲς στὴν Ἀκρόπολη τοῦ 1889 δυὸ διατριβές μου μὲ τὸν τίτλο «Νέαι θεραπευτικαὶ ἰδέαι» ποῦ ἔλεγα «*Δὲν θεραπεύομεν καλῶς καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν μας*», ποὺ κανένας συνάδερφος δὲν εἶπε δυὸ λέξες, γιὰ νὰ ρίξῃ ἀπὸ πάνω μας τὴ μομφὴ ἀφτήνα — Ἔτσι θὰ μπορέσουμε ἴσως, νὰ κρατήσουμε τὴ θέση μας μέσα στὴν Κοινωνία, ὡς ποῦ ἡ Πρυτανεία τοῦ ἐθν. Πανεπιστημίου καὶ ἡ Κυβέρνηση διορθώσουνε τὰ στραβὰ καὶ καμπουριασμένα χάλια του, καὶ σιγὰ σιγὰ ἔρθη καὶ ἡ δική μας ἡ Σχολὴ σὲ θέση, νὰ δίνῃ πραγματικὴ Γιατρικὴ μόρφωση στοὺς ἀπόφοιτους κι' ὄχι σὰν ὡς τώρα.

Μὰ κι' ὁ λαὸς πρέπει νὰ διαλέγῃ τὸ γιατρό του, καὶ νὰ προτιμάῃ καὶ ἐμπιστέβεται ἐκείνους ποὺ βλέπει πὼς καταγίνουνται μὲ τὴν ἐπιστήμη τους, καὶ προσπαθοῦνε γιάφτόνα καὶ γιὰ τὸ καλό του, καὶ ὄχι ἐκείνους, ποὺ κορδακρίζουνται, γιατὶ ξέρουνε καμπόσα Φραντζέζικα ἢ Γερμανικά, κι' ἔχουνε σχέσεις μὲ Προξένους ἢ μὲ Φλάρους, ἐξὸν ἂν εἶναι ἀπὸ κεινοὺς ποὺ εἶναι «μετὰ ὁσίων ὅσιοι καὶ μετὰ ἐκλεκτῶν ἐκλεκτοί».

Ἀλλὰ τὸ πρῶτο εἶναι ν' ἀποφασίσουνε οἱ Ἀρχὲς (Βασιλεία, Βουλή, Ἐκκλησία, Κυβέρνητη) νὰ ἀλλάξουνε τὸ ἐκπαιδεφτικὸ σύστημα, βγάνοντας τὸ βραχνᾶ—τὴν κακαρέβουσα ποὺ μᾶς πνίγει —,βάνοντας στὴ θέση της τὴ μητρική μας, μαθαίνοντας στὰ παιδιὰ μὲ γλῶσσα καταληπτὴ τὸ φόβο τοῦ Θεοῦ, τὴν ὑπακοὴ στοὺς νόμους καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς Πατρίδας τους, τὸ σεβασμὸ στοὺς γονιούς του καὶ τοὺς μεγαλητέρους του, διδάσκοντας ὄχι τὴν ἱστορίαν τῶν προ-προγόνων τους ἀλλὰ τῶν πατέρων τους —Κολοκοτρώνη Καραϊσκάκη Μιαούλη κτλ.—βγάνοντας ἀπὸ τὴ μέση τὰ ἀεροκοπανίσματα καὶ τὶς ψωροπερηφάνιες γιὰ τὴν εὐγένεια τῆς φυλῆς μας, γιὰ τὴν καταγωγή μας ἀπὸ ἀθάνατους προγόνους, καὶ δείχνοντάς τους τὶς δύσκολες περίστασες ποὺ περνάει τὸ Ἔθνος μας καὶ τὸν τρόπο ποὺ θὰ γλυτώσουμε ἀπὸ ἀφτὲς—τὴν ἀφτοπεποίθηση καὶ τὴν ἀφτενέργεια—γιατὶ χωρὶς ἀφτὸ οὔτε γιατροί, οὔτε δασκάλοι, οὔτε παπάδες, οὔτε δικαστὲς καὶ δικηκηγόροι, οὔτε στρατιῶτες, οὔτε νάφτες, οὔτε βιομήχανοι, οὔτε ἐμπόροι—τῆς προκοπῆς ἐννοεῖται—θὰ μείνουμε στὴν Ἀνατολή, ἀλλὰ θὰ μᾶς τὰ πάρουνε ὅλα οἱ Φράγκοι ἢ οἱ Φραγκολεβαντῖνοι, ἢ θὰ φύγουμε οὔλοι γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴν Ἀφρικὴ, κ' ἔτσι ὁ Βασιλέας θὰ μείνῃ χωρὶς ὑπήκοους, ἡ Βουλὴ χωρὶς Βουληφόρους, ἡ Ἐκκλησία χωρὶς λαὸ γιὰ νὰ τὸν ἁγιάσῃ μὲ τὴν ἁγιαστοῦρά της.

Ἂς μὴ λέμε δὰ πὼς μᾶς ἔρχουνται ἀπὸ τὴ Βουργαρία ἢ τὴ Ρουσσία καινούργιες, γιατὶ ὕστερα ἀπὸ καμπόσα χρόνια λογαριάζουμε πόσοι θὰ μείνουνε στὴν ἐριβώλακα Θσσσαλία, σὰν τοὺς πιάσουνε τοὺς δυστυχισμένους οἱ θέρμες, καὶ οἱ γιατροί μας καὶ οἱ *κατὰ τῆς ἑλονοσίας ἀγωνιζόμενοι* τοὺς στέλνουνε κινίνο καὶ κινίνο καὶ κουνουπιέρες κι ἄλλα μέσα νὰ προφυλάγουνται ἀπὸ τὰ κουνούπια τ' ἀνεφέλετα, ποὺ δὲ θὰ τοὺς φελέσουνε σὲ τίποτες, γιατὶ ἢ θὰ πᾶνε στὸ ἀγύριστο ταξίδι ἢ θὰ γίνουνε *νταλακιάρηδες*, καὶ θὰ δουλέβουνε νὰ κερδίσουνε τὸ γιατρικὸ

οἱ δουλειές, περεχύνεται κάποια τῆς ὕπαρξης ἄδολη χαρά, ποὺ καὶ στὰ πρόσωπα μισοφέγγει. Τέτοια χαρὰ σιγανὴ βασίλεβε καὶ στὴν ἀβλή, βασίλεβε καὶ στὸ μπαξεδάκι τοῦ κ. Ὀλπιέρη. Τὸ χτῆμα του βρισκότανε στὸν περίφημο τὸ μαχαλά, ποὺ λέγεται Μομάρτρι, δηλαδὴ Μαρτυροβούνι—Mons Martyrum—γιατὶ βουνὸ εἶναι, εἴτανε μάλιστα βουνὸ ἀκατοίκητο, μὲ μόλις μερικὰ σπιτάκια, μὲ καλυβοῦλες ἀκόμη, ἐδῶ καὶ δυὸ τρεῖς αἰῶνες· ἄρχισε νὰ πηγαίνῃ κόσμος ἀπὸ τοῦ Φραγκίσκου Α΄ τὸν καιρό, καὶ σήμερα λογαριάζουνται τὰ βιζὰ τοῦ βουνοῦ γιὰ κέντρο τῆς πολιτείας· ἀπὸ τὰ βιζά του ἀνεβαίνουνε, ἀβγατίζοντας ὁλοένα, πρὸς τἀπάνω, πληθυσμός, κίνηση καὶ χτίρια· ἔρημη ἀπόμεινε μονάχα ἡ ἄκρη ἄκρη τοῦ βουνοῦ, ἡ κορφή του, ὅπου φυτρώνουνε ἀνεμπόδιστα διάφορα χόρτα κι ὅπου, ἀνάμεσα σ' ἕνα ξύλινο κυκλοχάραγμα, βλέπεις κι ἀπορεῖς καμιὰ δεκαριὰ φτωχιὲς καλυβοῦλες, σὰ νάσουνε σὲ χωριό.

Στὴ νοτιοδυτικὴ πλαγιὰ τοῦ Μομαρτιοῦ, πρὸς τὴ μέση, σ' ἕναν παράμερο κι ἀθόρυβο δρόμο, καθότανε ὁ κ. Ὀλπιέρης. Μιὰ μακρινὴ ἀλλέα ἢ σὰ θέλεις μιὰ στενάδα δεντροφυτεμένη ἀπὸ κάθε μεριά, σὲ ὡδηγοῦσε στὴν πετρόστρωτη ἀβλή· δεξιὰ τῆς ἀλλέας, ὅταν ἔμπαινες, στὸ πιάσιμο τῆς ἀβλῆς, τὸ ἐργαστήρι τοῦ κ. καθηγητῆ, σὰ μονοκόμματο, χωριστὸ κιόσκι καὶ μεγάλο· ἀριστερά, δέφτερο ἐργαστήρι, σαλόνι τῆς κ. Ἄννας, ἀντίκρυ στὴν μπασιά, δηλαδὴ στὴν ἀλλέα, τὸ δίπατο νόστιμο σπιτάκι, μὲ τὴν κισσωμένη δῶθε κεῖθε προσωπιά του, μὲ τὸ γυριστὸ σκαλάκι τῆς ξώπορτας, ποὺ κατέβαινε στὴν ἀβλή· ἀπὸ πίσω, ἀκκουμπισμένο τὸ σπίτι σ' ἕναν τοῖχο ἀμοιβαῖο· τὰ πλεβρινὰ παράθυρά του ἀνοίγανε ἀπάνω σὲ δυὸ μπαξεδάκια, τὸ ἕνα μακρουλὸ καὶ φαρδούτσικο ποὺ πήγαινε ὡς τοῦ Ἀντρέα τὸ ἐργαστήρι μὲ τἀνεβασμένα του ἀψηλὰ τζάμια, τἄλλο μικρὸ καὶ τετράγωνο ποὺ φώτιζε τὸ μαγερειὸ στὸ κατώγι καὶ σταματοῦσε στὴν ἀβλή· ἀπὸ τὸ μπαξεδάκι τοῦ μαγερειοῦ ἴσα μὲ τὸ ἐργαστήρι τῆς Ἄννας, ποὺ κι ἀφτουνοῦ τὰ τζάμια τὴν ἀβλὴ κοιτάζανε, εἴτανε ἡ ρεμίζα γιὰ τἀμάξια ἢ νὰ ποῦμε ὁ ἀμαξώνας, χωρὶς ἀμάξια ὅμως, γιατὶ τέτοια λοῦσσα δὲν ἤξερε ὁ κ. καθηγητής· κατόπι ἀπὸ τὸν ἀμαξώνα καὶ κολλητά, ἕνα εἶδος κιοσκάκι, ἕνα οἴκημα στενὸ μὲ δυὸ κάμαρες ἀπάνω, κι ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν μεγαλήτερη, ὅπου πλάγιαζε ὁ Πάβλος σὰν ἐρχότανε στὸ Παρίσι, τἀχούρι, ἐννοεῖται χωρὶς ἄλογα καὶ δάφτο. Λοιπὸν ἡ ἀβλὴ τοπωμένη, καθὼς βλέπουμε, ἀναμεταξὺ μπαξεδάκι, ἀμαξώνα, κιοσκάκι, μπαξέ, σπίτι καὶ τὰ δυὸ τὰ ἐργαστήρια, τὸ ἕνα γυρισμένο πρὸς τὸν μπαξὲ τοῦ Ἀντρέα, τἄλλο πρὸς τὴν ἀβλὴ ποὺ λοντὰ στῆς ἀλλέας τὴν μπασιὰ στένεβε λιγάκι καὶ χώριζε τὰ δυὸ ἐργαστήρια. Στὴ μέση πάλε τῆς ἀβλῆς, στεκότανε ἕνας πέρκος φουντωτός, μὲ τὰ βαριὰ κλαριά του γερμένα χάμω· πρῶτα, στὴν ἴδια θέση, στεκότανε κέδρος, ποὺ ἀρρώστησε στὰ 1870, μὲ τὰ μεγάλα τὰ κρύα, κι ἀποξεράθηκε· κάμποσα χρόνια ἔμεινε ξεραμένος στὴν κάτσα του τὴ χωματένια, ὥσπου νὰ σαπίσουνε οἱ ρίζες καὶ νὰ μὴ βαστᾷ πιά· συλλογίστηκε τότες ὁ Ἀντρέας νὰ φυτέψῃ τὸν πέρκο, ἐπειδὴ τὰ πέρκα εἴτανε τἀγαπημένα δέντρα τῆς Ὄλιας. Πριονίσανε ὅμως τοῦ κέδρου τὸν κορμό, τὸν κόψανε σὲ τρία κομμάτια, τὰ κάμανε τρεῖς πάγκους, τοὺς βάλανε ἀκκουμπιστὰ στὸ κιοσκάκι καὶ στὸ ἐργαστήρι τῆς Ἄννας. Ἔτσι ἔμοιαζε τὸ μέρος ἀκόμη περισσότερο μ' ἐξοχή, ἐξοχὴ βιχμένη μέσα στὴ μέση τοῦ Παρισιοῦ, ἐβρύχωρη κ' ἐβάερη, πράσινη, φωτόλουστη, σιγανή, χωρὶς πολυτέλειες, τόσο ἁπλὴ μάλιστα ποὺ δὲ θἀποροῦσες ἂν ἄξαφνα ἔβλεπες ἀπὸ τἀχούρι καμιὰν ἀγελάδα ἥσυχα νὰ προβάλῃ κι ἀργοβάδιστα.

Σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς κέδρινους πάγκους κα-

— κινίνο — ἐνῶ ἔχουνε τὸ ἀλάθαστο ἀντιφάρμακο ἀφτηνῆς τῆς ἀρρώστιας — τῆς ἐλονοσίας· δὲν τοὺς ἀρέσει ἡ θέρμη; — καθὼς καὶ τῶν ἄλλων ἐπιδημικῶν ἀστενειῶν — τὸ *νερὸ* — μπροστά τους καὶ τζάμπα.

Μπακοῦ σὶς 14 τοῦ Χριστοῦ.

Δικός σας
ΚΩΣΤ. ΛΑΝΑΡΑΣ

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

Ὁ οἰνοπώλης Γ. Χάλαρης *μὴ θελήσας* νὰ προσφέρῃ οἶνον εἰς τὸν **Ν. Σοφὸν** ἢ Φούσκαν καί τινας ἄλλους διερχομένους ἐπὶ σούστας ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θεάτρου τοῦ Διονύσου καταστήματός του καὶ *καλέσαντες αὐτὸν πρὸς τοῦτο, ἐδέχθη ἐκ μέρους αὐτοῦ* ἐπίθεσιν καὶ ἐτραυματίσθη ἐξάκις διὰ μαχαίρας εἰς τὴν κεφαλὴν ἐπικινδύνως.

(«Νέον Ἄστυ» 11 τοῦ Γεννάρη σελ. 3 στήλ. 1).

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Βγῆκε σὲ βιβλίο ὁ τρίτος τόμος «Ρόδα καὶ Μῆλα» τοῦ κ. Ψυχάρη μὲ τὴν «Ἀπολογία» καὶ πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Ἑστίας» 6 δραχμές.

— Ἡ «Ἀπολογία» τυπώθηκε πέρσι στὸ «Νουμᾶ» (ἀριθ. 171—183), μὰ τώρα τὸ βιβλίο εἶναι πλουτισμένο μὲ σημειώσες, μὲ ἀποσώματα, μὲ πίνακες κτλ. καὶ πρέπει νὰ ξαναδιαβαστεῖ κι ἀπ' ὅσους τὴ διαβάσανε στὸ «Νουμᾶ».

— Τί σημασία μεγάλη ἔχει γιὰ τὸν ἀγώνα τὸ καινούριο αὐτὸ βιβλίο τοῦ Δασκάλου μας, τὸ βλέπει ὅποιος προσεχτικὰ τὸ μελετήσει. Μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀποστομώνουνται μιὰ καὶ καλὴ καὶ οἱ **μισόγλωσσοι** καὶ οἱ **τεμπέλπδες**—ὅσοι δηλ. φαντάζουνται καὶ κηρύχνουνε πὼς μὲ τὸ νὰ γράφεται μὲ γραμματικὴ ἡ γλώσσα εἶναι σκολαστικισμός.

— Δῶ κι ὁμπρὸς ὅτα μᾶς φορτώνεται κανένας ἀπὸ δαύτους δὲν ἔχουμε τίποτ' ἄλλο νὰ κάνουμε παρὰ νὰν τὸν παραπέμπουμε στὴν «Ἀπολογία» νἀνοίγει τὰ μάτια του.

— Διαβάσαμε κάπου πὼς ὁ Φαρδούλης παραιτήθηκε ἀπὸ ὑποψήφιος βουλευτὴς γιὰ χάρη τοῦ Γεννάδιου. Τώρα, ἂ θέλει ὁ Γεννάδιος νὰ μὴν εἶναι ἀγνώμονας, πρέπει σ' ἄλλη ἐκλογὴ νὰ παραιτηθεῖ ὑπὲρ τοῦ Φαρδούλη. Σωτήρας γιὰ σωτήρα· ἔτσι πρέπει.

— Ὁ Ἀγγελόπουλος ἐκτίθεται **ἀνεξάρτητος**. Πόσο ξίπεσε κι αὐτὸ τὸ ἐπίθετο στὶς μέρες μας.

— Μὲ τὸ χιόνι δῶσανε καὶ πήρανε οἱ διάφοροι Ἀθηναῖοι χιονογράφοι στὶς φημερίδες. Μὰ ὅλους τοὺς ἔβαλε κάτου—ἀκόμα καὶ τὸ Σπαντωνῆ—ὁ Παγανέλλης μὲ τὸ μακρὺ χιονογράφημά του στὴν «Ἑστία» τῆς Τρίτης.

— Τὸ χιονογράφημα τοῦ Παγανέλλη μᾶς ἔφερε τὸ δεύτερο χιόνι, τὸ λιγοστό, τὴν Τρίτη βράδι. Τί τοῦ χρωστούσαμε!

—Ξαναθυμίζουμε στοὺς ἀναγνῶστες μας πὼς τὰ τέσσερα τελευταῖα βιβλία τοῦ Παλαμᾶ «Ἴαμβοι καὶ Ἀνάπαιστοι»— «Τρισεύγενη» — «Γράμματα» — καὶ «Ἀσάλευτη Ζωή») πουλιοῦνται στὰ γραφεῖα μας δρ. 6, ἀντὶ 12 ποὺ πουλιοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ὅσοι τὰ ζητήσουν ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες ἢ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ πρέπει νὰ μᾶς στείλουν καὶ τὰ ταχυδρομικὰ (50 λεπτ. ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες καὶ 1 δρ. ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό).

— Στὰ γραφεῖα μας πουλιοῦνται μιὰ δραχμὴ καὶ οἱ «Νησιώτικες Ἱστορίες» τοῦ Ἐφταλιώτη, τὰ λίγα ἀντίτυπα ποὺ μείνανε.

— Σᾶς συσταίνουμε νὰ διαβάσετε—ἂν τύχει καὶ δὲν τὸ διαβάσατε—ἕνα ἀρθράκι ποὺ τυπώθηκε στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς Τετράδης (σελ. 2, στήλ. 4) μὲ τὸν τίτλο «Ἕνα ἔργον Ἑλληνικὸν μὲ Γερμανικὰ ὀμματογυάλια».

— Τὸ ἔργο εἶναι ἡ πολυθρύλητη «Δούκισσα τῶν Ἀθηνῶν» τοῦ κ. Κλ. Ραγκαβῆ καὶ τὰ **γερμανικὰ ὀμματογυάλια** κάποιου κυρίου ποὺ γράφει μὲ τὸ ψευτόνομο **Κλάρα Φίγκε** καὶ βρίσκει πὼς ὁ κ. Ραγκαβῆς εἶναι ὁ πρῶτος **καὶ μέγιστος σύγχρονος Ἕλλην** ποιητὴς» καὶ πὼς ἡ «Δούκισσα τῶν Ἀθηνῶν» εἶναι δραματικὸ ἀριστούργημα.

— Δίχως ἄλλο, τὰ ματογυάλια αὐτά, ὅσο Γερμανικὰ κι ἂν εἶναι, χρειάζουνται καθάρισμα.

— Ἀπὸ τὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς θἀρχινήσουμε νὰ δημοσιεύουμε στὸ «Νουμᾶ» ἕνα διασκεδαστικώτατο μὰ κ' ἐπιστημονικώτατο ἄρθρο τοῦ κ. Μανώλη Τριανταφυλλίδη, μὲ τὸν τίτλο «Ἀνοιχτὸ γράμμα γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα»

— Τὸ ἄρθρο εἶναι ἀφιερωμένο στὸ σοφολογιώτατο κ. Γ. Μιλτ. Μαρῖνο ποὺ τόσα ἀξιολύπητα ἔγραψε τὶς προάλλες στὶς «Ἀθῆναι» ἐναντίο τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ἀπὸ Πέμτη σὲ Πέμτη.

Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν ὁ Ν. Καλογερόπουλος

Σκοτωμοί. Ἀθήνα 12 (ὁ ἕνας στὴν Κηφισιά), Ἐπαρχίες 9.

Λαβωμοί. Ἀθήνα 2, Πειραιὰς 7, (ὁ ἕνας ἀπὸ κάρρο), Ἐπαρχίες 5.

Κλεψιές. Ἀθήνα 7, Πειραιὰς 6.

Ἀπαγωγές. Πειραιὰς 1.

Ο ΦΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

Σημ. Τούτη τὴ βδομάδα, βλέπετε, ἡ κάμα κ' ἡ κουμπούρα δουλέψανε στὰ γερά, 11 σκοτωμοὶ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ 24 λαβωμοί. Ἂ σκοντωνόντουσαν καὶ λαβωνόντουσαν τόσοι, μέσα σὲ μιὰ βδομάδα, στὴ Μακεδονία, πόσα δὲ θὰ κέρδιζε τὸ Ἔθνος!

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. **Βάρβαρο.** Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ Βαρβαροπάζαρο. Στεῖλε μας κι ἄλλα, νὰ μᾶς στέλνουν κ' οἱ φίλοι, τώρα μάλιστα ποὺ τὰ βαρβαροπάζαρα τοῦ «Νουμᾶ» ἀπαθανατιστήκανε, ἀφοῦ τὰ πέρασε κι ὁ Ψυχάρης στὴν «Ἀπολογία»του. Στὸ β' **ἀπόσωμα** τῆς «Ἀπολογίας» φιγουράρουν τὰ βαρβαροπάζαρα τοῦ Μιστριώτη, Σακόρραφου, Δημαρᾶ, Πολυγένη, Κρασᾶ, κι ὅλων τῶν ἐν βαρβαρισμοῖς ἀδελφῶν.—κ. Λ. **Μαβ.** Κέρκυρα. Λάβαμε τὴ συντρομὴ τοῦ 1907 κ' εὐχαριστοῦμε.—κ. Γ. Πετρ. Μιτυλήνη. Εὐχαριστοῦμε· θὰ δημοσιευτεῖ καὶ τἄλλο ἀργότερα.—κ. Μ· Παπαμ. Ἰντίες. Λάβαμε τὴ συντρομὴ τοῦ 1907 κ' εὐχαριστοῦμε.—κ. Ψυρ. Αἴγυπτο. Λάβαμε ἀπὸ τὸν κ. Γ. Φέξη δρ. 2 καὶ 80/00 καὶ θὰν τὶς περάσουμε στὸν κατάλογο.—κ. Βαρελ. Αἴγυπτο. Περιμένουμε γράμμα σου καὶ τὴ συντρομὴ τοῦ 1906.—κ. Κ. Παπαθ. Ἁγιο. Λάβαμε τὴ συντρομὴ ἴσαμε 31 Δεκ. 1907 κ' εὐχαριστοῦμε. Τὰ φύλλα τὰ στέλνουμε.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δηλοποιεῖ ὅτι κατ' ἀπόφασιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, συγκαλεῖται τὴν 10)23 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὥραν 3ην μ. μ. ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης ἡ ἐτησία τακτικὴ Συνέλευσις τῶν Μετόχων, εἰς ἣν παρακαλοῦνται νὰ παρευρεθῶσιν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τοῦ Καταστατικοῦ δικαιούμενοι νὰ μετάσχωσιν αὐτῆς κ. κ. μέτοχοι καὶ οἱ εἰδικοὶ τούτων ἀντιπρόσωποι.

Οἱ μέτοχοι ἀνωνύμων μετοχῶν, θέλοντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην συνέλευσιν, ὀφείλουσι κατὰ τὸ ἐδάφιον α'. τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Καταστατικοῦ δεκαπέντε ἡμέρας τουλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων νὰ καταθέσωσιν ἐπὶ ἀποδείξει τοὺς τίτλους αὐτῶν ἐντὸς μὲν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Κεντρικὸν τῆς Τραπέζης κατάστημα, ἢ τὰ ὑποκαταστήματα αὐτῆς, ἐκτὸς δὲ παρὰ τοῖς ἐκεῖ ἀνταποκριταῖς της.

Ἐν Παρισίοις παρὰ τοῖς κ. κ. M. Rothischild fréres.

Ἐν Βιέννῃ παρὰ τῇ Wiener Bank Verein.

Ἐν Βερολίνῳ παρὰ τῇ National bank für Deutschland..

Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ κ. Λ. Ζαρίφῃ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πκρὰ τῇ Τραπ. Ἀνατολῆς.

Ἐν Καΐρῳ » » » »

Ἐν Σμύρνῃ » » » »

Ἐν Θεσσαλονίκῃ » » » »

Ἐν Χανίοις » » » »

Ἀθῆναι, 2]15 Ἰανουαρίου 1907.

Ὁ Διοικητὴς
Στέφ. Στρέϊτ

θότανε κ' ἔβραβε κάποτες ἡ Κατινούλα τὶς ἀπογεματιανὲς τοῦ Ἄη Δημήτρη, ὅτα δὲν εἶχε ἄλλη δουλειὰ καὶ δὲν πήγαινε τὴ Μοιρίτα στὸ μάθημά της. Στὴ μέση τῆς ἀβλῆς, φουντωτὸς καὶ μυρωδάτος, ὑψωνότανε ὁ πράσινος ὁ πέφκος. Καθότανε ἡ καημένη ἀπάνω στὸν πεθαμμένο τὸν κορμό, ἄφινε τὸ χυνοπωριάτικο τὸν ἥλιο νὰ τὴ ζεσταίνῃ, προτοῦ ἴσως, ἄβρωστη καθὼς εἴτανε δίχως νὰ τὸ ξέρῃ, προτοῦ ἀποκοιμηθῇ κι ἀφτὴ σὰν τὴν πλάση τὸ χειμώνα, ἴσως καὶ χωρὶς ποτέ της νὰ ξαναδῇ τὴν ἄνοιξη. Μπορεῖ πάλε καὶ νὰ γλύτωνε· μπορεῖ νὰ τὴν προστάτεβε ὁ γειτονικός της, ὁ πέφκος τῆς Ὅλιας.

Ἀφότου γυρίσανε ἀπὸ τὴν ἐξοχή, σὰ νὰ λιγόστεψε κάπως τὸ αἷμα ἐκεῖνο ποὺ ἡ θέα του τὴν τρόμαξε τόσο καὶ τόσο τὴν πρώτη φορά. Στοχάστηκε πὼς τότες μὲ τοὺς μουσαφιραίους τὸ παράκαμε, κουράστηκε πάρα πολύ. Πέρασε ἡ μπόρα, περνᾷ μοναχό του καὶ τὸ κακό. Ἔλεγε λοιπὸν πὼς γλήγορα θὰ πάψῃ καὶ πρόσμενε. Ὁ λαὸς ποὺ ἀπὸ ἀνάγκη πρέπει σ' ὅλα νἄχῃ πομονή, πομονὴ ἔχει καὶ στὸν πόνο. Ἔτσι γλύτωνε τὸ κορίτσι ἀπὸ τὸ βάσανο ποὺ τῆς εἴτανε νὰ μολογήσῃ τέτοια πράματα. Ποιός νὰ τὴν κατηγορήσῃ γιὰ τὴν ντροπή; Μήπως ἡ ντροπὴ ἀφτὴ δὲν κομποδένει καὶ τοὺς πιὸ καλλιεργημένους, θαρρῶ μάλιστα περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἀκαλλιέργητους, ποὺ εἶναι καὶ πιὸ ἀθῶοι; Μήπως δὲν κομποδένει τοὺς γιατροὺς τοὺς ἴδιους στὸ φέρσιμό τους, στὰ κινήματά τους, ὡς καὶ στὴ γλώσσα τους; Μήπως τὶς φυσικὲς, τὶς συνηθισμένες μας σωματικὲς λειτουργίες τὶς νοματίζουνε τάχα μὲ τὰ ὀνόματά τους τὰ φυσικὰ καὶ τὰ συνηθισμένα; Μήπως καὶ μεῖς τώρα ποὺ δηγούμαστε τὴ σπαραχτικὴ τὴν ἱστορία τῆς δύστυχης κόρης, δὲν ἀποφέβγουμε τοὺς ὅρους τοὺς σωστούς; Ὡς καὶ τώραῖο, τὸ κυριολεχτικό, τὸ σεμνό μας τὸ νερό, τολμοῦμε μόλις νὰ τὸ λέμε. Ὡστόσο μὲ τὴν ντροπὴ καὶ τὴν ἀτολμιά, χάνεται ὁ ἄθρωπος δίχως νὰ τὸ ξέρῃ· δίχως νὰ τὸ ξέρῃ κανένας στὸ σπίτι τοῦ κ. καθηγητῆ, τὸ ἴδιο μαζωνότανε κ' ἡ σάπια ὕλη στὸ δεξιὸ τὸ νεφρὶ τῆς Κατινούλας, ἐνῶ ἔβραβε καὶ σώπαινε στὴν ἀβλή.

Μὰ κάτι παρατηροῦσε τώρα τὸν Ἄη Δημήτρη ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ καταλάβῃ. Ὄξω, στὸν πάγκο ἀπάνου ὅπου καθότανε, τὴ ζάλιζε ὁ ἀέρας τρομερά· ἔβαζε τὰ δυνατά της γιὰ νὰ μὴν ἀποκοιμηθῇ· τὰ μάτια της σφαλνούσανε ἀνήθελά της· ἅμα ἔμνησκε μόνη μιὰ στιγμή, ἅμα δὲν κουδουνίζανε στὴν πόρτα, νὰ τρέξῃ νἀνοίξῃ, ἅμα δὲν τὴ φώναζε κανεὶς ἢ δὲ ζύγωνε νὰ τῆς μιλήσῃ, ἐκεῖ ποὺ ἴδια της δὲν τὄννοιωθε, σταματοῦσε τὸ βελόνι, ἔπεφτε τὸ χέρι της, τὴν ἔπαιρνε ὁ ὕπνος. Ξυπνοῦσε καὶ πάλε δὲν καταλάβαινε τί νόημα εἶχε ἡ κούραση ἐκείνη ποὺ λὲς ἀλήθεια καὶ τὴν πλάκωνε σὰν πλάκα βαρειά· κομμένα τὰ γόνατα, σπασμένα τὰ κόκκαλά της· ἡ κούραση τῆς ἔπιανε τὸ κεφάλι, τῆς ἔπιανε τὸ κορμί της ὅλο· τὸ κεφαλ. τῆς πονοῦσε ὥρες· ἕνας πόνος ποὺ δὲν τῆς φαινότανε καὶ δυσάρεστος, ποὺ τὴ νανούριζε καὶ τὴν ἀπονάρκωνε ὅπως τῆς ἄρεζε κ' ἕνα κάποιο μούδιασμα, κάποιο παράλυμα τῶν ποδιῶνε της, ποὺ ἀκκουμπούσανε χάμω κι ἀφτὴ δὲν τὄννοιωθε, σὰ νὰ βρισκότανε σὲ κούνια, στὰ σύννεφα, σὰ νὰ ζοῦσε καὶ νὰ μὴ ζοῦσε· τὰ πόδια της κρυώνανε κιόλας, μὰ καὶ τὸ κρύο δὲν τὴν πείραζε, τῆς θύμιζε τὰ χρόνια ὅπου ἔμπαινε στὴ θάλασσα νὰ μάσῃ φύκια μὲ τὴ φούστα της ἀνασηκωμένη, καὶ στὴν ἀρχὴ τρόμαζε, ὕστερα συνήθισε, δὲν τῆς ἔμελε, κόντεβε μάλιστα νὰ τὴν ἀγαπήσῃ τὴν ψυχρὴ ἐκείνη τὴ δαγκωματιὰ τοῦ νεροῦ, ποὺ ὅσο ἄλλαζε θέση περπατώντας στὸν ἄμμο ἢ στὶς πέτρες τῆς ἀκρογιαλιᾶς τῆς συνάρπαζε τὸ πετσί, γιατὶ δὲν πήγαινε μόνο τὸ καλοκαίρι, ἂν καὶ τὸ καλοκαίρι ἀκόμα ἡ θάλασσα τῆς Κερμαρίας καλοκαιριάτικη δὲν

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ

τὸ ἕνα, καὶ 1,25 χρ. φρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικό, πουλιοῦνται στὰ γραφεῖα μας καὶ στὸ Βιβλιοπωλεῖο Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή) τἀκόλουθα βιβλία:

Τοῦ **Ψυχάρη** «Ὄνειρο τοῦ Γιαννίρη» (σελ 268).

Τοῦ **Ηάλλη** «Ἥλιος καὶ φεγγάρι» (σελ. 120)

Τοῦ **Φωτιάδη** Τὸ «Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ ἐκπαιδευτική μας ἀναγέννηση» (σελ. 405).

Τοῦ **Ἐφταλιώτη** «Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης» σελ 320) καὶ «Μαζώχτρα, Βρουκόλακας κλπ.» (σελ. 269).

Τοῦ **Ἔρμονα** «Τῆς Ζωῆς» (σελ. 194).

Τοῦ **Φιλήντα** Γραμματικὴ τῆς Ρωμαΐκης γλώσσας (μέρ. Α') (σελ. 96).

Τοῦ **Δ. Ταντολίδη** «Σκιὲς» (ποιήματα),

Τοῦ **Λόγγου** «Δάφνης καὶ Χλόη» (χαρτοδεμένο, μετάφρ. Ἡλ. Βουτιεριδη (σελ. 86).

Τοῦ **Εὐριπίδη** «Μήδεια» μετάφρ Γιάννη Περγιαλίτη (σελ. 59).

Τοῦ **Σοφοκλῆ** Αἴας. Μετάφρ. Ζήσιμου Σίδερη (σελ. 61).

Τοῦ **Χ. Ἀντρεάδη** «Ὁ Μέγ' Ἀλέξαντρος» (σελ. 192).

Τοῦ **Δ. Π. Ταγκόπουλου** «Ζωντανοὶ κα Πεθαμμένοι» δρᾶμα—«Ἡ Χρυσαυγὴ» καὶ «Τάφος στὸ Γιαλό» δηγήματα (σελ. 78) «Ὁ Ἄσωτος» δρᾶμα (σελ. 89).

Τοῦ **Παντελῆ Χόρν** «Τὸ Ἀνεχτίμητο» δρᾶμα καὶ ὁ «Ξένος» δραματικὴ σκηνὴ (σελ. 127).

Τῆς κ. **Ἀλεξάντρης Παπαμόσκου** «Ἀνθρώπινος μηχανισμὸς» (σελ. 149) χρυσοδεμένος δρ. 1,50 καὶ γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ 2.

Ἡ *ΙΛΙΑΔΑ*, μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν κ. Ἀλέξ Πάλλη (σ.416) δρ. 2 καὶ φρ.χρ. $2^1/_2$ στὸ ἐξωτερικό

Ἡ «*ΜΑΤΙΑ*» τοῦ Γ. Ἀβάζου δρ. 1.

Τοῦ **Ἠλία Σταύρου** «Θρησκεία καὶ Πατρίδα».

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους κατα ἐσεις εἰς τραπεζιτικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νομισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1	1)2	ταῖς	ο)ο	κατ'	ἔτος	διὰ καταθέσεις	6 μην.
		»	»	»	»	» »	1 ἐτ.
2	1)2	»	»	»	»	» »	2 ἐτ.
3		»	»	»	«	» »	4 ἐτ
4		»	»	»	»	» »	5 ἐτ.

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

εἶναι· πήγαινε νὰ ψαρέψῃ καὶ τὸ χειμώνα.

Μὲς τὶς ἀνάμνησες τὶς παλιὲς, ἔτσι παρηγοριότανε καὶ τώρα στὸ Παρίσι ἔλεγε πὼς δὲν ἔχει τίποτα. Ἡ μαγέρισσα κάπου κάπου τῆς ἔφερνε ἀπὸ τὸ μαγερειὸ τοὔβλα ζεστὰ, ποὺ δὲν τὴ ζεσταίνανε ὅμως μὲ τὸ παραπάνω. Εἶχε πεῖ τὸ μυστικό της στὴ μαγέρισσα, τόσο δυνατὴ στὸν ἄθρωπο εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς ἀθρώπινης βοήθειας, τόσο ἀβάσταχτος κι ὁ πόθος του νὰ μάθῃ τί ἔχει. Ἀλήθεια ποὺ ἡ μαγέρισσα, ἡ Λουίζα, εἴτανε καὶ νύφη της, γυναίκα τοῦ ἀδερφοῦ της· θὰ δοῦμε ὅμως πὼς κάλλια θἄκανε νὰ μὴν τῆς μιλήσῃ. Κάλλια θἄκανε νὰ μιλήσῃ κατεφτείας τοῦ γιατροῦ. Μὰ ποῦ νὰ τὸ συλλογιστῇ τέτοιο πρᾶμα; Δὲ βαριέστε; Ὁ νοῦς μας συλλογιέται τὰ πιὸ ἁπλὰ μόνο στὸ τέλος, ἀφοῦ συλλογίστηκε τὰ πιὸ ἄπραχτα καὶ τὰ πιὸ πολύπλοκα. Ἡ μαγέρισσα τῆς ἔδωσε ξήγηση δική της, καὶ θἄξιζε τόντις νἄπιανε κανεὶς νὰ σπουδάσῃ τὴ φυσιολογία τοῦ λαοῦ, ὅπως τὴ φαντάζεται, ὅπως φαντάζεται τἀνατομικὰ καὶ τὰ παθολογικά μας. Θἄναι σὲ κάθε τόπο τὰ ἴδια. Δὲ βρῆκε ἄλλο ἡ μαγέρισσα νὰ τῆς πῇ παρὰ πὼς θὰ τῆς βγῆκε τἄντερο, ἀφοῦ ἔτρεχε τὸ αἷμα.

Τὸ παραδέχτηκε ἡ Κατινούλα· ἐπειδὴ ὅμως εἴτανε πιὸ ἔξυπνη, τὸ ξέτασε μὲ τὴ λογική της πιὸ ψιλὰ καὶ φοβήθηκε μήπως τὸ ξετοπισμένο της τὸ δεξιὸ νεφρὶ πῆγε κοντὰ στἄντερό της, βάρκαινε ἀπάνω του, τἄσπασε, τὸ ξέσκισε, ποιός ξέρει; Ἀντὶς νὰ τὰ στοχαστῇ ἀφτὰ γιὰ τἄντερο, ἂν τὰ εἶχε στοχαστῇ γιὰ τὴ φούσκα, δὲ θὰ ξεδιάλιζε τόσο ἀχαμνὰ τὸ κακό της. Ἄρχιζε φαίνεται ἀπὸ τότες νὰ μολέβεται τὸ νεφρὶ ἀπὸ τὴν παραπλήσια τὴ φούσκα, νὰ σαπίζῃ, κ' ἡ σαπίλα τῆς προξενοῦσε τὴν κούραση ἐκείνη τὴν ἀκατανίκητη, ποὺ τὴν πλάκωνε καὶ καθισμένη ἀκόμη στὴν ἀβλή. Τὸν Ἅη Δημήτρη, τἀπόγεμα, ἡ ὥρα πέντε πεντέμισυ, σὰν τέλειωνε τὸ ράψιμο ἢ τὰ μπκλλώματκ καὶ σηκωνότανε, νόμιζε πὼς δὲ θἄχῃ τὴ δύναμη νἀνεβῇ ὡς τὸ πρῶτο πάτωμα, ὅπου τὴν πρόσμενε ἡ Ἄννα, γιατὶ τέτοια ὥρα συνήθιζε καὶ γύριζε ἀπ' ὄξω, εἴτε ἀπὸ βίζιτες εἴτε ἀπὸ τὰ χίλια τὰ τρεξίματα, καθὼς λένε δῶ, ποὺ ἔχει νὰ κάμῃ κάθε γυναίκα καὶ κάθε νοικοκερά. Ἐκεῖνο τὸ χειμώνα, ἡ Ἄννα δὲν εἴτανε καλὰ καλὰ στὴν ὑγεία της. Ἀπὸ ἀφοσίωση στοὺς ἄλλους, ἀφοῦ γιὰ τοὺς ἄλλους φρόντιζε ὅλο κι ὅλο, μὰ κι ἀπὸ ἀφερημάδα, κάποια περίεργη ἀφερημάδα ποὺ τῆς παράσταινε ὡς καὶ τὸν ἑκρτό της σὰν ἀδιάφορο ἀνύπαρχτο πλάσμα, δὲν πρόσεχε πολύ, δὲν ἤθελε νὰ προσέχῃ στὰ δικά της τὰ ντέρτια. Νόμιζε κιόλας πὼς σημασία δὲν ἔχουνε. Ἀπὸ γιατρικὴ ἔννοιωθε ὅσο ἔννοιωθε κ' ἡ Κατινούλα, δηλαδὴ δὲν μποροῦσε διακρασμένη καλλιεργημένη κυρία νὰ κάμῃ τὰ ἴδια λάθια, δὲν τῆς ἔμελε ὅμως, καὶ τὸ κάτω κάτω δὲν πίστεβε στοὺς γιατρούς. Μήπως γλυτώσανε τὸν ἄντρα της; Ἡ Ἄννα εἶχε κι ὅμορφες ἀψηλὲς ἰδέες γιὰ τὸν προορισμὸ τοῦ ἀθρώπου, περισσότερο ἀκόμη τῆς γυναίκας, ποὺ γεννήθηκε, λέει, στὸν κόσμο, γιὰ νἀκούῃ τὸ χρέος της καὶ νὰ μὴν ἀκούῃ τὸν καημό της. Ὁ νόμος ὁ γενικὸς εἶναι νὰ πονῇς· τὸ λιγοστέβεις, ἅμα δὲ βλέπεις καὶ σωπαίνεις. Ξεχνοῦσε ἡ Ἄννα πὼς ἀλλιῶς λιγόστεψε τὸν πόνο της ἡ ἀθρωπότητα· φώναζε τὸν πόνο της δυνατὰ καὶ πρόθυμη στὴ φωνή της σηκώθηκε ἡ ἐπιστήμη.

Τὸ γνώριζε ἡ Κατινούλα πὼς ἡ Ἄννα τέτοια φρονοῦσε καὶ πειδὴ τἀγαθὸ τὸ κορίτσι προσπαθοῦσε πάντα νὰ μιμηθῇ τἀφεντικά της, σώπαινε κι ἀφτή. Κάποτες δὲν τὸ κατάφερνε. Ὅταν ἐρχότανε στὴν κάμαρα τῆς Ἄννας, νὰ τὴ συγυρίσῃ, νὰ τῆς φορέσῃ τὰ σπιτικά της, ὅταν ἔσκυβε γονατισμένη νὰ τῆς βγάλῃ τὰ παπούτσια, καμιὰ φορὰ κόντεβε νὰ πέσῃ· τὴ ρωτοῦσε ἡ Ἄννα κι ἀποκρινότανε ἡ Κατινούλα πὼς τὴν ἔπιασε ὁ πονοκέφαλος, πὼς τῆς πονοῦσε κ' ἡ μέση. Πονοκέφαλος καὶ μέση ποὺ πονεῖ, μάλιστα σὰν πονεῖ συχνὰ τὸ κεφάλι, θὰ πῇ γιὰ τὸ γιατρὸ νεφροαρρώστια. Ἡ Ἄννα, γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ, γιὰ νὰ τῆς δώσῃ καὶ θάρρος, τῆς ἔλεγε πὼς κι ἀφτὴ πάθκινε τὰ ἴδια, πὼς γυναίκα δὲν ὑπάρχει ποὺ νὰ μὴν τῆς πονῇ πότε τὸ κεφάλι, πότε ἡ μέση, κ' εἶχε δίκιο, μόνο ποὺ δὲ μάθαμε νὰ ξεχωρίζουμε στὴν ἁπλὴ τὴν κουβέντα τὸν πόνο τῆς μέσης ἀπὸ τὸν καθαφτὸ πόνο τοῦ νεφριοῦ καὶ δηλώνουμε τὰ δυὸ μὲ μιὰ λέξη. Στὸ τέλος, τῆς συβούλεψε ἡ Ἄννα καὶ νὰ μὴν προσέχῃ, τύχαινε μάλιστα νὰ τῆς τὸ συβουλέψῃ κάπως ἀνυπόμονα, ἐπειδὴ μὴν προσέχοντας ἐκείνη στὰ σωματικά, στὰ ὑλικὰ τοῦ βίου, τὴ δυσαρεστοῦσε νἀπασκολοῦνε τέτοια πράματα στοὺς ἄλλους. Ἡ Κατινούλα ἡ καημένη φανταζότανε τότες πὼς δὲν ἔκανε τὸ χρέος της, ὅπως ἔπρεπε, πὼς ἴσως τεμπέλιαζε καὶ δὲν ἔπαιρνε ἀπάνω της ἀρκετά. Φρόνιμα, λέει, θὰ τῆς μιλοῦσε ἡ θεῖτσα, ἔτσι ὠνόμαζε πάντα τὴν Ἄννα μὲ τὸ νοῦ της, ἔτσι καὶ μὲ τὴ Μοιρίτα, γιατὶ ἄλλη *κυρία* μέσα της δὲ γνώριζε ἀπὸ τὴν Ὄλια. Ἡ θεῖτσα, συλλογιότανε ἡ Κατινούλα, εἴτανε κκλή· Ἐδῶ καὶ τρία χρόνια, ὅταν ἄρχισε φαίνεται τὸ κορίτσι νὰ νοιώθῃ μεγαλήτερη τὴν κούρασι, τὴν παρακάλεσε δειλὰ καὶ ντροπιασμένα, σὰ νὰ τῆς ζητοῦσε κκμιὰ χάρη ξεχωριστή, τὸ νερὸ τῆς ἀβλῆς νἄρχεται ἴσα μ' ἀπάνω ἀπὸ ἕνα μολύβι γυριστό ποὺ θὰ τὸ τρυπούσκνε στὸν τοῖχο, βάζοντας ἐννοεῖται καὶ νεροχύτη στὸ πρῶτο πάτωμα, γιὰ νὰ μὴν κατεβκίνῃ κάθε τόσο ἡ Κατινούλα στὴ βρύση τῆς ἀβλῆς νὰ κουβκλῇ μὲ τὸν κουβά· τῆς τὰ ξηγοῦσε τρέμοντας συνάμα καὶ γελώντας, νὰ δείξῃ τάχα πὼς κ' ἴδικ της κωμικὴ τὴν ἔβρισκε τέτοιαν ἀπαίτηση ἀπὸ μέρος της. Ἤθελε κ' ἔξοδα. Ἡ Ἄννα τῆς τὸ παραχώρησε πρόθυμα καὶ θαρρῶ πὼς ἀπὸ τότες τὸ εἶχε κρύφιο της καμάρι ποὺ δὲν τῆς τἀπαρνήθηκε· ἡ πρόληψη ἀνήξερά μας ρωλιάζει ὡς καὶ στὶς ψυχὲς τὶς πιὸ εὐγενικές, καὶ ἡ Ἄννα στοχαζότανε μέσα της πὼς τὸ κάτω κάτω φέρθηκε γεννκῖα μὲ μιὰ δούλα.

Ἡ δούλα μας λοιπόν, ἀφοῦ συγύριζε τὴ θεῖτσα, εἶχε ἀκόμη νὰ στρώσῃ τὸ τραπέζι καὶ νὰ σερβίρῃ τὸ φαγί. Κούραση καὶ πάντα κούραση Τὴν ξυπνοῦσε ὅμως ἡ ὁμιλία ποὺ γινότανε τὸ βράδι, γιατὶ ὁ κ. Ἀντρέας δὲν ἄφινε τὴν κουβέντα νὰ μουδιάζῃ, μήπως μουδιάσῃ, σὰν εἴτανε ὁ πατέρας μπροστά, κ' ἡ ψυχὴ τῆς μικρούλας. Τοὺς ἄκουγε νὰ κουβεντιάζουνε καὶ τοὺς ἔβλεπε νὰ τρώνε, ξεχνώντας πὼς ἄρεξη μεγάλη δὲ θὰ τῆς κεντίσῃ γιὰ βέβαιο τὸ στομάχι, ὅταν κατεβῇ στὸ μαγερειὸ μὲ τοὺς ἄλλους. Ὡςτόσο κάτι ἔτρωγε, κάτι τσιμποῦσε. Ὕστερα ξανάρχιζε πάλε ἡ κούρασι κ' ἡ δουλειά. Τῆς ἄρεζε πολύ, ἅμα τραβιότανε ἡ μαγέρισσα μὲ τὸν ἄντρα της, νὰ κάθεται ἥσυχη κάτω, νἀναπάβεται λιγάκι ράβοντας καὶ κόβοντας, τσιμπολογώντας τίποτε ἢ γιὰ τὸν πατέρα της ἢ γιὰ τἀδέρφια της ἢ κάποτες γιὰ τὸν ἑαφτό της. Ἀνέβαινε στὴν κάμερή της ἀργά, ἔπεφτε, μὰ κοιμότανε σὰν τὸ λαγό, ἄϋπνος ὁ ὕπνος της, μισός, ἄδειος, ποὺ νὰ πῇς, ταραγμένος, σὰ νὰ βρισκότανε σὲ κίνηση τὸ κεφάλι της, τὸ κορμί της, ἡ μέση της. Τὸ πρωῒ στὸ πυδάρι, καὶ τέσσερεις κραβατοκάμαρες νὰ συγυρίσῃ, νὰ σκρώσῃ, τοῦ κ. Ἀντρέα, τῆς Ἄννας, τῆς Μοιρίτας καὶ τὴ δική της, ποὺ τὴν ἤθελε ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη παστρική, ποὺ ἔπλενε κιόλας μὲ τὸ σφουγγάρι τὸ τουβλόστρωτο πάτωμά της. Τὰ παιδιά, ποὺ κάμποσες φορὲς κάνουνε ἀνήξερά τους τὸ κακό, ἔχουνε ὅμως καὶ κάποιο κρύφιο πρσαίστημα ποὺ τοὺς δείχνει πῶς πρέπει νὰ φερθοῦνε μ' ὅσους δὲ βλέπουνε στὰ καλά τους. Τὴν ἀρρώστια τῆς Κατινούλας οὔτε τὴν ὑποψιαζότανε ἡ Μοιρίτα, στάθηκε ὡςτόσο τὸ μόνο πρόσωπο σ' ὅλο τὸ σπίτι ποὺ τὴν πόνεσε, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ πὼς τὴν πονεῖ. Τὴ λάτρεβε τὴ Κατινούλα της καὶ νὰ μὴ θαρρέψουμε πὼς ἡ Κατινούλα τὴ χάδεβε μὲ τὸ παραπάνω· σὰ χωριανὴ ποὺ εἴτανε, γιὰ ντροπὴ τὸ νόμιζε νὰ φανερώνῃ ἔτσι τὴν ἀγάπη της καὶ τὴ φύλαγε μέσα στὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς της, ὡς καὶ μπροστὰ στὴν καμκρωμένη της· μάλιστα συνήθιζε νὰ τῆς τὰ λέῃ ξέθαρρα, λέφτερα καὶ χοντρούτσικα, νὰ τὴ μαλλώνῃ κιόλας. Τὸ ἔξυπνο καὶ διαβολεμένο κοριτσάκι ἔννοιωθε περίφημα τί ἔτρεχε. Ἀπαρηγόρητη μονάχα ὅταν ἄρχιζε ἡ Κατινούλα τὰ *Ἐσεῖς*. Βέβαιο πὼς ἡ Μοιρίτκ χωρὶς τουλάχιστο ἕνα ἐσύ, τἄβλεπε σκοῦρα τὰ πράματα· δὲ βαστοῦσε ὡς τὸ βράδυ, ἔκλαιγε. Τὰ κλάμκτα τότες κ' ἡ φιληνάδα· στενοχωριότανε δηλαδὴ ποὺ ἀναγκαζότανε νὰ τὴν παιδέψῃ καὶ ποὺ τὸ παιδάκι της, ἐπειδὴ γιὰ παιδάκι της τὴν εἶχε, δὲν ἔμοιαζε τέλεια σὲ ὅλα καὶ σὲ ὅλα, γιατὶ τέλεια τὴν ἤθελε, μισὸ ἀπὸ περηφάνια, μισὸ ἀπὸ κάποιο αἴστημα περίεργο κι ἀξεδιάλυτο, καμωμένο ἀπὸ μητρικὴ στοργὴ καὶ ταπείνωση, ἀπὸ φιλότιμο καὶ ἀπέραντη τρυφεράδα, νὰ τὴ δῇ τέλεια μιὰ μέρα σὰν τὴ μκμά της, ἀφοῦ ἴδικ της δὲν μποροῦσε ποτέ της νὰ μοιάζῃ μὲ τέτοιο ἄγγελο. Σὰν τὴν πλάγιαζε, ξεθυμαίνανε κ' οἱ δυό τους στὰ φιλιά. Μὰ δὲν ἔπρεπε κιόλας νἄναι κακιωμένες, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ φωνάξῃ τὴ μικρή, νὰ τῆς δώσῃ χέρι. Τρελλαινότανε ἡ Μοιρίτα νὰ βοηθᾶ τὴν Κατινούλα, νὰ πασπατέβῃ λιγάκι στὴν κραβατοκάμαρα τοῦ μπαμπᾶ της.

(ἀκολουθεῖ)

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακὴ 14 τοῦ Γεννάρη 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 230

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ. Ἡ ἄρρωστη δούλα (συνέχεια).
ΕΥΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ. Παραμύθια Μολίβου (τῆς Μιτυλήνης).
ΑΝΤΡΕΑΣ ΔΕΒΑΡΗΣ. Ἐντύπωσις ἀπ' τὴν Ἀμερική.
Γ. ΠΕΤΡΕΛΛΑΣ. Ἡ Νεραϊδοπούλα.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Μῆτρος Γληνός, Λέαντρος Πλαμᾶς, Ἡλίας Βουτιερίδης, Πειραιώτης.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

(J. M. de Heredia)

Τὸ Χάος ἦταν στὴν ἀρχὴ τῶν κόσμων ὅλων σκέπη,
ὅπου κυλοῦσαν ἄμετροι ὁ τόπος καὶ ὁ καιρός·
Ὕστερα ἡ Γαῖα σπλαχνικὴ στοὺς θεοὺς γιούς της μπρὸς
πλατιὰ ἄνοιξε τοὺς κόρφους της καὶ τὸν ἀγῶνα βλέπει.

—

Μὰ πέφτουν τὰ βαθιὰ νερὰ τῆς Στύγας τοὺς σκεπάσαν
Καὶ πλιὰ ποτὲς, ἀφ' οὗ 'καψε τὰ πάντα ὁ κεραυνός,
Οὔτε τὴν ἄνοιξη ἄστραψεν ὁ ἥλιος ὁ λαμπρός,
τὸ καλοκαῖρι τὰ ξανθὰ τὰ στάχυα δὲν οὐρμάσαν.

—

Καὶ σκυθρωποὶ κι' ἀγέλαστοι καὶ δίχως πλιὰ χαρὰ,
Στὸν χιονισμένον Ὄλυμπον οἱ Ἀθάνατοι προσμένουν
Μὰ ξάφνου βρέχει ὁ Οὐρανὸς τὴ θεϊκὴ δροσιά (*).

—

Ἡ θάλασσα τὴ δέχτηκε σὰν ὥριο σταλαχτίτη
κι' ὁλάσπρη, ἀπ' τοὺς ρόδινους ἀφροὺς, ὁποῦ τὴ ραίνουν
μέσα στὸ αἷμα τ' Οὐρανοῦ ἀνθίζει ἡ Ἀφροδίτη

ΜΗΤΡΟΣ ΓΛΗΝΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

Μιὰ φορὰ εἴτανε μιὰ βασίλισσα κ' εἶχε ἕνα μοναχογιό. Αὐτὸς ὁ γιὸς ἀρρώστησε πολὺ βαριὰ, κι ὅποιος γιατρὸς πήγαινε δὲν μποροῦσε νὰ τονὲ γιατρέψῃ. Τ' ἄκουσε κ' ἕνας Δερβίσης καὶ λέει· Ἂς μοῦ δώσουνε χίλια φλουριὰ νὰ τονὲ γιατρέψω ἐγώ. Τὸ μαθαίνει ἡ βασίλισσα, στέρνει καὶ τονὲ φωνάζει, τοῦ δίνει τὰ χίλια φλουριὰ, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ γειάνῃ τὸ παιδί της. Τί κάνει αὐτὸς τότες; Πάει καὶ τοῦ μουρμουρίζει καμπόσα γράμματα ἀποπάνω του, τοῦ κάνει τὴν «ἀΐτιὰ» πού ξερε, ὕστερα τοῦ κρεμάζει ἕνα ἀσημένιο φειδάκι στὸ λαιμό του, καὶ παραγγέλνει νὰ μὴ βγῇ αὐτὸ τὸ φειδάκι ποτὲς ἀποπάνω του, γιατὶ ἀλλιῶς θὰ πεθάνῃ. Μεγάλωσε τὸ παιδὶ, ἔγινε παληκάρι, ἔμαθε πὼς καταμεσὶς στὴ θάλασσα εἶταν ἕνας πύργος γυαλένιος καὶ πὼς μέσα κάθεται ἡ πιὸ ὄμορφη τοῦ κόσμου καὶ τὴ φυλάγουνε σαράντα δράκοι. Ἀποφάσισε αὐτὸς νὰ πάῃ νὰ τὴ βρῇ, καὶ νὰ τὴν πάρῃ γυναίκα. Πῆρε λοιπὸν τὰ μάτια του καὶ πήγαινε. Ἄξαφνα τέλειωσε ἡ στεριὰ κ' ἔπρεπε νὰ περάσῃ θάλασσα. Ὁ Δερβίσης πού τοῦ εἶχε χαρίσει τὸ φειδάκι τοῦ εἶχε πῇ κιόλας πὼς ὅτα θέλῃ νὰ περνάῃ θάλασσες ἢ ποταμοὺς νὰ τὸ ρίχνῃ μέσα, καὶ μεμιᾶς θὰ γίνεται δρόμος νὰ πηγαίνῃ ὅπου θέλει.

Ρίχνει λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ φειδάκι στὴ θάλασσα καὶ μεμιᾶς ἄνοιξε ἕνας δρόμος κι ἄρχισε αὐτὸς καὶ περπατοῦσε. Πῆγε, πῆγε, πῆγε ἔφταξε στὸν πύργο. Ὁ πύργος, καθὼς εἴπαμε, γυαλένιος. Στάθηκε αὐτὸς ἀπέξω καὶ εἶδε μέσα τὴν κοπέλλα. Ἀπὸ τὴν ὁμορφιά της αὐτὸς σάστισε. Βλέπει νὰ δῇ πόρτα, τίποτε. Ἕνα παραθύρι εἶχε, κι αὐτὸ πολὺ ἀψηλά. Συλλογιέται ἀπὸ πού νὰ μπῇ, δὲ βρίσκει τόπο. Τί κάνει τότες; Ἀρχινάει τὸ τραγούδι. Εἶχε καὶ μιὰ λαλιὰ πού μάγευε τὸν κόσμο. Ἀκούγει αὐτὴ ἀπὸ μέσα, βγαίνει στὸ παραθύρι, τί νὰ δῇ! Κι αὐτὸς ὅμορφος σὰν ἐκείνη Τί θέλεις ἐσύ, καὶ πῶς ἦρθες ἐδῶ; τονὲ ρωτᾶ. Κάνε τρόπο, λέει αὐτὸς, καὶ πάρε με μέσα καὶ θὰ σοῦ πῶ ἕνα κρυφὸ λόγο πού δὲν κάνει νὰ τὸν ξέρῃ ἄλλος κανένας. Γι' αὐτὸ δὰ θαλασσομάχησα κ' ἦρθα ἴσια μ' ἐδῶ. Αὐτὴ, περίεργη νὰ μάθῃ τὸ μυστικὸ· ἔλα, τοῦ λέει, νὰ σοῦ ρίξω τὰ μαλλιά μου νὰ τὰ κάνῃς σκάλα ν' ἀνεβῇς. Ρίχνει αὐτὴ τὰ μαλλιά της, τὰ πλέχνει σκάλα αὐτὸς, σκαλώνει, μπαίνει μέσα, ἀρχινᾶ πιὰ καὶ τῆς λέει πὼς τὴν ἀγαποῦσε καὶ πρὶ νὰ τὴ γνωρίσῃ κ' ἕνα σωρὸ τέτοια. Αὐτὴ πιὰ σὰν τἄκουσε τὸ καμάρωσε καὶ σιγὰ σιγὰ τὸν ἔβανε μέσα στὴν καρδιά της.

Τὸν εἶχε λοιπὸν καὶ καθόντανε μαζί, καὶ περνούσανε μιὰ χαρά. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ πού κάθουνταν, ἀκοῦν κ' ἔρχουνται οἱ δράκοι ἀπ' ὄξω καὶ φωνάζουν· Κόρη ξανθομαλλοῦσα, ρίξε τὰ μαλλιά σου ν' ἀνεβοῦμε. Αὐτὴ ἅμα ἄκουσε τὶς λαλιές τους ξίσπασε, καὶ μεμιᾶς σηκώνεται καὶ κρύβει τὸν ἀγαπητικό της ἀνάμεσα στὰ τυλιγμένα στρώματα. Τονὲ σκεπάζει καὶ μ' ἕνα σεντόνι, κ' ἔγινε μιὰ στίβα πολὺ ὄμορφη. Ὕστερα βγαίνει καὶ ρίχνει τὶς πλεξοῦδες της ἀπὸ τὸ παραθύρι. Σκαλώνει ὁ ἕνας νὰ δῇ τί κάνει μέσα μόνη της καὶ πὼς περνᾶ τόσον καιρό. Καθὼς πάτησε αὐτὸς μέσα, λέει· Ἀδερφὴ, ἀνθρωπήσιο κρέας μυρίζει. Ὄχι, ἀδερφάκι μου, τοῦ ἀπολογιέται αὐτὴ, ἐγὼ πάντα μονάχη κάθουμαι, μόνο ἐσὺ θἄφαγες σήμερα τίποτε καὶ κάθεται ἡ μυρουδιὰ ἐπάνω σου. Ναὶ, λέει αὐτὸς, ἀδερφούλα, καλὰ καὶ τὄνοιωσες. Σήμερα ξεφαντώσαμε μιὰ φαμελιὰ, κι ἀπ' αὐτὸ θὰ εἶναι. Βγαίνει αὐτὸς, φεύγει, μένει ἐπάλε ἐκείνη μὲ τὸ βασιλόπουλο.

Ἂς τοὺς ἀφήσουμε τώρα νὰ κάθουνται αὐτοὶ μέσα στὸ γυαλένιο τὸν πύργο, κι ἂς πᾶμε σὲ μιὰν ἄλλη χώρα πού εἶταν ἕνα ἄλλο βασιλόπαιδο κ' ἔμαθε πὼς ἡ ὁμορφότερη τοῦ κόσμου βρίσκεται μέσα στὸν πύργο τοῦ πελάγου, καὶ γυρεύει τὸν τρόπο νὰ πάῃ κι αὐτὸς νὰ τὴ βρῇ. Ρωτάει λοιπὸν τὸν ἕναν, ρωτάει τὸν ἄλλον, κανεὶς δὲν τονὲ βοηθοῦσε.

Κατάντησε πιὰ νὰ πέσῃ στὸ στρῶμα ἀπὸ τὸ μεράκι του. Φωνάζουνε γιατροὺς, τοῦ δίνουνε γιατρικὰ, τίποτε. Τ' ἄκουσε καὶ μιὰ γριὰ πού εἶταν ἐκεῖ μάγισσα, καὶ λέει, ἂς πάω κ' ἐγὼ ἴσως καὶ βγάλω τίποτε καὶ ζήσω. Σηκώνεται καὶ πηγαίνει στὸ παλάτι, καὶ ζητάει ἄδεια νὰ μπῇ μέσα νὰ δῇ τὸ βασιλόπαιδο. Τῆς δίνουν ἄδεια, μπαίνει, καθίζει κοντά του, τονὲ ρωτάει αὐτή. Τί νὰ σοῦ πῶ, θειὰ, λέει αὐτὸς, τὸ ντέρτι μου δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ γιατρέψῃ. Τί νὰ σοῦ μιλῶ ἀδιαφόρετα; Πές μου το, γιόκα μου, κ' ἐμένα, ἴσως ξέρω καὶ σοῦ κάνω τίποτε. Ἄ, λέει αὐτὸς, μέσα στὴ θάλασσα, στὸ πέλαγος, ἔμαθα πὼς εἶναι ἕνας πύργος, καὶ κάθεται μέσα ἡ ὁμορφότερη τοῦ κόσμου, κι ἀπὸ τότε πού τὄμαθα ἡσυχία δὲν ἔχω. Θέλω νὰ πάω καὶ νὰ τὴ δῶ. Τί μοῦ δίνεις, νὰ σοῦ τὴ φέρω ἐδῶ; λέει αὐτή. Γιατὶ νὰ πᾶς ἐσὺ ἐκεῖ εἶναι πολὺ δύσκολο. Πέταξε αὐτὸς ἀπὸ τὴ χαρά του σὰν τἄκουσε, καὶ μεμιᾶς ἀνασηκώθηκε καὶ κάθησε, πού εἶχε τόσες μέρες νὰ σηκωθῇ νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ φάῃ. Μὴ ρωτᾶς, θειά, τί σοῦ δίνω. Νά, αὐτὸ τὸ σακούλι δικό σου ἂς εἶναι, μόνο νὰ μὲ τὴ φέρῃς. Παίρνει αὐτὴ τὸ σακούλι, ἀνοίγει, τί νὰ δῇ! Γεμᾶτο φλουριά. Σηκώνεται, χαιρετᾶ τὸ παληκάρι, φεύγει. Κατεβαίνει στὸ γιαλὸ, παίρνει μαζί της τὰ χρειαζούμενα, ἀρχινάει καὶ κάνει ἕνα σωρὸ μάγια. Ἐκεῖ πούκανε τὰ μάγια νά καὶ πηδάει ὄξω ἕνα δελφίνι, καὶ πηγαίνει κοντὰ στὴ γριά. Αὐτὴ δὲ χάνει καιρὸ, τὸ καβαλικέβει καὶ μεμιᾶς πηδοῦν κ' οἱ δυὸ μέσα στὴ θάλασσα καὶ γίνουνται ἄφαντοι. Πηγαίνουν, πηγαίνουνε, φτάνουνε στὸν πύργο. Στέκεται τὸ δελφίνι, ξεκαβαλικέβει ἡ γριὰ, κι ἀρχίζει πιά: Ὦ κόρη καλὴ πού εἶσαι μέσα στὸν πύργο. Ἄνοιξε καὶ μ' ἔρριξαν οἱ ὀχτροί μου μέσα στὸ γιαλὸ, καὶ κολυμπῶντας ἦρθα, καὶ βγῆκα στὸν πύργο σου. Ἄνοιξε, νὰ χαρῇς τὴν ὁμορφιά σου, ποὖναι ξακουστή.

Τέτοιες κι ἄλλες πολυξεριὲς ἔλεγε ἡ γριὰ ἀπόξω, ὥσπου κατάφερε τὴν κοπέλλα νὰ βγῇ στὸ παραθύρι καὶ νὰ τὴν ἀνεβάσῃ ἀπάνω. Καθίζει πιὰ ἐκεῖ ἡ γριά, κάβει καὶ ραβει ἀτέλειωτες ψευτιές. Βραδυάζει ἡ πρώτη ἡ μέρα, βραδυάζει κ' ἡ δεύτερη. Στὴν τρίτη, λέει ἡ γριά. Ἐγὼ πιὰ, παιδιά μου, θὰ φύγω αὔριο. Ἄχ, καὶ πῶς θὰ σᾶς ἀφήσω! πῶς θὰ ξεχάσω τὴν καλοσύνη σας, πού μὲ πήρατε ἀπὸ τὰ κύματα, καὶ μὲ στεγνώσετε, καὶ μὲ ζεστάνετε. Καθίζουνε στὸ τραπέζι ἐκεῖνο τὸ βράδυ, βγάζει ἡ γριὰ μέσ' ἀπὸ τὸν κόρφο της κρυφὰ ἕνα μπουκαλάκι κρασί, χύνει μέσα μιὰ σκόνη, ἔπειτα

(*) Ὁ ποιητὴς ἀκολουθάει τὴ μυθικὴ παράδοση τοῦ Ἡσιόδου Θεογον. 160 – 205.

τάνεκατώνει καλὰ, καὶ τὸ βάζει στὸ τραπέζι. Νά δὰ, παιδιά μου, καὶ τὸ δικό μου τὸ δῶρο, ποὺ βρέθηκε ἀπάνω μου. Τρώγουν τὸ πρῶτο τὸ φαεῖ, παίρνει ἡ γριὰ τὰ ποτήρια τους, τοὺς βάζει κρασὶ καὶ τοὺς κερνᾶ. Πιέτε, παιδιά μου, ἀπ' αὐτὸ τὸ κρασὶ, νὰ δοῦμε ἂ θὰ σᾶς ἀρέσῃ. Τὸ πίνουν αὐτοί, τοὺς καλοφάνηκε, γυρεύουν ἀκόμα ἕνα, γιὰ νὰ καλοκαρδίσουνε δὰ καὶ τὴ γριὰ ποὺ εἴτανε δικό της τὸ κρασί. Σὰν ἤπιαν καὶ τὸ δεύτερο, τάχασαν. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα κι ἀποκοιμήθηκαν κ' οἱ δυό τους. Τότες ἡ γριὰ βρίσκει καιρὸ, σηκώνεται, κάνει τρόπο, κατεβάζει τὴν κόρη ἀπὸ τὸ παραθύρι, κατεβαίνει κ' ἐκείνη, καβαληκέβουν πάλε τὸ δελφίνι, καὶ δρόμο. Πᾶνε, βγαίνουνε στὸ κατάγιαλο, ἀνεβαίνουνε στὸ παλάτι, τί νὰ δῇ τὸ βασιλόπαιδο ! Τὴ γριὰ μὲ τὴν κοπέλλα ! Λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῇ ἀπό τὴ χαρά του. Τὶς παίρνει τότες αὐτὸς καὶ τὶς κάνει ἕνα σωρὸ ἰκράμικ

Ἂς τοὺς ἀφήσουμε τώρα αὐτουνοὺς κι ἂς γυρίσουμε πίσω στὸν πύργο, νὰ δοῦμε τί γίνεται τἄλλο τὸ βασιλόπαιδο. Σὰν ξημέρωσε καὶ ξύπνησε αὐτὸς, βλέπει πὼς ἔλειπε ἡ γριὰ μὲ τὴν κοπέλλα. Τὰ κατάλαβε ὅλα μεμιᾶς. Σηκώνεται, βγάζει τὸ φειδάκι ἀπὸ τὸ λαιμό του, τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα, γίνεται δρόμος, ἀρχινάει τὸ τρέξιμο, φτάνει στὴν ἄλλη χώρα, ἀλλάζει τὰ ροῦχα του, καὶ καθίζει ἐκεῖ στὸ κατάγιαλο μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ κάμῃ τὸν ἀγωγιάτη. Εἶχε ὅμως τὸ σκοπό του. Περνάει, ξαναπερνάει ἀπ' ἐκεῖ ὁ κόσμος, αὐτὸς δὲν ἔδινε προσοχὴ σὲ κανένανε. Τὸ βράδυ βράδυ, βλέπει καὶ περνάει ἕνας μὲ τρία τέσσερα γαδουράκια.—Ὥρα, καλὴ, μπάρμπα, ποῦ τὰ πᾶς τὰ γαδουράκια ; Δὲ μοῦ πουλᾶς καὶ μένα ἕνα ; Γιατί ὄχι ; τοῦ λέει ὁ γέρος. Ἀγοράζει λοιπὸν αὐτὸς ἕνα, τὸ δένει ἐκεῖ σ' ἕνα δέντρο, κι ἀρχίζει νὰ γερνάει ἀπ' ἐδῶ κι ἀπ' ἐκεῖ, γιὰ νὰ μάθῃ τὴ χώρα. Ἔμαθε λοιπὸν ἐκεῖ πὼς παντρεύεται τὸ βασιλόπαιδο μὲ τὴν ὁμορφότερη τοῦ κόσμου. Τί κάνει αὐτὸς τότες ; Πιάνει καὶ γράφει ἕνα γραμματάκι, καὶ πληρώνει μιὰ γριὰ νὰ τὸ πάῃ καὶ νὰ τὸ δώσῃ στὴν κοπέλλα. Πηγαίνει αὐτὴ μὲ τρόπο, καὶ τῆς τὸ δίνει. Σὰν αὔριο ἄρχισε ὁ γάμος, ἦρθε ἡ ὥρα ποῦ θέλανε νὰ πᾶν τὴ νύφη στὴν ἐκκλησιά. Κατὰ τὴ συνήθεια πῆγαν τὸ γαμπρὸ πρῶτα οἱ μισοί, κ' ἔμειναν οἱ ἄλλοι οἱ μισοὶ νὰ πᾶν τὴ νύφη. Συνηθίζανε τότες νὰ στολίζουν κ' ἕνα ἁμάξι μὲ χρυσᾶ καὶ μεταξωτὰ, καὶ νὰ βάζουνε μέσα τὴ νύφη. Αὐτὴ ὅμως μὲ κανέναν τρόπο δὲν ἤθελε νὰ μπῇ ἐκεῖ μέσα. Ἔκανε πὼς φοβᾶται. Λίγανε λοιπὸ νὰ τῆς ἑτοιμάσουν ἄλογο, μιὰ καὶ φοβᾶται τἁμάξι. Νά τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ περνάει κι ὁ ἄλλος μὲ τὸ γαδουράκι του. Μὴ, φωνάζει αὐτὴ, μὴ στέλογο, κ' εἶναι ἀψηλὸ, νὰ μὴν πέσω κάτω. Τὸ γαδουράκι αὐτὸ μοῦ φαίνεται καλλίτερο, ποῦναι χαμηλό.

Ἑτοιμάζουνε λοιπὸν τὸ γαδουράκι, ρίχνουν ἕνα χρυσὸ χαλὶ ἀπάνω, καβαληκέβουν τὴ νύφη. Ὅπου νὰ γίνουν ὅμως αὐτὰ ὅλα, ὁ κόσμος ὁ πολὺς πήγαινε ὁμπρὸς θαρρῶντας πὼς ἀκολουθάει κ' ἡ νύφη. Αὐτὴ σὰν καβαλήκεψε, πῆγε ὁ ἀγωγιάτης νὰ τραβήξῃ τὸ γαδουράκι, ὅμως μιὰ τὸ τραβοῦσε καὶ μιὰ τὸ σκουντοῦσε πίσω. Τὸ γαδουράκι λοιπὸ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Ἔβαλε πεῖσμα, καὶ μήτε μπρὸς πήγαινε μήτε πίσω. Στάθηκε. Ρωτοῦσαν ἐκεῖ, ξαναρωτούσανε, γιατὶ μαθὲς αὐτὸ δὲν παγαίνει. Λέει ὁ ἀγωγιάτης· Νά, γιατὶ θέλει νὰ καβαληκέψω κι ἐγὼ ἀπὸ πίσω. Ἔτσι τὄχω μαθημένο. Καβαληκέβει τότες κι' ἐκεῖνος, κεντάει μιὰ τὸ γαδουράκι, πῆρε δρόμο αὐτὸ σὰν τὴν ἀστραπὴ, ἴσια στὸ κατάγιαλο. Βγάζει πάλε αὐτὸς τὸ φειδάκι, τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα, ἀνοίγει δρόμος, πηγαίνει καβάλλα μὲ τὴ νύφη ἀπάνω στὸ γαδουράκι, βγαίνουνε μπροστὰ στὸ γυαλένιο τὸν πύργο, μπαίνουνε μέσα, καὶ μένουνε πάλε στὴν πρώτη φωλιά τους. Μήτε δράκοι πιὰ γυρίσανε νὰ τοὺς δοῦνε, μήτε δράκαινες, μήτε κανέναν ἔβαζαν πιὰ μέσα. Παρὰ ζοῦσαν ἐκεῖ οἱ δυό τους ζωὴ χαρισάμενη. Κάθουνται κ' οἱ ἄλλοι μέσα στὴν ἐκκλησιὰ μὲ τὸ γαμπρὸ καὶ προσμένουν ἀκόμα νὰ πάῃ ἡ νύφη.

Μόλιβος 20(11)1906.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΤΡΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΠΟΡΟΣ

Ἐδῶ ὁμορφιὲς, ὀνείρατα, γητέματα,
Ἐδῶ στὸ εἰρηνικὸ νησὶ τοῦ Πόρου·
Ἡ θάλασσα μιὰ λίμνη πάντα ἀπάνεμη,
Κ' οἱ ἀκρογιαλιὲς, ἀκρογιαλιὲς Βοσπόρου !

Χαμογελοῦνε τὰ σπιτάκια ἀπ' τὶς πλαγιὲς,
Κι' ἀγνάντια τὰ περβόλια ἁπλώνουνται περίσσια,
Κι' ἀγνάντια τὰ σπιτάκια πᾶγκαλιάζουνε,
Οἱ λεϊμονιὲς, οἱ ἐλιὲς, τὰ κυπαρίσσια.

Βαρκοῦλες ἀραγμένες στὸ γιαλὸ,
Ποιὰ μάγισσα δεμένες τὶς κρατάει ;
Ἡ Κοιμισμένη γαλανὴ ὀνειρέβεται,
Καὶ τὸν καλὸ νὰ τὴν ξυπνήσῃ καρτεράει.

Κάτι γλυκὸ, κάτι ἁπαλὸ,
Καὶ κάτι ἀέρινο ἐδῶ πέρα ξεψυχάει,
Σὰν τῶν ἀγαπημένων τὰ κρυφόλογα,
Σὰν τὸ χαμόγελο ποὺ σβεῖ καὶ πάει...

Ἐδῶ ὁμορφιὲς, ὀνείρατα, γητέματα
Τὴ μέρα, τὴ νυχτιὰ, καὶ τὴν αὐγοῦλα,
Ὦ καὶ νὰ ζοῦσα ἐδῶ, νησάκι ἐρωτικὸ,
Μαζὶ μὲ τῶν ὀνείρων τὴν παιδοῦλα !

ΥΔΡΑ

Κ' ὑψώνεσαι ἀνυπόταχτη κ' ὑπέρτατη
Στὸν ἄγριο σάλο τοῦ πελάγου,
Τὰ κορφοβούνια σου βραχνᾶς πλακώνει τα,
Καὶ δὲν ἀνθίζουν ἄνθη ὀνείρου μάγου.

Τὰ κορφοβούνια σου βουβὰ, συλλογισμένα, ἀμίλητα
Ποὺ μέσα τους κάποια ψυχὴ βογγάει,
Μὲ τρόμο τὰ θωροῦνε καὶ δακρίζουνε
Τὄσπρα σπιτάκια ποὺ κοιμοῦνται πλάϊ πλάϊ.

Θυμᾶμαι μέσ' στῆς θάλασσας τὴν ἀγκαλιὰ
Ὁ ἥλιος ὁλοπόρφυρος γεννιότανε μακριά σου,
Καὶ σὺ βρισκόσουν μέσ' στὴν καταχνιὰ,
Κ' εἶταν θαμπὰ τὰ δοξασμένα κύματά σου.

Θυμᾶμαι τὸ χλωμὸ τὸ φεγγαρόβραδο
Στὸ πέλαγο ἔρριχνες μαυρίλα·
Εἴτανε ὁ φάρος μιὰ ματιὰ θεριοῦ,
Κ' εἴσουνα μιὰ μεγάλη ἀνατριχίλα !

Καὶ δείχνεσ' ἀσκημη, ρτωχὴ καὶ μισητὴ,
Στὰ πλήθη τἄγνωρα καὶ τὰ χυδαῖα,
Καὶ δείχνεσαι στὰ μάτια τοῦ Ποιητῆ,
Σὰν ἀνυπόταχτη κι' ἀντρίκια μιὰν Ἰδέα !

ΣΠΕΤΣΕΣ

Ταξιδευτὴ, θὰ βρῇς ἐδῶ,
Μιὰ γαλανὴ, ὁλογάλανη ὁμορφάδα·
Πέρασε πιὰ τἀγριωπὸ νησὶ,
Κ' ἐχάθη τοῦ ὁραμάτου ἡ πρασινάδα.

Σπέτσες τὸ κράζουν τὸ χιονᾶτο τὸ νησὶ
Ποὺ λὲς ἀπ' τὸν ἀφρὸ πὼς ἐγεννήθη τοῦ κυμάτου·
Ἡ θάλασσα τριγύρω ἁπλώνεται ὅλο φῶς,
Κι' ἀπάνωθέ του λάμπει τἄνομά του.

Ἀπ' τὸ γιαλό σου καὶ τῆς Ὕδρας τὰ βουνὰ
Ξανοίγω τα μὲ ὀνείρου θαμποσύνη,
Κ' εἶναι γαλάζια κόρης ὄνειρα,
Ποὺ μέσα ἀσπρίζουν κάμπου ὁλάσπροι κρίνοι.

Ἔφυγα· κι' ὅλα εἶν' ἄχαρα· τὶς θάλασσες νειρέβουμα
Τὶς διάπλατες, καὶ τῆς αὐγῆς τὰ κάλλη τὰ περίσσια.
Κάμπους σπετσιώτικους, φεγγάρι ακι' οὐρανοὺς κι' ἀέριδες
Καὶ σᾶς, ποὺ σιγοκλαῖτε μέσ' στὸ δεῖλι κυπαρίσσια·

ΨΥΧΑΡΗΣ

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΟΥΛΑ *

— «Κατινούλα, τί σκέκεσαι ;» τῆς ῥωτοῦσε.

— «Νά, θέλω νὰ σᾶς κοιτάζω. Δὲν ξέρετε τί ὡραία ποὺ εἶστε—ἄχ ! δὲν ξέρετε πόσο σᾶς ἀγαπῶ !», κ' ἔσπανε στὰ κλάματα.

Συχνὰ τῆς ἔλεγε τὸ πρωΐ, πὼς εἶδε ὄνειρο καὶ πὼς ἔρχεται ὁ κύριος.

— «Ὁ κύριος, ἀναστέναζε γλυκὰ μ' ἕνα χαμόγελο ἡ Ὄλια, ὁ κύριος ἔχει τὴ δουλειά του. Τὴ δουλειά του, Κατινούλα, νὰ τὴ σέβεσαι πάντα. Δὲν πρέπει ποτὲς νὰ τὸν ταράζουμε στὴ δουλειά».

Ἡ Κατινούλα τῆς ἔφερνε τὸ μωρὸ, τῆς ἔδινε θάῤῥος κ' ἐλπίδα. Ἔλιωνε ἅμα τὴν κοίταζε ἡ κυρία τρυφερὰ μὲ τὰ μάτια της τἀγαθά.

— «Ἡ κυρία ἔχει ἕναν τρόπο, λέει, ποὺ ντρέπεσαι καὶ δὲν ξὲς τί σοῦ γίνεσαι».

Ὅταν εἴτανε πιὰ νὰ ξεψυχήσῃ, δὲν κρατήθηκε ἡ ἄμοιρη· χύθηκε χάμου.

(*) Ἡ ἀρχή του στὸ 228 φύλλο.

—«Μὴ μ' ἀφήσετε, μὴ μᾶς ἀφήσετε μονάχους!»

Τῆς χάδεψε ἡ Ὄλια μὲ τὰ δάχτυλά της τὰ μικλιά. Τὸ χάδι ἐκεῖνο δὲ χάθηκε νομίζω· τῆς ἀπόμεινε στὸ δέρμα τοῦ κεφαλιοῦ της, μέσα μέσα στὸ μυαλό. Ἀφωσιωμένη ἀκόμη περισσότερο στὸ σπίτι, στὸν Πάβλο, στὴ Μοιρίτα, ἐννοεῖται καὶ στὸν κ. Ἀντρέα. Κατάντησε νὰ τῆς εἶναι Θεός. Μὴ θαῤῥεῖτε· σὰν τοῦ ἔγραψε νὰ κατεβῇ, τὴν κυρία της στοχάστηκε τὴν ἀγαπημένη· δὲν τῆς πέρασε κἄνε νὰ κατακρίνῃ τάχα τὸν ἀφέντη. Ὅ τι ἔκανε ὁ ἀφέντης, σωστό, ἀφοῦ τὄκανε. Τονὶ λυπήθηκε φοβερά. Μάλιστα μὲ τὴν καρδούλα της τὴν ἁπλή, κατάλαβε πολλὰ πράματα ποὺ γιὰ βέβαιο δὲν πῆγε νὰ τῆς τὰ ξεμυστερεφτῇ, δηλαδὴ πὼς πάντα του ζοῦσε μὲ τὴν πεθαμμένη καὶ γιὰ τοῦτο πρόσεχε τόσο πολὺ στὰ γραφεῖα του, στὶς κορνίζες, στὶς εἰκόνες, στὰ παραμικρὰ ποὺ ἀνήκανε πρῶτα τῆς κυρίας. Κ' ἔτσι ἐννοιωθε μέσα της νὰ μεγαλώνουνε τὸ σέβας κ' ἡ λατρεία της πρὸς τὸν κύριο. Δὲ θὰ πῇ ἀφτὸ πὼς ἡ Κατινούλα ἔτρεμε νὰ τοῦ λαλήσῃ. Διόλου. Τέτοιους φόβους δὲν εἶχε. Εἴτανε σὰν κάτι δοῦλες δικές μας, ποὺ τὸ ξέρουνε τί σημαίνει ἀφεντικό, κι ὡς τόσο ξέθαῤῥα κουβεντιάζουνε μαζί του. Ἄδολη ψυχὴ τί νὰ κρύβεται ;

Ὁ κ. Ἀντρέας τἄρεζε νἀκούῃ τἀπονήρεφτα λόγια της· περήφανος δὲν εἴτανε μήτε ἀκατάδεχτος ὁ ἄθρωπος. Εἶχε στὴν ὁμιλία του μὲ ὅλους ἕνα πρόθυμο ὕφος, ἕνα ὕφος τῆς καρδιᾶς. Πρόθυμα ἔκρενε πάντα καὶ τῆς Κατινούλας, μὲ χωριστὴ καλοσύνη. Ἔπειτα, ὁ κ. Ἀντρέας τραβιότανε στὸ ἐργαστήρι του, ὅπου εἴδαμε πῶς ζοῦσε μὲ τὴ πεθαμμένη, ἐνῶ διάβαζε Φιλοχτήτη, γιατὶ ὁ κ. Ἀντρέας ἀγαποῦσε τὴ σπουδή, καθὼς τὄλεγε κ' ἡ Ὄλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Ἡ ἀῤῥώστια.

Ὁ κ. Ἀντρέας, τὴν καλοκαιριάτικη τὴν πρωϊνὴ ὅπου τὸν ἀφήσαμε στὸ ἐργαστήρι του, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Κατινούλα κ' ἡ Μοιρίτα, κόβοντας τὰ πιὸ φρέσκα λουλούδια τοῦ μπαξέ, τραγουδούσανε ἀντάμα ἕνα νόστιμο γαλλικὸ τραγουδάκι, ὁ κ. Ἀντρέας, ὡς τὸ μεσημέρι, ὅταν ἡ καμπάνα σήμανε δέφτερη φορὰ γιὰ τὸ πρόγεμα, εἶχε τελειώσει πιὰ τὸ *Φιλοχτήτη*, καὶ μάλιστα εἶχε ἀποθέσει τὸ βιβλίο, ἐδῶ καὶ μιὰ ὥρα, στὸ τραπέζι, ἀναμελετώντας μὲ

Ἔφυγα· κι' ὅλα εἶν' ἄχαρα καὶ τὴν ψυχή
Σάνημποριᾶς βυθίζουνε χλωμάδα.
Νησάκι πράτινο, μικῦρο νησί, νησάκι γαλανό,
Ποθῶ σας, τοῦ πελάγου τρίμορφη ὁμορφάδα.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Τὸ χιόνι ἔπεφτε πυκνὸ καὶ στρώνουνταν καταγὶς καὶ μιὰ λεπτὴ καταχνιὰ τύλιγε τὰ γύρω. Σπίτια θεόρατα ὑψόνουνταν ἀραδιαριὰ, ὅλα κατάμαβρα, καὶ πελώριες ρεκλάμες ἁπλώνονταν δεξὰ ζερβά.

Κόντεβαν τὰ Χριστούγεννα καὶ γι' ἀφτὸ εἴταν μεγάλη κίνηση.

Κυριακή. Καθένας ποὺ δὲν ἐργάζονταν περπατοῦσε ξεχασμένος, ἐνῶ ἡ ἔκφραση τῆς μορφῆς του ἔδειχνε πὼς κάτι ἀποζήτατε—κάτι ποὺχε συνηθίσει καὶ ποὺ δέθηκε μὲ τὴ ζωή του.

Σὲ μιὰ βιτρίνα ἑνὸς πλούσιου μαγαζιοῦ εἴταν μαζωμένο ἕνα μπουλοῦκι ἀνθρῶποι ποὺ κοιτοῦσαν μιὰ περίεργη ρεκλάμα. Καθένας ἤθελε νὰ ἰδῇ καὶ κάτι περίεργο ποὺ νὰ τὸν μεταβάλῃ καὶ νὰ τοῦ ξυπνήσῃ κάτι τί μέσα του καὶ γι' ἀφτὸ ὅλοι τους διψασμένοι κοιτοῦσαν τὰ χρώματα τῆς ρεκλάμας μὲ σαστισμένα μάτια.

Ἄλλοι κοιτοῦσκν τὰ κάρρα, τὰ σπίτια, τὶς ἐπιγραφὲς τῶν καταστημάτων κι' ὅλα τὰ γύρω ποὺ σήμερα τοὺς φαίνονταν ἀλλοιώτικα.

Οἱ γυναῖκες πλημμύριζαν τὰ πεζοδρόμια καὶ περπατοῦσαν βιαστικὰ ὅλες τους γελῶντας μὲ τὸ κάθε τί καὶ σπρώχνοντας δεξὰ ζερβὰ ὅποιον τύχαινε.

Ἕνα παιδάκι λιγνό, μὲ μιὰ χοντρὴ φανέλλα κόκκινη πολὺ πλατιὰ καὶ μὲ σκισμένα παπούτσια πουλοῦσε φημερίδες προτείνοντάς τες στὸν κάθε διαβάτη. Φώναζε δυνατὰ μὲ φωνὴ βραχνιασμένη, τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο, ἐνῶ δίπλα του ἕνα ἄλλο μικρό, φίλος του, τοῦ κουβέντιαζε μὲ σοβαρότη γερόντου γιὰ τὴν ἐπιχείρηση τοῦ ἐμπορέματόστου καπνίζοντας.

Ἔτσι καὶ γὼ, ἀνάμεσα σ' ὅλ' ἀφτά, περπατοῦσα χωμένος στὸ πανωφόρι μου καὶ πηγαίνοντας νὰ γιορματίσω στὸ Ἑλληνικὸ ξενοδοχεῖο.

Μόλις ἀνέβηκα κι' ἄνοιξα τὴν πόρτα, μιὰ ἀποπνιχτικὴ μυρουδιὰ κ' ἕνα σύγνεφο καπνοῦ χούμιξέ καταπάνου μου καὶ φανερώθηκε τὸ ξενοδοχεῖο, —μιὰ κάμαρα μεγάλη τετράγωνη.

Ὅλοι τους ἔτρωγαν μὲ φχαρίστηση μέσα σὲ κεῖνα τὰ σύγνεφα τοῦ καπνοῦ καὶ στὴ βρώμα.

Ζερβὰ, ποὖταν τὸ διαμέρισμα τοῦ καφενείου, ἔπαιζαν κοντσίνες ἢ ἄλλα παιγνίδια.

Οἱ βλαστήμιες, οἱ φωνὲς, οἱ συζήτησες κ' οἱ κρότοι ἀπ' τὰ παιγνίδια ἀνακατόνονταν μέσα στὸν καπνό.

Γύρα στὸ τζάκι εἴτκν μαζωμένοι καμιὰ δεκαριὰ κι' ἄλλοι συζητοῦσαν γιὰ τὰ Μακεδονικὰ κι' ἄλλοι γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, κατηγορῶντας τὸν ἑαφτό τους ποὺ ἔκαμαν ἕνα τόσο ἄσκεφτο κίνημα νὰ μεταναστέψουν καὶ νἔρθουν στὴν Ἀμερικὴ ποὖταν γιὰ δάφτους μιὰ φυλακὴ καὶ ποὺ τὰ πελώρια σπίτια τοὺς μπόδιζαν ν' ἀναπνέψουν τὸν ἀέρα.

Στὴν ἄκρη εἴταν τρία ὄργανα κ' ἔπαιζαν ἀμανέδες καὶ καθένας τότες θυμῶνταν τὴν πατρίδα του.

Σκέφτουνταν πὼς δὲν ἀπολαβαίνουν τὴ ζωὴ καὶ πὼς ἡ πατρίδα τους εἶναι τόσο μακρυὰ, ποὖναι ἀναγκασμένοι νὰ ὑποφέρουν τὴν καταδίκη σ' ἕναν τόπο ξένο ποὺ δὲν ὑπάρχει ζωή.

Τὸ κλαρίνο ὁλοένα βαροῦσε ἀκούραστα. Κεῖνος ποὺ τὸ βαροῦσε εἴταν ἕνας χοντρὸς, ποὺ καθὼς ἔπαιζε κοιτοῦσε γύρα του μὲ μιὰν ἀπάθεια ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ λησμόναε πὼς εἶχε ὄργανο στὸ στόμα του καὶ σταμάταε. Εἴταν γεμάτος ἀπὸ μιὰ μυρουδιὰ ἀποπνιχτικὴ ποὺ ἡ βρῶμα της ξεχώριζε μέσα στὴ μυρουδιὰ τῶν φαγητῶν καὶ τοῦ καπνοῦ.

Σὲ μιὰν ἄκρη εἴταν τρεῖς πατριῶτες μου ποὺ μὲ καρτεροῦσαν γιὰ νὰν τὰ ποῦμε, πειδὴς τὸ βράδυ θἄφεβγαν γιὰ τὴ Νέα Ὑόρκη.

Κάθονταν ἀπελπισμένοι, μετρῶντας τὶς στιγμὲς ποὺ περνοῦσαν καὶ κοιτῶντας συχνὰ ἕνα παλιὸ καὶ λερωμένο ρολόϊ ποὖταν κρεμασμένο στὸν τοῖχο.

Ἄρχισαν νὰ μοῦ κάνουν παράπονα γιατὶ εἶχαν δυὸ βδομάδας καὶ δὲν ἐπιασαν δουλειὰ λέγοντάς μου ἀπελπισμένοι, καὶ σὰ γιὰ φοβέρισμα, πὼς ὅταν πιάσουν δουλειὰ θὰ συμαζώξουνε τὰ νάβλα τους γιὰ νὰ πᾶνε πίσω στὴν πατρίδα.

Τοὺς ἡσύχασα λέγοντάς τους πὼς στὴν Νέα Ὑόρκη θὰ βροῦν δουλειὰ καὶ πὼς τοὺς συσταίνω σ' ἕνα φίλο μου.

— Ἐδῶ πατριῶτες εἴμαστε, μοὖπ' ἕνας ἀπὸ δάφτους, καὶ πρέπει νὰ κάμῃς ὅ,τι δύνασαι γιατὶ εἴμαστε χαμένοι ἀνθρῶποι.

Χτύπησε τὸ χέρι του στὸν μπάγκο σὰ νἤθελε νὰ μοῦ χώσῃ τὰ λόγια καλήτερα στὸ μυαλό μου καὶ νὰ μὲ κάμῃ νὰ καταλάβω τέλεια τὴν ἔννοια τῆς κουβέντας του, ἐνῶ τὰ κόκκινα καὶ τὰ νυσταγμένα του μάτια πάσκισαν τοῦ κάκου ν' ἀνοίξουν περσότερο.

— Καὶ θὰ σοῦ τὸ χρωστᾶμε! Ξέρεις τί θὰ πῇ θὰ σ'τὸ χρωστᾶμε; Μοὖπ' ὁ ἄλλος. Ξακολουθοῦσαν νὰ λένε τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια καὶ σὲ λίγο χώθηκε στὸ μέσο μας ἕνας Πατρινὸς χοντρὸς μὲ μεγάλη κεφάλα, ἴσα μὲ εἰκοσιπέντε χρόνων, κι' ἄρχισε νὰ μιλᾷῃ γιὰ τὴν Ἀμερική. Ἀφοῦ κατηγόρησε ἀρκετὰ τὴ ζωὴ, ἄρχισε νὰ κατηγορᾶει τὶς γυναῖκες λέγοντας πὼς ὅλες εἶν' ἄτιμες. Δηγήθηκε σκέσες του μὲ γυναῖκες Ἀμερικανίδες καὶ γελοῦσε κάθε τόσο σαρκαστικὰ φουσκώνοντας τὸ λαιμό του.

— Ὅλες ἄτιμες εἶναι κι' ὅ,τι κι' ἂν κάμεις.... σὲ δάφτες δὲν ἔχεις κι' ἁμαρτία.

Ἔξυσε τὸ κεφάλι του καὶ στερνὰ ξακολούθησε·

— Πατρίδα καὶ τίποτ' ἄλλο!

Μὰ ὅταν συλλογίστηκε τὴν πατρίδα του εἶδε ἕνα χάος ν' ἀνοιχτῇ μπροστά του, ἡ ἀπόσταση.

— Ἔτσι εἶναι. Ξαναπε ἀπομέσα του καὶ σκέφτουνταν πὼς κάποτε θὰ πήγαινε πίσω καὶ θὰ ξανάβρισκε τὰ προτήτερά του, τὶς γειτόνισές του, τὸ καφὲ ἀμὰν, τὴν ταβέρνα, τὶς γυναῖκες τῆς πατρίδας του, τὴν ἐκκλησιά.

Εἶχε περάσει ἡ ὥρα καὶ βράδυασε. Σηκώθηκα πκίρνοντας μαζύ μου καὶ τοὺς τρεῖς πατριῶτες μου ποὺ θὰν τοὺς συνόδεβα ἴσα μὲ τὸ σταθμό. Μ' ἀκολουθοῦσαν φορτωμένοι μὲ τὰ μπαγάκια τους καὶ κοιτοῦσαν γύρω μὲ ματιὰ ἀμφίβολη. Οἱ χιονισμένοι δρόμοι ἀσπρολογοῦσαν μέσα στὴ νύχτα κ' οἱ λάμψες ἀπ' τ' ἀπειρα ἠλεκτρικὰ ἔπερταν πλούσιες πάνου. Σὲ λίγο φάνηκε ὁ σταθμός, ἕνα πελώριο κι' ἀπέραντο χτίριο, φωτισμένο ἄφτονα. Σ' ὅλο τὸ μάκρο εἴταν ἀραδιασμένες ἅμαξες καὶ κάρρα, ἐνῶ τὰ τραμ πηγαινούρχονταν ἀδιάκοπα. Οἱ ἄπειρες πόρτες τοὺ σταθμοῦ ἀνοιγοκλειοῦσαν ὅλη τὴν ὥρα καὶ μέσαθε βγαίνανε μπουλούκια μπουλούκια ὁ κόσμος.

Μπήκαμε μέσα καὶ τοὺς εἶπα ν' ἀφίσουν τὰ μπαγάκια τους καταγὶς καὶ νὰ καθίσουν νὰν τὰ φυλᾶνε. Στερνὰ τοὺς ζήτησα τὰ λεφτὰ γιὰ νὰ τοὺς βγάλω τὰ εἰσιτήρια.

— Δὲν πᾶμε μαζὺ ἴσα μ' ἐκεῖ; Μοῦπε μὲ δισταγμὸ ὁ ἕνας σὰν νὰ δείλιαζε σὲ μιὰ σκέψη ποὺ τοὖχε περάσει ἀπ' τὸν νοῦ.

— Πᾶμε. Τοῦ ἀπάντησα γὼ ξερὰ καὶ μ' ἀκολούθησε φχαριστημένος ποὺ δὲν κατάλαβα τίποτα ἀπὸ τὴ σκέψη του ποὺ τώρα τὸν ντρόπιαζε.

τὸ νοῦ του τῆς σπαραχτικῆς τραγῳδίας τὶς ὁμορφιές. Ἀποροῦσε. Μὲ πόση τέχνη—ἔτσι τὄλεγε τότες—ὁ ποιητὴς ξέρει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀρχὴ, νὰ σοῦ κινήσῃ τὸ ἔλεος, βαζοντας τὸν Ὀδυσσέα τὸν ἴδιο, τοῦ Φιλοχτήτη τὸν ὀχτρό, τὸν ἄσποντο, νὰ δηγηθῇ στὸ Νεοπτόλεμο τὰ βάσανα ποὺ τραβοῦσε πρῶτα στὸ στρατὸ καὶ ποὺ τραβᾷ τώρα ὁ δύστυχος στὴν ἔρημη τὴ Λῆμνο. Ἔπειτα, οἱ δυό τους μαζί, ὁ Νεοπτόλεμος μὲ τὸν Ὀδυσσέα ψάχνοντας νὰ βροῦνε τοῦ μοναξιώτη τοῦ παραιτημένου τὴ σπηλιά, σοῦ τὴν περιγράφουνε κιόλας πολὺ πιδέξια, ἐπειδὴ ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη, ποὺ δὲ συφέρνει νὰ φαίνεται στὴ μέση τῆς σκηνῆς, μήπως τὸν πάρῃ τὸ μάτι κανενός, στέκεται λίγο παρακμερα, ὁδηγᾷ μὲ τὰ λόγια ἡ τὰ νοήματα τὸ σύντροφό του, κι ὁ σύντροφος ἕνα ἕνα τοῦ περιγράφει ὅσα βλέπει, μὲ τρόπο ποὺ βλέπεις ἀμέσως καὶ σὺ τὴν ἐλεεινὴ τὴν ὕπαρξη τοῦ Φιλοχτήτη. Διόλου δὲν ξυπάζεσαι λοιπὸν ὅταν ὁ χορὸς, ἀκολουθώντας τὸ νέο, ῥωτώντας κι ἀφτὸς γιὰ τὴν ἄγρια σπηλιὰ καὶ τὸν κάτοικό της, σὰ μαθαίνει τὰ καθέκαστα, ὅσο ἄγνωστος κι ἂν τοῦ εἶναι ὁ ἄθρωπος, ξεσπάνει στοὺς ὁδυρμοὺς καὶ λέει· «πῶς ποτε πῶς ὑσμορος ἀντέχει;» Ἔρχεται πιὰ τότες κι ὁ πονοδαρμένος. Ἀκούγεται ἀπὸ μακριὰ χτύπος ποδιοῦ, κάπου κάποιος στὰ μονοπάτια, δῶθε κεῖθε, μὲ κόπο σέρνεται, φτάνει ὁ κρότος ἴσα μὲ τὸ θέατρο, καὶ προτοῦ δῇς ἀκόμα τὸ λαβωμένονε, ἡ καρδιά σου ραγίζει, γιατὶ πέρα καὶ πέρα βκριὰ βογγᾷ στάφτιά σου τοῦ ξένου τὸ γογγυτό, *βοᾷ τηλωπὸν ἰωάν*..

Ἅμα κατέβηκε ἀπάνω στὴ σκηνὴ, ἅμα μίλησε μὲ τὸ Νεοπτόλεμο καὶ τοῦ ξήγησε τὰ πάθια του, τὸ μαντεύεις πιὰ πὼς ὁ γιὸς τοῦ Ἀχιλλέα, στὸ τέλος, δὲ θὰ τολμήσῃ νὰ κρατήσῃ γιὰ λόγου του —καὶ γιὰ τὴν Τρωάδα, ὅπως τὸ θέλει ὁ Ὀδυσσέας—δὲ θἄχῃ τὸ κουράγιο νὰ μὴν ξαναδώσῃ στὸν ἄμοιρο τἄρματα ποὺ τοῦ εἶχε μπιστεφτῇ ὁ Φιλοχτήτης, καὶ ποὺ γιὰ νὰ τοῦ τὰ κλέψῃ ὁ Νεοπτόλεμος, ἦρθε πίτηδες στὴ Λῆμνο. Μελετώντας ὅμως τἀριστούργημα, ὁ κ. καθηγητὴς ἀνακάλυψε καὶ κάτι ἄλλο. Θάμαζε ὁ Ἀντρέας μὲ τί θάῤῥος, μὲ τί χρώματα χτυπητά, μὲ πόση ἀλήθεια κι ἁπλότητα συνάμα, ὁ Σοφοκλὴς σοῦ παρασταίνει τὴν ἀῤῥώστια τοῦ Φιλοχτήτη. Δὲν τὸ φοβᾶται νὰ σοῦ δείξῃ τὰ πράματα ὅπως εἶναι· ἀπὸ τοὺς πρώτους στίχους σοῦ λέει πὼς ἀπὸ τὸ πόδι του *αἷμα στάζει*, πὼς ἡ πληγή του τὸ *τρώει*, πὼς τὰ κουρέλλια του εἶναι γιομάτα *ἔμπυο*, πὼς ἄγριο τὸ κακό του κι ἅμα *σκουντάψῃ* πουθενὰ περπατώντας, ὁ πόνος τονὲ θερίζει. Τὴν ἀῤῥώστια τὴν τρομερή, ὁ ποιητὴς δὲν τὴν ἀποσκεπάζει, δὲν τὴν κρύφτει, σοῦ τὴ φανερώνει στὰ μάτια, *ἐν κακοῖσι τοῖσδ'*, *οἷοις ὁρᾷς*, *τηνὲ βλέπεις*. Γιὰ τὴν ἀῤῥώστια χίλια ἔχει πάντα νὰ σοῦ πῇ καὶ νὰ σοῦ ξαναπῇ· ἐνῶ μαζὶ μὲ τὸν ἄῤῥωστο ζῇς, ὅσο ξετυλιγεται τὸ δρᾶμα, σοῦ λέει κιόλας πὼς δὲ γίνεται καὶ θὰ τὴ χορτάσῃς τὴν ἀνυπόφερτη συντροφιὰ, *πλησθῇς τῆς νόσου ξυνουσίᾳ*· καὶ πῶς νὰ μὴν ἀηδιάσῃς καὶ μπουχτίσῃς; Ὁλόζεστα κύματα αἱματωμένα πετιοῦνται ἀπὸ τὶς πληγὲς τοῦ ποδαριοῦ ποὺ τὄχει ὁ πόνος ξαγριωμένο· νά το πάλε ποὺ σπάζει, νά το πάλε τὸ κοκκινόμαβρο, τὸ σάπιοε τὸ αἷμα ποὺ ὁρμᾷ καὶ ῥέει ἀπὸ τὰ βάθια· ἴδρος πβρεχύνει ὅλο του τὸ κορμί, ἄνοιξε στὴν ἄκρη μάμρη βλέβα· *αἱμορβαγία*· φωνάζει ὁ δύστυχος καὶ *βρωμᾷ*, *βοῆς τε καὶ δυσοσμίας γέμων*, τρομάζει μήπως καὶ μὲ τὴν ἄσκημη τὴ μυρουδιὰ, *κακῇ δσμῇ*, σταναχωρεθοῦνε οἱ νάφτες καὶ τοὺς ἔρθῃ πλήξη. Εἶναι *κουτσὸς* καὶ *μυρίζει*, *χωλὸς δυσώδης*. Τί νὰ τὸν κάμουνε; Ἄχ! τὸ πόδι του ἐκεῖνο, πῶς τοῦ μιλεῖ! Πόδι μου, πόδι, ποῦ θὰ σ' ἀφήσω καὶ ποῦ θὰ σὲ βάλω; Θέλει νὰ τὸ κόψῃ. Τὰ χάνει, παραλαλεῖ. Θέλει νὰ κόψῃ τώρα καὶ τὸ κεφάλι του. Θέλει νὰ σκοτώσῃ. Λύσσαξε ὁ νοῦς του φονιάς.

Εἴχαμε βγάλει τὰ εἰσιτήρια καὶ καρτερούσαμε τὸ τραῖνο ποὺ θἄφτανε σὲ μισὴ ὥρα.

Ὁ κόσμος πηγαινούρχονταν σὰ ρέματα ποὺ ἀνακατώνουνταν καὶ πολὺ σπάνια μποροῦσε κανένας νὰ καλοξεχωρίσῃ τὴ μορφὴ μιᾶς γυναίκας,γιατὶ οἱ περσότερες φοροῦσαν πυκνὰ βέλα στὸ πρόσωπο κ' ἔτρεχαν ἀνάμεσα στὸν κόσμο μὲ τὶς βαλίτζες στὸ χέρι. Ἄλλοι μαζωμένοι καὶ χωμένοι στὶς γοῦνες τους καρτεροῦσαν κουβεντιάζοντας καὶ κάνοντας συχνὰ ἀπότομες χερονομίες κι' ἄλλοι τριγύριζαν πάνου κάτου καπνίζοντας.

Μιὰ κοπέλλα ποὺ βαστοῦσε ἕνα σκυλάκι στὰ χέρια της σίμωσ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πατριῶτες μου καὶ τὸν ρώτησε ποιό εἶναι τὸ τραῖνο γιὰ τὴ Νέα Ὑόρκη. Κεῖνος ταράχτηκε πειδὴς δὲν ἤξερε νὰ τῆς ἀπαντήσῃ καὶ κρεμῶντας τὰ χέρια του ποὖχαν λυθεῖ στὸ θάρρος της τὴν κοίταξε, ἐνῶ στὸ πρόσωπό του ἁπλώθηκε ἕνα ἠλίθιο γέλιο.

Χαμογέλασε κείνη κ' ἔφυγε.

Ἐκεῖνος τὴν ἀκολουθοῦσε μὲ τὴ ματιά του καθὼς προχωροῦσε τρέχοντας, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τῆς βρῇ τίποτα ποὺ νὰ τὸν κάμῃ νὰ τὴ ζηλέψῃ. Ἔπειτα θυμήθηκε καὶ τὰ λόγια κεινοῦ ποὺ ἀπάντησε τ' ἀπόγιομα στὸ ξενοδοχεῖο,

—Ὅλες ἄτιμες. Ξανάπε κι' ἀρτὸς ἀπομέσα του.

Ξαναγύρισε λοιπὸν τὸ πρόσωπό του πρὸς τὸ μέρος ποὺ θὰ σταμάτασε τὸ τραῖνο καὶ καρτεροῦσε μὲ τὴν ἴδια ἀπελπισιά.

Δίπλα εἴταν ἄλλοι μετανάστες ἀνακατωμένοι, μιλῶντας καθένας τὴ γλώσσα του δυνατά. Ὅλοι εἶχαν τοὺς μπάγους ἀφημένους καταγῆς κ' οἱ περσότεροι τοὺς πατοῦσαν λίγο μὲ τὄνα τους πόδι γιὰ κάθε ἀσφάλεια.

Εἶχαν φύγει τέλος καὶ μπῆκα στὸ καπνιστήριο τοῦ σταθμοῦ γιὰ νὰ καπνίσω ἕνα τσιγάρο. Κάθησα σ' ἕνα κάθισμα καὶ ζήτησα τοῦ διπλανοῦ μου σπίρτο.

— Εἶστε Γάλλος ; Μὲ ρώτησεν Ἀγγλικά.

— Ὄχι. Ἕλληνας. Ἔσεῖς ; Τονὲ ρώτησα πειδὴς κατάλαβα πὼς δὲν εἴταν Ἀμερικανὸς ἀπὸ τὴ χαλασμένη του προφορά.

— Ἀμερικανός.

Ἀργότερα ἄρχισε νὰ μοῦ μιλάῃ Ἑλληνικά. Στὴν ἀρχὴ ντρέπονταν νὰ πῆ πὼς εἶν' Ἕλληνας μὰ στερνὰ θέλησε νὰ μιλήσῃ στὴ γλῶσσα του καὶ γι' ἀφτὸ μ' ἄνοιξε κουβέντα. Δὲν ἤθελε νὰ φανερωθῆ γιὰ Ἕλληνας γιατὶ τότε δὲ θἄχε καὶ δικαιώματα στὴ γύρα του ζωὴ ποὖνταν ξένη. Σκέφτουνταν πὼς μόνο ἂν εἴταν Ἀμερικανὸς θἄχε τὰ δικαιώματα σὲ μιὰ χῶρα τόσο ζηλεφτὴ καὶ προοδεμένη.

Κι' ἀφτὸς ἀφοῦ μίλησε μὲ τὴν ἴδια ἀπελπισιὰ γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, ποὺ μιλοῦσαν ὅλοι, ἔφυγε.

Ἔμεινα μόνος καὶ κύταζα τοὺς γύρα μου.

Ὅλοι σκυφτοὶ διάβαζαν φημερίδα καπνίζοντας. Σ' ὅλων ὅμως τὰ πρόσωπα τὴν ἴδια ἔκφραση ἔβλεπα. Κάθε τους κίνημα, κάθε ματιά τους εἴταν καὶ μιὰν ἀνάγκη. Κι' ἔτσι περνοῦσεν ἡ ζωή τους ποὖταν ἡ μεγαλήτερη ἀνάγκη τους. Καθένας τους ἔβλεπε πὼς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ γι' ἀφτὸ κι' ἀφτοὶ ἀναγκασμένοι ζοῦσαν.

Φαίνονταν ὅμως πὼς δὲν τοὺς στενοχώρασε καὶ τόσο πολὺ ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς γιατὶ ἔβλεπαν πὼς σὲ πολλὲς στιγμὲς εἶναι κι' ἐφχάριστη. Ἔτσι κάθονταν ὅλοι τους κοιτῶντας μ' ἀπάθεια γύρα τους χωρὶς καμιὰ συγκίνησι.

— Πότε θἄρτει ἡ ζωή ; Εἶπα μέσα μου.

Καὶ φανταζόμουνα τὴ ζωὴ σὰν ἕνα ξύπνημα σὰ μιὰ ἀνατολὴ ἥλιου ποὺ θ' ἀνατείλει μέσα ἀπὸ τὴ γῆς. Καὶ φανταζόμουνα τὴ λεφτεριὰ τοῦ ἀνθρώπου σὰ μιὰ μέρα ἡλιοπλημμυρισμένη, μέρα χαρᾶς, μέρα ἀνάστασης καὶ ποὺ θὰ ἰδῶ τὴν ἀγάπη νὰ βγαίνει ξεσπαθωμένη μέσα ἀπὸ τὰ βύθη τοῦ πόνου !

Boston. *7 Δεκέβρη 1906.*

ΑΝΤΡΕΑΣ ΔΕΒΑΡΗΣ

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΠΙΤΑΦΙΑ

1.

Τὸ μνῆμα αὐτὸ κολοκυθιῶν μποστάνι πᾶχει γίνει
Τὸ Βάλβη τὸ Σταμάτιο στὴν ἀγκαλιά του κλείνει.
Τὴν ὥρα τὴν ὀλότρεμη τῆς Κρίσης θὰ ξυπνήσῃ
Κ' ἐμπρὸς στὸ θρόνο τοῦ Ἀνάρχου θὰ πάῃ νὰ γονατίσῃ·
Τὰ χέρια του μ' εὐλάβεια ἔπειτα θὰ κουνήσῃ
Δίκιο, ποὺ τὸν ἀδίκησεν ἡ φύσι, νὰ ζητήσῃ.

2.

Τέλος κ' ἐσὺ ἀναπαύτηκες, νεολατῖνε Τζώρτζη,
Τὴ Ρώμη καὶ τὴν Κέρκυρα, πατρίδες ποὖχες δύο.
Σὰν ἥρωας ἐργάστηκες στὸν κόσμο αὐτὸν, ἀδιάκοπα
Ὀνειρευόμενος γλυκὰ νὰ πλάσῃς ἕνα Ὠδεῖο.

ΠΕΙΡΑΙΩΤΗΣ

"Ο ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου, (Ὀφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου [ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή]. Στὸ Βόλο, βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἑνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ κ. Μεσσίας καὶ ἡ πρεσβεία τῆς Λόντρας. —Τὸ μοναδικὸ χάρισμά του. — Οἱ ἄλλοι δυό—Ὁ Βοσπορίτης—Οἱ Ἑλληνοβούργαροι—Χαρτὶ κ' ἐκδότες—Τὸ πρόγραμμά του.

ΑΝ πιστέψει κανεὶς τὶς φημερίδες μας, ὁ Μεσσίας ποὺ θὰ μᾶς σώσει βρέθηκε καὶ μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴ Λόντρα, καὶ τονὲ λένε Γεννάδιο, κ' εἴταν πρῶτα πρέσβης, καὶ φοροῦσε μάλιστα καὶ φουστανέλλα στὶς ἐπίσημες τελετὲς, κ' εἶναι τώρα ὑποψήφιος βουλευτὴς κ' ὑποψήφιος πρέσβης.

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ κ. Μεσσίας πρέπει, φωνάζουν οἱ φημερίδες, νὰ μπεῖ τὸ δίχως ἄλλο μέσα στὴ Βουλὴ γιατὶ ἀλλιώτικα χαθήκαμε. Βέβαια, ἔτσι εἶναι, ἀφοῦ τὸ λέει ὁ τύπος. Κι ὁ τύπος στὴν Ἑλλάδα δὲ λέει ποτὲ ψέματα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πεῖ ψέματα οὔτε τούτη τὴ φορά

Ὁ κ. Γεννάδιος ἔχει πολλὴ προσόντα, (δὲν τὰ ξέρουμε, μὰ οἱ φημερίδες ἔτσι μᾶς λένε καὶ τὶς πιστεύουμε), μὰ τὰ σπουδαιότερα προσόντα του εἶναι . . ὁ κ. Μεταξᾶς καὶ ἡ πρεσβεία τῆς Λόντρας. Ἂ δὲν εἴταν πρέσβης ὁ κ. Μεταξᾶς, δὲ θἀναγορευότανε Μεσσίας ὁ κ. Γεννάδιος, οὔτε ἀπὸ τὴν «Ἀκρόπολη», οὔτε ἀπὸ τὸ «Νέο Ἄστυ», οὔτε ἀπὸ τοὺς «Καιροὺς», ποὺ ἀντιπαθοῦν κ' οἱ τρεῖς του τρομερὰ τὸν κ. Μεταξᾶ καὶ μᾶς πῆραν ταὐτιά μας μὲ τὸν κ. Γεννάδιο. Ἡ «Ἑστία» ἡ καημένη συμπαθεῖ τὸν κ. Μεταξᾶ καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὸν ἀναγνωρίζει γιὰ Μεσσία.

Λὲς κι ὁ Σοφοκλῆς, στὰ παθήματα τοῦ ἀῤῥώστου, παρατήρησε ὡς καὶ τὰ παραμικρὰ μὲ γιατροῦ παρατηρικότητα, γιατὶ ὅταν ὁ πόνος τὸν πλακώνει καὶ τὸν τρελλαίνει καὶ μόλις μπορεῖ μιλιὰ νὰ βγάλῃ καὶ παρακαλεῖ τὸ Νεοπτόλεμο νὰ τοῦ δώσῃ βοήθεια κ' ἔπειτα τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴν τὸν ἀγγίξῃ γιὰ τὄνομα, προτοῦ πέσῃ χάμου, ποὺ ὄρθιος πιὰ δὲ βαστιέται, γυρνᾷ τὸ μάτι καὶ κοιτάζει πρὸς τἀπάνω, θαῤῥεῖς καὶ τοῦ ἔρχεται σεληνιασμός:

Τ' ὡραιότερο εἶναι σὰν τὸν παίρνει ὁ ἄϋπνος ὁ ὕπνος, σὰν κοιμᾶται καὶ δὲν κοιμᾶται. Οἱ ἀῤῥῶστοι, λέει ὁ ποιητής, βλέπουνε ὡς καὶ στὸν ὕπνο τους· ἔτσι κι ἀφτὸς βλέπει ὅπως κ' οἱ πεθαμμένοι θὰ βλέπουνε στὸν Ἅδη, *ἀλλά τις ὡς Ἀΐδᾳ παρακείμενος ὁρᾷ*. Οἱ διάφοροι ἐκδότες ποὺ τὸ σκολιάζουνε δὲν τὸ καταλάβανε καὶ τοὺς φάνηκε τὸ *ὁρᾷ* δίχως νόημα, ἐπειδὴ δὲ συλλογιστήκανε πὼς ὁ Φιλοχτήτης κοιμᾶται μὲ τὰ μάτια του ἀνοιχτα. Βλέπει καὶ δὲ βλέπει, πόσο *ἀνόμματος* μοιάζει, πότε μοιάζει σὰ νὰ μὴ τοῦ ἀπομείνανε πιὰ παρὰ τὰ θολὰ ἐκεῖνα, τἄδεια καὶ τἄβλεπα τῶν πεθαμμένωνε τὰ μάτια. Γιὰ τοῦτο κι ὁ χορὸς παρακαλεῖ τὸν ὕπνο νὰ βαστᾷ μπρὸς στὰ μάτια τοῦ ναρκωμένου τὸ φῶς ποὺ τἀποκοίμισε· *ὄμμασι τὰν δ' αἴγλαν ἃ τέταται τανῦν*. Ἂν εἴτανε τὰ μάτια του σφαλοιχτὰ καὶ νυχτωμένα, δὲ θἄλεγε τίποτα γιὰ τὸ φῶς.

Καὶ πάλε ὁ κ. καθηγητὴς ἀποροῦσε μὲ τὴν τέχνη τοῦ Σοφοκλῆ. Ὅσα μᾶς ξεϊστορεῖ ἀδιάκοπα γιὰ τὴν ἀῤῥώστια τοῦ Φιλοχτήτη, συντελοῦνε θαμάσια στὸ σκοπὸ τῆς τραγῳδίας Ὑλικὸ ἀπεικόνισμα τῆς ἀῤῥώστιας, ἠθικὸ ζουγράφισμα τῆς ψυχῆς, στέκουνε στὴν ἴδια γραμμή. Ὁ Νεοπτόλεμος, ποὺ παρακολουθεῖ τὸ Φιλοχτήτη σὲ κάθε βῆμα, ποὺ ξέρει καὶ τί βοτάνια τοῦ χρειάζουνται γιὰ νὰ βρῇ λίγη παρηγοριά, ποὺ ἔμαθε τώρα τὸ εἶδος τῆς ἀῤῥώστιας, τῆς σουβλερῆς, διαβατάρικης κι ἀκατάπαφτης, ποὺ τὸ αἷμα, σὰν τρέχει, τὸ θωρᾷ μὲ τὰ μάτια του, ποὺ τὸν ἀκούει τὸν ἴδιον σὰ σκούζει *ἃ ἃ ἃ ἃ*—γιατὶ στὴ σκηνή, ὄχι στὰ παρασκήνια, γίνουνται ἀφτά — ὁ Νεοπτόλεμος, ἀνήθελά του, ἂν καὶ ἄραξε στὴ Λῆμνο μ' ἄλλα σκέδια, καταντᾷ φίλος καὶ γιὰ νὰ ποῦμε παραμάννα τοῦ ξωρισμένου. Πότε ὅμως, πρώτη φορά, κλονίζεται, ἀλλάζει γνώμη, σιχαίνεται τὴν ἀπάτη καὶ λέει στὸν ἀπατημένο τὴν ἀλήθεια ὅλη; Τὰ λέει, ἀφοῦ νόμισε πὼς πέθανε πιὰ ὁ κακορίζικος, ὕστερις ἀπὸ τὸν ἄϋπνο τὸν ὕπνο. Τότες, ἀντικρύζοντας κατάμματα τὸ νόσημα τὸ τρομερό, τότες συγκινιέται· τότες κ' ἡ συνείδησή του ξυπνᾷ.

Νὰ μὴν τὰ κρύφτουμε, ὁ κ. καθηγητὴς εἴτανε κάμποσο ἐφκαριστημένος ποὺ τὰ ξεδιάλισε στὸ σοφό του τὸ ἐργαστήρι τὰ ψυχολογικὰ καὶ νοσολογικὰ τῆς λαμπρῆς τραγῳδίας. Ἴσως κιόλας ἐννοιωθε μερικὰ πράματα καλήτερις ἀπὸ ἁπλοὺς δασκάλους, γιατὶ κι ἀφτουνοῦ ἡ συνείδησή του εἶχε ξυπνήσει στὸ θάνατο τῆς Ὅλιας, γιατὶ πονοῦσε ἀκόμη ὁ χαροκαμένος καὶ στὴ δουλειά του ἀπάνω.

Μεσημέρι. Πῆγε στὴν τραπεζαρία. Ὁ Ἀντρέας ἀγαποῦσε τὶς ὁμιλίες, καὶ στὸ τραπέζι πάντα πρόθυμος νὰ κουβεντιάζῃ, ὄχι μόνο γιὰ τὴ διασκέδαση τῆς μικρῆς, μὰ ἐπειδὴ κ' ἡ ἀδερφή του ἡ Ἄννα διόλου ἀδιάβαστη δὲν εἴτανε. Ἄρχισε καὶ τοὺς ἔκαμε λόγο γιὰ Σοφοκλῆ καὶ Φιλοχτήτη. Δὲν τοὺς τὰ εἶπε μὲ τὸ νῦ καὶ μὲ τὸ σῖγμα, παρὰ μὲ τρόπο γενικό, χαραχτηρίζοντας τὸν ποιητὴ καὶ τὸ δρᾶμα του, λέγοντας κάτι καὶ γιὰ ὅσα ὁ ἴδιος εἶχε στοχαστῆ, ἑρμηνέβοντας τὸ κείμενο τὸ κλασσικό, ποὺ ἔμελλε τὴν ἄλλη μέρα νὰ τὸ ξηγήσῃ καὶ στὸ μάθημά του τῆς Σορμπόννας. Μὰ μήτε στὸ μάθημα, μήτε στὸ φαγί, ἐννοεῖται, δὲν εἶχε τὸ ὕφος ἐκεῖνο τὸ διδαχτικό, ποὺ τὄχουνε πολλοὶ συναδέρφοι του ἀπὸ κάποιο ἀπαγγελματικὸ συνήθειο. Ἡ αἰτία εἴτανε θαῤῥῶ πὼς ἅμα ἔπιανε τίποτις νὰ μελετήσῃ,

Ο ἀγώνας λοιπὸ δὲ θὰ γίνει μεταξὺ Γεννάδιον, Ζυγομαλᾶ καὶ Καλλιφρονᾶ, ἀλλὰ μεταξὺ Γεννάδιου καὶ Μεταξᾶ καὶ οἱ «ἀγαπητοὶ συμπολῖται» δὲ θὰ ἐκλέξουνε, ψηφίζοντας μεθαύριο, βουλευτὴ, ἀλλὰ πρέσβη στὴ Λόντρα.

Αὐτὴ εἶναι ἡ σωστὴ ἀλήθεια κι ἀδιάφορο ἂν οἱ φημερίδες μᾶς τὴ μασσοῦν.

*

ΓΙΑ τὸν κ. Γεννάδιο ἕνα μονάχα ξέρουμε καὶ δὲ δυσκολευόμαστε καθόλου νὰν τὸ ποῦμε· πὼς δὲν ἄφισε δηλ. νὰν τοῦ ξεφύγει εὐκαιρία ποὺ νὰ μὴ βρίσει σκυλήσια στὸν Ἐγγλέζικο τύπο τὴν Ἐθνική μας γλώσσα, παίρνοντας τὰ ἐπιχειρήματά του ὄχι ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμη, ἀλλ' ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Μιστριώτη κι ἀπὸ τὶς καταβόθρες τῆς Ἀθήνας.

Ὅπως γιὰ τὸ τελευταῖο κοπέλλι τοῦ Μιστριώτη, ἔτσι καὶ γιὰ τὸν κ. Γεννάδιο, ὅσοι ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν Ἐθνικὴ γλώτσα εἴμαστε ἀγράμματοι, προδότες, τρελλοί—τίτλοι σεβαστοὶ ποὺ τοὺς ἀκοῦμε κάθε μέρα ἀπὸ τοὺς λογῆς δημοκόπους καὶ ποὺ τοὺς ἀκούσαμε τόσες φορὲς ἴσαμε τώρα κι ἀπὸ τὸν κ. Γεννάδιο, ζυγίζοντας μὲ δικύτους τὴ στενοκεφαλιά του.

Ἄ χρειάζεται λοιπὸν ἄλλος ἕνας ἀκόμα τέτιος στενοκέφαλος μέσα στὴ Βουλὴ, οἱ Ἀθηναῖοι μεθύριο ἂς τὸν ψηφίσουν Οὔτε καλὸ οὔτε κακὸ μπορεῖ νὸ φέρει ἡ ἐπιτυχία του. Μέσα στοὺς ἑκατὸ τόσους κούκκους, τί εἶναι κ' ἕνας παραπάνου ;

*

ΟΙ ΑΛΛΟΙ δυό, ὁ Ζυγομαλὰς κι ὁ Καλλιφρονὰς, δὲ μᾶς ἐνθουσιαζουν καθόλου· τοὺς εἴδαμε καὶ τοὺς ξέρουμε· τώρα ὅμως ποὺ ξεφύτρωσε ὁ κ. Γεννάδιος πιέρνουν κι αὐτοὶ οἱ ἄμοιροι κάπια ἀξία· γιατὶ δὲ μᾶς ἔρχουνται ὡς Μεσσίες, ἀλλ' ὡς κοινοί, κοινότατοι ὑποψήφιοι, μονάκριβο χάρισμα ἔχοντας ὁ ἕνας πὼς ἀνήκει στὸ Θεοτοκικὸ κόμμα κι ὁ ἄλλος στὸ Ραλλικό. Νὰ κατεβαινε κι ὁ κ. Γεννάδιος στὸν ἀγῶνα μὲ τὴν εἰλικρίνεια ποὔχουνε οἱ δυὸ ἀντίπαλοί του, μονάχα ὡς Μαυρομιχαλικὸς, δὲ θἄχε νὰν τοῦ πεῖ κανεὶς τίποτα. Μὰ ποζάρει, βλέπετε, κι ὡς Μεσσίας κ' ἐδῶ εἶναι ἴσια ἴσια ποὺ τὰ λασπώνει καὶ μᾶς κάνει νὰ τὸν τρέμουμε.

*

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ πέθανε τὴν περασμένη βδομάδα ὁ ποιητὴς Γιάννης Ἰωαννίδης Βοσπορίτης. Ὁ Βοσπορίτης εἴταν κ' ἐδῶ ἀρκετὰ γνωστὸς στοὺς φιλολογικούς μας κύκλους, κι ὅσο κι ἂν δὲν ξεχώριζε καὶ πολὺ τὸ ἔργο του, ὥστε ὁ θάνατός του νὰ θεωρηθεῖ ἀδίκημα γιὰ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα, εἴταν τόσο συμπαθητικὸς ὡς ἄθρωπος καὶ τόσο ἀγαθὸς ὡς φίλος, ὥστε ὁ θάνατός του μᾶς λυπεῖ κατάκαρδα καὶ βρίσκουμε δίκαια τἄρθρα καὶ τὶς νεκρολογίες ποὺ γραφτήκανε γι' αὐτόνε στὶς Πολίτικες φημερίδες.

Ὁ μακαρίτης ὁ Βοσπορίτης εἴτανε γνωστὸς ἐδῶ ὡς ὁ *Ὁλοφυρόμενος*, κ' ἔτσι τονὲ λέγαμε ὅλοι, γιατὶ συνήθιζε κουβεντιάζοντας νὰ δίνει καὶ στὰ εὐθυμότερα πράματα κάπια χρωματιὰ πένθιμη καὶ νἀναστενάζει λυπητερὰ καὶ γιὰ τὸ θάνατο μύγας ἀκόμα. Σ' ὅλα τὰ ποιήματά του (εἶχε τυπώσει δυὸ τρία βιβλιαράκια μὲ στίχους κ' εἶχε δημοσιέψει ἀρκετὰ σὲ ἡμερολόγια καὶ σ' ἐφημερίδες) βρίσκεται ὁ μελαχολικὸς αὐτὸς τόνος, ποὺ μερικὲς φορὲς σηκώνεται κάτι παραπάνου ἀπὸ τὶς συνηθισμένες αἰσθηματολογίες κι ἀπὸ τὰ ξεθωριασμένα ξεφωνητά.

*

Η «ΠΑΤΡΙΔΑ» καταγγέλνει πὼς χωθήκαν κάπιοι Βούργαροι ἀνάμεσα στοὺς Ἀχιαλῖτες πράσφυγες κι ἀγωνίζουνται νὰν τοὺς σηκώσουν τὰ μυαλὰ καὶ νὰν τοὺς καταφέρουνε νὰ ξαναγυρίσουνε στὴ Βουλγαρία.

Κάτι τέτιο τὸ φοβούμαστε καὶ μεῖς πὼς θὰ συβαίνει· γιατὶ ἂ λογαριάσ ι κανεὶς πὼς τὰ προσφυγόπουλα πέσανε σὲ Ρωμιοὺς δασκάλους, δὲ θὰ δυσκολευτεῖ νὰ βρεῖ τὴν ἀφορμὴ ποὺ θἀναγκάσει τοὺς Ἀχιαλῖτες νὰ ξαναγυρίσουνε στὴ Βουργαρία, βρίσκοντας πὼς ὁ δεύτερος ζυγὸς εἶναι κάπως ἀλαφρότερος ἀπὸ τὸν πρῶτο.

*

ΦΩΝΑΖΟΥΝ οἱ διάφοροι ἐκδότες, καὶ μ' ὅλο τους τὸ δίκιο, πὼς ἡ Κυβέρνηση πρέπει νὰ φτηνήνει τὸ φόρο τοῦ χαρτιοῦ, ἀφοῦ οἱ περσότεροι ἀπ' αὐτοὺς κιντυνεύουνε νὰ πεθάνουνε ὄχι πιὰ στὴν ψάθα, ἀλλὰ σὲ μέγαρα. Εἶναι νὰν τοὺς κλαῖς μερικοὺς ἀπ' αὐτούς, τὸν κ. Φέξη λ. χ. τὸν κ. Σαλίβερο, ἢ τὸν κ. Ἀποστολόπουλο, ποὺ τοὺς γονάτισε ὁ φόρος τοῦ χαρτιοῦ καὶ δὲν προφταίνουνε νὰ τυπώνουνε μὲ τὶς ντουζίνες καινούρια βιβλία. Τοὺς καημένους !

*

ΞΑΝΑΓΥΡΙΖΟΥΜΕ στὸν κ. Γεννάδιο. Τὴν Τετράδη δημοσίεψε στὴν «Ἀκρόπολη» τὸ πρόγραμμά του, μακρὺ σὰν τοὺς ρητορικοὺς λόγους τοῦ ἀδερφοῦ του Ἀναστάση, καὶ σὰν καὶ κείνους γιομάτο ἀέρα. Οἱ «σκιὲς τῶν προγόνων» καὶ «ὁ ἱερὸς βράχος τῆς Ἀκροπόλεως» ποὺ στολίζανε τοὺς λόγους τοῦ ἀδερφοῦ του, ἐδῶ στὸ ἐκλογικὸ πρόγραμμα ἀντικατασταίνουνται μὲ ρητὰ ἀπὸ τὸ Βαγγέλιο καὶ μὲ λόγια τοῦ Κορκῆ. Ὅσο γιὰ τὰ «θὰ κάνω» καὶ «θὰ δείξω», δὲν ξυπαζόμαστε καθόλου. γιατὶ δὲν τὰ βρίσκουμε καθόλου πρωτότυπα. Μᾶς τἄπαν κι ἄλλοι καὶ μᾶς τὰ λὲν κάθε τόσο οἱ διάφοροι ὑποψήφιοι ὅτα θέλουνε νὰ μᾶς ξεγελάσουνε καὶ νὰ μᾶς πάρουνε τὸν ψῆφο μας.

Ὁ κ. Γεννάδιος στὸ ἐκλογικό του πρόγραμμα δὲν ἀφίνει τίποτα, καὶ τὸ παραμικρότερο, ποὺ μπορεῖ νὰν τοῦ δώσει πάτημα γιὰ δημοκοπία. Οὔτε τὸ θάνατο τοῦ Πεσματζόγλου.

ΠΑΡΘΕΝΙΑ

Τοῦθ' ἁδεᾶν Μωσᾶν ἔδειξεν
δῶρον μάκαιρα παρσένων
ὰ ξανθά . . . . .
Ἀλκμάν.

I

Ξύπνα καρδιά, τόσον καιρὸ θλιμμένη.
Νέα ζωὴ χαρούμενη σὲ κράζει.
Ὁ ἥλιος τῆς ἀγάπης γλυκοσκάζει
καὶ σὲ καλεῖ σ' αὐγὴ λουλουδισμένη

Τὴν ὁμορφιά της νὰ χαρῇς. Προστάζει.
τὸ ξύπνημά σου ἡ κόρη, ποὺ προβαίνει
μὲ φέγγος καλοσύνης στολισμένη.
Τὸ θέλ' ἡ μοῖρα νὰ σ' ἐξουσιάζῃ.

Δὲν ξέρω, ἂν τώρα τὴ χαρὰ θὰ σμίξῃς
καὶ θ' ἀναστήσῃς τὴν ἐλπίδα ἢ πάλι
τῶν στεναγμῶν σου τὴν πηγὴ θ' ἀνοίξῃς.

Ὅμως, καρδιά μου, ξύπνα καὶ λησμόνα
τὴ θλίψη σου· ἴσως ἡ χαρὰ προβάλῃ
σὰν κρῖνος μὲς στὸν πάγο τοῦ χειμῶνα.

II

Τί μὲ ρωτᾶτε ποιὰ ἀφορμὴ μὲ κάνει
χαρούμενο ὕστερ' ἀπὸ πίκρα τόση ;
τάχα ἡ ματιά μου μοναχὰ δὲ φτάνει
τὸ πῶς ἦρθε ἡ χαρὰ νὰ φανερώσῃ ;
Μὰ κι ἂν τὸ πῶ, πὼς ἡ χαρά μου ἐφάνη
σ' ὅλους τὴν ἴδια ἐντύπωση θὰ δώσῃ ;
μόν' ὅποιος τὴν ἀγάπη δὲν ξεχάνει
μπορεῖ τὴν τοση μου χαρὰ νὰ νοιώσῃ.

Κι ὅποιος σας πάντα μὲ τὴν ἴδια γνώμη
ζητήσῃ ἀπ' τὴν καρδιά του νὰ δουλέψῃ
στὸν ἔρωτα, καὶ τοῦτο ἂς μάθῃ ἀκόμη:

Τόσο ἡ ψυχὴ προσπέρασε τὴ ζήση
ποὺ καὶ τὸν πόνο πάλι ἂν ἀγναντέψῃ
δὲ θὰ θελήσῃ πίσω νὰ γυρίσῃ.

III

Ἡ ὁμορφιά της τόσο ἂν μὲ σκλαβώνῃ,
εἶναι γιατὶ κάτι σὰν φῶς σκορπίζει
μέσα μου, γύρω μου, παντοῦ κι ἁπλώνει
τὴ δύναμή του στὴν ψυχὴ, ποὺ ὀρθρίζει
μὲς στῆς ἀγάπης τὸ ναύ. Σιμώνει

τὸ μελετοῦσε κατάκαρδα. Γιὰ τοῦτο τοῦ φαινότανε πάντα καινούριο. Μιλοῦσε γιὰ τοὺς στίχους, γιὰ τὴν ποίηση ἑνὸς ἀρχαίου συγραφιᾶ, σὰ νὰ σοῦ μιλοῦσε ἄξαφνα γιὰ καμιὰν εἴδηση ποὺ διάβασε τὸ πρωῒ στὴ φημερίδα καὶ ποὺ τοῦ ἔκαμε σπουδαία ἐντύπωση. Δὲν ὑπάρχει πρᾶμα στὸν κόσμο, δὲν ὑπάρχει θέμα εἴτε τῆς ἐπιστήμης εἴτε τῆς φιλολογίας, ποὺ νὰ μὴ βγῇ πρωτότυπο, φτάνει πρωτότυπα νὰ τὸ κοιτάξῃς, δηλαδὴ νὰ τὸ κοιτάξῃς κατευθείας μὲ τὸ νοῦ τὸ δικό σου καὶ μὲ τὴ δική σου τὴν ψυχή. Ἀμέσως τὸ ξανανιώνεις. Οἱ κοινοτοπίες ὑπάρχουνε μόνο γιὰ τὰ κοινὰ τὰ μυαλά. Ἔτσι τώρα κι ὁ Ἀντρέας, μὲ τὴν ἀτομική του τὴν ἀντίληψη – ἀφοῦ δυὸ ἄτομα δὲ βρίσκουνται πού νὰ μοιάζουνε ὁλότελα - σπούδαζε τὸ Σοφοκλὴ καὶ λαλοῦσε μὲ πρωτοτυπία γιὰ τὸ Φιλοχτήτη μπροστὰ στὴ Μοιριτούλα καὶ στὴν ἀδερφή του τὴν Ἄννα.

Ἡ Ἄννα θάμαζε πολὺ τὸν ἀδερφό της. Τὸν ἄφινε νὰ λέῃ. Μὰ ἤξερε κι ἀφτὴ νὰ πῇ τὸ λόγο της. Ἄριστης καρδιᾶς γυναίκα, πάντα ὅμως ἄτεκνη γυναίκα, κι ὅση ἐνέργεια δὲν πῆγε στὴ μητρικὴ στοργή, ποὺ ταίρι της δὲν ἔχει, ὅση ἀφοσιωτικὴ δύναμη δὲν πῆγε σὲ δικά της παιδιά, τῆς ἀνέβαινε στὸ μυαλό, τῆς μέστωνε τὴ διάνοια. Νὰ μὴ θαῤῥοῦμε πάλε πὼς ἔδειχνε σὰν ἄντρας. Τὸ ἐναντίο. Εἴτανε πλάσμα γλυκὸ κι ἀπερηφάνεφτο, στοὺς τρόπους της,στὰ κινήματά της τἀθόρυβα καὶ τὰ μαλακά, στὸ φέρσιμό της μὲ τὸν καθένανε, στὴν προφορά της τὴν ἥσυχη καὶ λιγάκι σὰν ξεσερμένη, στὸ χαμόγελό της τὸ χαριτωμένο, νόστιμη ἀκόμη κι ὄμορφη, ἂν καὶ ζυγώνανε τὰ πενήντα δυό. Τἀνάστημά της μικρούτσικο, ἀνάλογο κάπως μὲ τὸ ρῖνο της τὸ προσωπάκι καὶ τὰ ψιλά του τὰ μυσείδια, ποὺ σοῦ μολογοῦσανε ῥάτσα παλιά, ἐβγενικὴ κ' αἰῶνες τώρα πολιτισμένηνε. Τῆς ἀρέζανε τὰ βιβλία, ὄχι μόνο γιὰ τὴ μάθηση, ποὺ τὴν ἔκανε καὶ γοῦστο, μὰ ἐπειδὴ μὲ τὴν ἀνάγνωση ὠνειρόπλεκε πιὸ ἔφκολα, σεργιανίζανε οἱ λογισμοί της ἥμερα καὶ σιγανόχαρα στἀεροβασίλεια τῆς σκέψης, τῆς φαντασίας, τῆς ποίησης ἢ τῆς τέχνης. Ἀφερημένη ἀπὸ φυσικό της, ἐκεῖ ἔβρισκε ἡ Ἄννα τὴν κούνια τὴν ταξιδέφτρα ποὺ δίχως κούραση, ἀναπαμένα καὶ φιλόεργα, μ' ἕνα βιβλίο στὸ χέρι, τὴν πήγαινε, ὅσο τὸ ξεφύλλιζε, ἀπὸ περιέργεια σὲ περιέργεια κι ἀπὸ ἀνακάλυψη σὲ ἀνακάλυψη. Τότες ὁλότελα ξεχνοῦσε τί γινότανε κάτω, στὴ γῆς ποὺ τὰ πόδια της δὲν τὴν πατούσανε πιά. Εἶχε συνηθίσει τόσο πολὺ νὰ πλανιέται στἀπάνω, τῆς ἔστρεγε τόσο πολύ, ποὺ συχνά, ἐνῶ μιλούσανε, μὲ μιὰ παρατήρηση, μὲ μιὰ λέξη, ἀναφτερούγωνε τὴν ὁμιλία, γιὰ νὰ μὴ σέρνεται χάμου, στὰ πραματικά, στὰ κοινὰ τοῦ βίου, παρὰ νὰ πετάξῃ καὶ στἀψηλά, σὰν τὸ πουλί.

Φανταστῆτε τί ἀπόλαψη τῆς εἴτανε τέτοιος ἀδερφὸς, ἕνα βιβλίο ἀνοιχτό, ποὺ ἀκόμη καὶ σὰν ἔτρωγε τὸ φαγί της, μοναχό του ξετύλιγε μπροστά της, μιὰ μιά, τἰ ζωντανές του τὶς σελίδες. Δὲ χόρταινε ἡ Ἄννα. Τσίτωνε τἀφτιά της κ' ἡ Μοιριτούλα. Ποιός ξέρει τί ἁρπάζει καὶ τί δὲν ἁρπάζει τὸ μυαλὸ ἑνὸς παιδιοῦ ἀπὸ τῶ μεγαλητέρωνε τὰ λόγια ; Ποιός ξέρει, μέσα του τί ἀχτίδα μεταμορφίζεται ἄξαφνα σὲ σκοτεινιὰ, τί σκοτεινιὰ σὲ φῶς ; Ὁ Ἀντρέας, ποὺ εἶχε σύστημα νἀναθρέψῃ λέφτερα τὰ παιδιά του, νὰ τοὺς κρύφτῃ ὅσο μποροῦσε λιγώτερα, νὰ μὴ βαστᾷ ξεχωριστὸ κατάστιχο γιὰ τὸ τί λέγεται καὶ δὲ λέγεται, σὰν εἶναι κι ἀφτὰ ἐκεῖ — ἐπειδὴς ἔτσι μαθαίνεις τοῦ παιδιοῦ νὰ μὴ ζῇ τὴ ζωὴ τοῦ γονιοῦ του—ὁ Ἀντρέας, στὰ σοβαρὰ τἀντικείμενα, προσπαθοῦσε ὡστόσο, ἴσα μὲ τἀφρεσκολούλουδα τοῦ μπαξὲ ποὺ στολίζανε τὸ τραπεζομάντηλο, νὰ σκύψῃ καὶ τὸ μακροστέλεχο λούλουδο τῆς σοφίας, γιὰ νὰ τὸ μυρίσῃ ὁ νοῦς τῆς μικρῆς. Δὲν τἀπόφευγε ὅμως διόλου νὰ τῆς κόφτῃ λολούδια κάθε παρατήρηση, μὲ μιὰ λέξη, ἀναφτερούγωνε τὴν ὁμιλία, γιὰ νὰ μὴ σέρνεται χάμου, στὰ πραματικά, στὰ κοινὰ τοῦ βίου, παρὰ νὰ πετάξῃ καὶ στἀψηλά, σὰν τὸ πουλί.

Φανταστῆτε τί ἀπόλαψη τῆς εἴτανε τέτοιος ἀδερφὸς, ἕνα βιβλίο ἀνοιχτό, ποὺ ἀκόμη καὶ σὰν ἔτρωγε τὸ φαγί της, μοναχό του ξετύλιγε μπροστά της, μιὰ μιά, τἰ ζωντανές του τὶς σελίδες. Δὲ χόρταινε ἡ Ἄννα. Τσίτωνε τἀφτιά της κ' ἡ Μοιριτούλα. Ποιός ξέρει τί ἁρπάζει καὶ τί δὲν ἁρπάζει τὸ μυαλὸ ἑνὸς παιδιοῦ ἀπὸ τῶ μεγαλητέρωνε τὰ λόγια ; Ποιός ξέρει, μέσα του τί ἀχτίδα μεταμορφίζεται ἄξαφνα σὲ σκοτεινιὰ, τί σκοτεινιὰ σὲ φῶς ; Ὁ Ἀντρέας, ποὺ εἶχε σύστημα νἀναθρέψῃ λέφτερα τὰ παιδιά του, νὰ τοὺς κρύφτῃ ὅσο μποροῦσε λιγώτερα, νὰ μὴ βαστᾷ ξεχωριστὸ κατάστιχο γιὰ τὸ τί λέγεται καὶ δὲ λέγεται, σὰν εἶναι κι ἀφτὰ ἐκεῖ — ἐπειδὴς ἔτσι μαθαίνεις τοῦ παιδιοῦ νὰ μὴ ζῇ τὴ ζωὴ τοῦ γονιοῦ του—ὁ Ἀντρέας, στὰ σοβαρὰ τἀντικείμενα, προσπαθοῦσε ὡστόσο, ἴσα μὲ τἀφρεσκολούλουδα τοῦ μπαξὲ ποὺ στολίζανε τὸ τραπεζομάντηλο, νὰ σκύψῃ καὶ τὸ μακροστέλεχο λούλουδο τῆς σοφίας, γιὰ νὰ τὸ μυρίσῃ ὁ νοῦς τῆς μικρῆς. Δὲν τἀπόφευγε ὅμως διόλου νὰ τῆς κόφτῃ λολούδια κάθε

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΞΕ'.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Β' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1906

Κατάστασις τῆς 31 Δεκεμβρίου 1906

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ				ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ			
Ταμεῖον εἰς μεταλλικὸν	Κεντρ. Καταστήμ. Δρ.	2,036,291.26		Κεφάλαιον μετοχικὸν διηρημένον εἰς 20,000 μετοχάς..... Δρ.			20,000,000.—
	Ὑποκαταστημάτων »	1,058,140.32	3,094,431.58	Κεφάλαια ἀποθεματικὰ { τακτικὸν..... »	4,000,000.—		
» τραπεζικὰ γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπέζης ..... »			200,600.—	ἔκτακτον ..... »	9,500,000.—		13,500,000.—
» κερματικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα.. »			1,516,872.—	Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ:			
Ἐξωτερ. λ]σμοὶ { Ἀντίτιμον μεταλ. Τραπέζης εἰς τὸ ἐξωτερικὸν. »			34,492,936.77	I. διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως ..... »		65,778,575.42	
Προϊὸν ἐκδοθέντος Ἐθνικοῦ δανείου εἰς χρυσὸν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων 4 0]0 τοῦ 1902.. »			13,285,131.53	II. » » » Τραπέζης:			
Δάνειον πρὸς τὴν Ἑλλ. Κυβ. ἐπ' ἀναγκ. κυκλοφ. τραπεζ. γραμματ. »			65,778,575.42	α) τῆς Ἐθνικῆς Τραπ. τῆς Ἑλλάδος Δρ. 54,288,106.65			
Δάνειον » » διδράχμων καὶ μονοδράχμων..... »			10,500,000.—	β) » Προνομ. Τραπ. Ἠπειρωθεσ... » 169,760.—		54,457,866.65	120,236,442.07
Ὁμολογίαι Ἐθνικῶν δανείων	Εἰς χρυσὸν.. »	24,648,321.60		Κερματικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα..... »			10,500,000.—
	» τρ. γραμμ.	28,612,800.—	53,261,121.60	Καταθέσεις ἄνευ τόκου εἰς μεταλλικὸν ..... »			9,588,312.51
Ἔντοκα γραμμάτια Ἑλλην. Δημοσίου εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια »			2,040,000.—	Καταθέσεις ἄνευ τόκου	Κεν. Καταστ. »	9,221,206.22	
Συναλλάγματα καὶ γραμμάτια χαρτοφυλακίου...	Κεν. Καταστ. »	8,572,471.71			Ὑποκαταστ. »	8,485,934.02	17,707,140.24
	Ὑποκαταστ. »	13,074,203.34	21,646,375.05	Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι.....	Κεν. Καταστ. »	42,800.60	
Καθυστερήσεις προεξοφλήσεων	Κεν. Καταστ. »	497,246.36			Ὑποκαταστ. »	558,532.74	601,333.34
	Ὑποκαταστ. »	2,000,321.90	2,497,568.26	Μερίσματα παρελθόντα			222,210.—
Ἀνοικτοὶ λογαρ. ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογράφων ..	Κεν. Καταστ. »	5,344,487.45		Μέρισμα Β' ἑξαμηνίας 1906 πρὸς δρ. 95.—ἀφ' ἑκάστης μετοχῆς »			1,900,000.—
	Ὑποκαταστ. »	804,479.39	6,148,966.84	Καταθέσεις Δημοσίου διὰ χορηγ. δανείων κατὰ τὸν ΒΦΜ' Νόμον »			128,979.97
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογράφων.....	Κεν. Καταστ. »	5,259,617.—		Διεθνὴς Οἰκονομ. Ἐπιτροπὴ { λ)σμὸς καταθέσεων ἐκ δημοσ. { Εἰς χρυσόν.... »	1,050,394.33		
	Ὑποκαταστ. »	836,554.36	6,096,171.36	ὑπαγγ. προσόδ. » τραπ. γραμ.	4,472,098.70	5,522,493.03	
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων..... »			5,737,380.32	Ὑπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσόν ..... »			151,589.70
Ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ	Κεν. Καταστ. »	2,796,115.—		Ὑπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ..... »			2,342,996.82
	Ὑποκαταστ. »	2,924,800.01	5,720,915.01	Ὑπηρεσία δανείου 2,600,000 ἑταιρείας Σιδ. Π. Α. Π..... »			3,695.—
Δάνεια χρεολυτικὰ ἐπὶ ὑποθήκῃ.....	Κεν. Καταστ. »	16,593,233.86		Καταθέσεις Δημοσίου εἰς χρυσόν..... »			1,474,636.74
	Ὑποκαταστ. »	14,945,787.85	31,539,021.71	Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ..... »			1,015,475.18
Καθυστερήσεις δανείων χρεολυτικῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ.	Κεν. Καταστ. »	335,146.69		Ἔντοκος κατάθ. Δημοσ. εἰς χρυσὸν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Σιδηροδρ. Πειραιῶς - Δεμερλῆ - Συνόρων »			13,285,131.53
	Ὑποκαταστ. »	473,729.10	808,875.79	Ἔντοκος κατάθ. Δημοσ. εἰς τραπεζ. γραμ. διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Σιδ. Πειραιῶς - Δεμερλῆ - Συνόρων »			85,347.16
Δάνεια ἁπλᾶ ἐπὶ ὑποθήκῃ { Κεντρικοῦ Καταστήματος..... »		7,896,795.75		Κατάθεσις Δημοσίου (κληροδότημα Συγγρού) εἰς τραπ. γραμμάτια »		1,511,324.40	
Ὑποκαταστημάτων ..... »		15,247,264.42		Καταθ. ἐντοκοι { Κεντρ. Καταστ. Δρ. 88,792,047.24 { Κεφάλ. »		87,747,722.71	
Ἐν Ἄρτῃ ἐπ' ἐγγυήσει τοῦ Κράτους. »		1,132,241.61	24,276,301.78	Ὑποκαταστημ. » 1,610,101.14 { Τόκοι . »		2,654,425.67	91,913,472.78
Δάνεια εἰς δήμους, λιμένας κλπ. νομικὰ πρόσωπα	Κεν. Καταστ. »	15,141,537.25		Ταχειοφόρον δάνειον Τραπέζης 3 ο)ο εἰς χρυσόν ..... »			43,669,560.—
	Ὑποκαταστ. »	30,720,169.99	45,861,707.24	» » » 2 1)2 ο)ο εἰς τραπ. γραμμάτια. »			20,482,400.—
Καθυστερήσεις δανείων πρὸς δήμους, λιμένας καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα	Κεν. Καταστ. »	9,741.75		Ὑπηρεσία ταχειοφόρου δανείου Τραπέζης 3 ο)ο εἰς χρυσόν.... »			2,577,927.—
	Ὑποκαταστ. »	82,076.57	91,818.32	» » » » 2 1)2 ο)ο εἰς τρ. γραμ. »			605,685.—
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίας.....	Κεν. Καταστ. »	1,742,659.50		Καταθέσεις ταμιευτηρίου...	Κεν. Καταστ. »	4,826,162.61	
	Ὑποκαταστ. »	10,876,738.56	12,619,398.06		Ὑποκαταστ. »	2,512,233.13	7,338,395.74
Καθυστερήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργοκτηματίας	Κεν. Καταστ. »	337,864.65		Κομισταὶ συναλλαγμάτων ..... »			46,007.77
	Ὑποκαταστ. »	4,222,673.26	4,560,537.91	Τόκοι χρεολυτικῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ δανείων ..... »			627,256.33
Μετοχαὶ εἰς ἐγχώριους Ἑταιρείας ..... »			4,920,988.50	Κέρδη καὶ ζημίαι (ὑπόλοιπον ἀφιέμενον διὰ τὴν ἑπομένην ἑξα- μηνίαν) ..... »			47,823.48
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης..... »			1,500,000.—				
Ὁμολογίαι λαχειοφ. δανείου Τραπέζης 2 1]2 0]0 εἰς τρ. γραμ. »			1,780,800.—				
Τοκομερίδια ἐν γένει..... »			1,096,669.87				
Καταστήματα Τραπέζης ..... »			4,311,276.33				
Κτήματα ἐξ ἀναγκ. ἐκποιήσεων κατακυρωθ. εἰς τὴν Τράπεζαν. »			4,185,610.88				
Ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς.....	Κεν. Καταστ. »	175,452.64					
	Ὑποκαταστ. »	2,726,632.92	2,902,085.56				
Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως (ἰδίως δαπάνη κατασκευῆς τραπ. γραμματίων).....	Κεν. Καταστ. »	1,307,061.85					
	Ὑποκαταστ. »	327,459.50	1,634,521.35				
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ..... »			2,307,867.53				
Ἔξοδα δικαστικὰ..... »			8,639.25				
Διάφοροι λογαριασμοὶ ..... »			2,563,336.95				
Δ]σμὸς ἐξαγορᾶς συμμετοχῆς Κυβερ. εἰς κέρδη ἐκ τραπ. γραμματ. »			1,433,600.—				
Ἐξαγορὰ προνομίου Προνομιούχ. Τραπέζης Ἠπειροθεσσαλίας.. »			960,000.—				
Προμήθεια τροπῆς λαχειοφόρου δανείου εἰς τραπεζ. γραμμάτια. »			300,000.—				
Ἐκκρεμεῖς δοσοληψίαι Κεντρικοῦ Κατ]τος μετὰ τῶν Ὑποκ]των »			3,894,208.62				
			385,574,344.39				

Περιέργο φράγμα πρέπει νὰ ἦταν αὐτὸ ποὺ ὅλοι τοὺς ξαφνιστήκανε. Μὲ τὴν ἔδολη ψυχολογία τους, τὰ παιδιὰ σοῦ κά- νουνε κάποτες μιὰ παρατήρηση, ποὺ σκοντάφτεις καὶ ψάχνεις μέσα σου πῶ νὰ καταβάθη, νὰ ξεδιαλίσης ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτό σου. Κανένας τους ὡς τότες δὲν τὸ στοχάστηκε ἂν εἶτανε ἀλήθεια ἢ παραμύθια.

Μήτε ὁ κ. Ἀντρέας, ποὺ τὰ ξερεβγοῦσε ὅλα, δὲ στάθηκε μιὰ στιγμὴ νὰ τὸ ξετάσῃ ἂν εἶδε τάχα ἢ δὲν εἶδε βέβαιωσι. Ὁ ποιητής, γιὰ νὰ τὴν παραστή- ση τόσο πιστά στὴ σκηνή, πρέπει νὰ τὴν εἶδε. Ἀλλιῶς πῶς θὰ μποροῦσε πράματις ἡ καρδιά του, ἂν ἡ ψυχή του τὴν πονοῦσε ἢ δὲν τὴν ἀγάπαγε; Ἀκόμη καὶ στὴν ἀγάπη, ποὺ τὰ ξέρουνε ὅλα, ἂν δὲν εἶναι ἡ ψυχή του τὸν ἀναγκάσῃ, δὲν τὸ ἀποφασίζει ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸ πῇ. Ἔτσι καὶ τώρα ὁ κ. Ἀντρέας, ποὺ ἔγραφε τὸ ποίημα, ἄκουσε τὸ παιδὶ τῆς Μοιρίτσας νὰ λέγῃ τὸ παραμύθι της στὴν ἀδελφούλα της καὶ σταμάτησε γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃ καλύτερα, καθὼς ἔκανε καὶ μὲ τὸ παραμύθι τοῦ Φιλοχτήτη. Τὴν περιεργοῦσε λι- γάκι τὸ Μοιρίτσι καὶ χωρέσανε ὅλα τὰ βράδυα, ὡσότου ἔμαθε ἡ Μοιρίτσα, σὰ γύρισε ἡ Κατινούλα, πῶς τὸ καὶ κομπιό, πέρασε μιὰ φορὰ τὸ χέρι της καὶ σοῦφωνε στὸ μέτωπό της, γιὰ νὰ καταλάβῃ πῶς δὲν πρέπει, ἀφοῦ τὸ κοριτσάκι ἔχει πυρετό, νὰ τὸ ἀφήσουνε νὰ κοιμηθῇ. Ἔτσι καὶ ἡ Μοιρίτσα, σὰ γύρισε ἡ Κατινούλα, πῶς τὸ καὶ κομπιό, πέρασε μιὰ φορὰ τὸ χέρι της καὶ σοῦφωνε στὸ μέτωπό της, γιὰ νὰ καταλάβῃ πῶς δὲν πρέπει, ἀφοῦ τὸ κοριτσάκι ἔχει πυρετό, νὰ τὸ ἀφήσουνε νὰ κοιμηθῇ. Ἔτσι καὶ ἡ Μοιρίτσα, σὰ γύρισε ἡ Κατινούλα, πῶς τὸ καὶ κομπιό, πέρασε μιὰ φορὰ τὸ χέρι της καὶ σοῦφωνε στὸ μέτωπό της, γιὰ νὰ καταλάβῃ πῶς δὲν πρέπει, ἀφοῦ τὸ κοριτσάκι ἔχει πυρετό, νὰ τὸ ἀφήσουνε νὰ κοιμηθῇ.

Ἄλλη μέθοδος διὰ εἶχε... Ψύχουλο ἐνοχεῖται δὲν ἄφησε, χαρὰς νὰ τὸ θαυμάσῃ, ἀμὰ ἔπεφτε ἀπὸ τὸ μπελοῦ της.

— «Εἶναι ἀλήθεια, παπποῦλη, ὅτι ἡ Μοιρίτσα ἔπεσε μιὰ φορὰ ἀπὸ τὸ μπελοῦ της καὶ χτύπησε τὸ κεφάλι της καὶ ἔβγαλε αἷμα;

Τὴν κοίταξε ἀστεῖα ὁ παπποῦς, γιατὶ ἔμαθε δυὸ φορὲς τὸ χεράλι, νὰ καταλάβῃ τί θέλει νὰ πῇ καὶ ἡ ἐγγονή του μὲ τὸ «Ἔπεσε» καὶ μὲ τὸ «ἔβγαλε αἷμα»—καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἀπάντησε:

— «Ὄχι, παιδοῦ—γιατὶ ἔτσι ἔλεγε τὴν ἐγγονή του ὁ γέρος Φιλοχτήτης, ὅταν ἤθελε νὰ τῆς εἴπῃ κάτι σπου- δαῖο—ἡ Μοιρίτσα δὲν ἔπεσε ἀπὸ τὸ μπελοῦ της. Ἔτσι ἔλεγε τώρα.

— «Ἄϊδες πῶς τὰ βρίσκει ὁ μπαπποῦς;

Τὴν κοίταξε ἀστεῖα ὁ παπποῦς, γιατὶ ἔμαθε δυὸ φορὲς τὸ χεράλι, νὰ καταλάβῃ τί θέλει νὰ πῇ καὶ ἡ ἐγγονή του μὲ τὸ «Ἔπεσε» καὶ μὲ τὸ «ἔβγαλε αἷμα»—καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἀπάντησε:

— «Ὄχι, παιδοῦ—γιατὶ ἔτσι ἔλεγε τὴν ἐγγονή του ὁ γέρος Φιλοχτήτης, ὅταν ἤθελε νὰ τῆς εἴπῃ κάτι σπου- δαῖο—ἡ Μοιρίτσα δὲν ἔπεσε ἀπὸ τὸ μπελοῦ της. Ἔτσι ἔλεγε τώρα.

Μύθος ὁ Φιλοχτήτης, παραμύθια καὶ ὅλα τέλλα. Δαφνία εἶναι, εἶναι βιβλίο, δηλαδὴ ἀκύπαρτα πρά- ματα, πράματα ποὺ βάσι δὲν ἔχουνε, ἔξω ἀπὸ τὴ φαντασία τοῦ ποιητῆ.

— «Μπορεῖ, ἀποκρίθηκε ὁ κ. Ἀντρέας τῆς Μοι- ρίτσας, μπορεῖ νὰ βρέθηκε κάπου κανένας πλανωμέ- νος, μὰ βέβαιο πῶς τὸ πόδι του δὲν τοῦ τὸ βάλανε σε ἢ ὁρμὴ ποὺ φύλαγε ναὸ ἢ ἔλιόδα σταλμένη ἀπὸ τοὺς θεούς. Βλέπανε νοσήματα φοβερά, δὲν ξέρανε πῶς νὰ τὰ ξηγήσουνε, γιατὶ τότες ἡ γιατρικὴ προ-

Εἰς ἔξοδα διαχειρίσεως	[Κεντρ. Καταστήμ. Δρ.	378,623.05		Ἀπὸ προεξοφλήματα	[Κεντρ. Καταστήμ. Δρ.	307,292.72	
	[Ὑποκαταστημάτων »	337,509.16	716,132.21		[Ὑποκαταστημάτων »	525,688.95	832,981.67
» » ἐγκαταστάσ. ἰδίως ἀπόσβεσις ὁλικοῦ τραπ. γραμμ.	»		92,540.71	» ὁμοια χορηγήσεων εἰς γεωργοκτηματ.	[Κεντρ. Καταστήμ. »	47,338.60	
» καταστήματα Τραπέζης, ἀπόσβεσις ἐκ τῆς ἀξίας αὐτῶν	»		21,470.54		[Ὑποκαταστημάτων »	467,217.30	514,555.90
» ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς, τὰ ἀποσβεννύμ.	[Κεντρ. Καταστήμ. »	92,399.37		» τόκους χορηγήσεων δι' ἀνοικτῶν λο-	[Κεντρ. Καταστήμ. »	88,750.15	
	[Ὑποκαταστημάτων »	334,766.21	427,165.58	γαριασμῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ	[Ὑποκαταστημάτων »	90,695.10	179,445.25
» ἀμοιβὰς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὑποκαταστημάτων	»		65,112.50	» τόκους χορηγήσεων δι' ἀνοικτῶν λο-	[Κεντρ. Καταστήμ. »	133,909.40	
				γαριασμῶν ἐπ' ἐνεχύρῳ	[Ὑποκαταστημάτων »	25,753.28	159,662.68
» προμηθείας καταθέσεων ἄνευ τόκου	[Κεντρ. Καταστήμ. »	64,064.50		» τόκους δανείων ἐπ' ἐνεχύρῳ χρημα-	[Κεντρ. Καταστήμ. »	140,863.90	
	[Ὑποκαταστημάτων »	17,418.—	81,482.50	τογράφων	[Ὑποκαταστημάτων »	23,938.41	164,802.31
» τόκους καταθέσεων ἐπὶ τόκῳ	[Κεντρ. Καταστήμ. »	1,813,745.65		» τόκους δανείων ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων		»	93,490.73
	[Ὑποκαταστημάτων »	23,451.12	1,837,196.77				
» » καὶ λαχνοὺς λαχειοφόρου δανείου 3 0]0 εἰς χρυσὸν	»		1,112,942.—	» » ἁπλῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ δανείων	[Κεντρ. Καταστήμ. »	255,086.50	
» » καὶ λαχνοὺς λαχειοφ. δαν. 2 1]2 0]0 εἰς τραπ. γραμμάτ.	»		402,870.—		[Ὑποκαταστημάτων »	429,846.85	684,933.35
» τόκους ταμιευτηρίου	[Κεντρ. Καταστήμ. »	88,507.65		» » χρεολυτικῶν ἐπὶ ὑποθ. δανείων	[Κεντρ. Καταστήμ. »	478,152.65	
	[Ὑποκαταστημάτων »	43,322.30	131,829.95		[Ὑποκαταστημάτων »	414,021.50	892,174.15
» ἐξωτερικοὺς λογαριασμούς, ἀπόσβεσις συναλ)κῆς διαφορᾶς	»		300,000.—	» » δανείων πρὸς δήμους, λιμένας	[Κεντρ. Καταστήμ. »	415,739.02	
				κλπ. νομικὰ πρόσωπα	[Ὑποκαταστημάτων »	913,278.41	1,329,017.43
» λ]σμὸν ἐξαγορᾶς συμμ. Κυβερν.	[εἰς κέρδη ἐκ τραπεζικῶν		71,680.—	» » ὁμολογιῶν Ἐθνικῶν δανείων		»	1,036,523.10
	[γραμμ. τ' ἀποσβεννύμενα	»	80,000.—	» » ἐντόκων γραμματίων Ἑλληνικοῦ Δημοσίου		»	39,000.—
» » » προνομίου Πρ.Τρ. Ἠπείρου θ' ἀποσβεννύμ.	»		50,000.—	» » δανείου πρὸς τὴν Ἑλλ. Κυβέρ. ἐπ' ἀναγκ. κυκλοφορίᾳ	»		332,824.32
» προμήθειαν τροπῆς λαχειοφόρου δανείου, τ' ἀποσβεννύμενα	»		86,159.39	» « » » » » » διῤῥάχμ. καὶ μονοδρ.	»		52,500.—
» διαφόρους λογαριασμούς, τ' ἀποσβεννύμενα	»			» » καὶ ὠφελείας ἐξωτερικῶν λο-	[Κεντρ. Καταστήμ. »	423,409.20	
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ [Διατιθέμενα διὰ τὴν παροῦσαν ἐξαμηνίαν	»	2,035,865.41		γαριασμῶν	[Ὑποκαταστημάτων »	216,930.84	640,340.04
[Ἀφιέμενα διὰ τὴν ἑπομένην	»	47,823.48	2,083,688.89	» ὠφελείας ἐκ προσόδων κτημάτων Τρα-	[Κεντρ. Καταστήμ. »	9,759.33	
				πέζης	[Ὑποκαταστημάτων »	61,669.29	71,428.62
				» μέρισμα μετοχῶν ἐγχωρίων ἑταιρειῶν		»	207,290.40
				» φύλακτρα χρημα-γράφων		»	8,705.98
				» ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς		»	1,925.15
				» διάφορα κέρδη	[Κεντρ Καταστήμ. »	129,908.28	
					[Ὑποκαταστημάτων »	150,544.50	280,452.78
				» κέρδη καὶ ζημίας τὸ ἐκ τῆς παρελ. ἐξαμηνίας περισσεῦσαν	»		38,217.18
Δρ.			7,560,271.04		Δρ.		7,560,271.04

Διανομὴ τῶν καθαρῶν κερδῶν Β'. ἐξαμηνίας 1906 ἐπὶ δραχμῶν 2,035,865.41 ὡς ἀνωτέρω.

Εἰς τακτικὸν μέρισμα πρὸς 3 1)2 τοῖς 0)0 ἐπὶ κεφαλαίου δραχμῶν 20,000,000 ..... Δραχ. 700,000.—
» πρόσθετον ..... » 1,269,072.16 } ... Ὁμοῦ Δραχ. 1,969,072.16
» ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος 5 τοῖς 0)0 κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ Καταστατικοῦ ..... » 66,793.26
Δραχ. 2,035,865.41

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μερίσματος τῶν ..... Δραχ. 1,969,072.16
Ἐκπίπτονται α') διὰ φόρον Δημοσίου 3 τοῖς 0)0 ..... Δραχ. 59,072.16
β') διὰ χαρτόσημον ἐπὶ τοῦ μερίσματος 20,000 μετοχῶν ..... » 10,000.— } » 69,072.16
Μέρισμα καθαρόν, ἤτοι ἐλεύθερον φόρου καὶ χαρτοσήμου πρὸς Δρ. 95.—ἐφ' ἑκάστης μετοχῆς Δραχ. 1,900,000.—

Τὸ Μέρισμα πληρώνεται :

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι, ἐν Ἀγρινίῳ, Αἰγίῳ, Ἀλμυρῷ, Ἀμφίσσῃ, Ἄρτῃ, Ἀταλάντῃ, Βόλῳ, Γυθείῳ, Δημητσάνῃ, Ζακύνθῳ, Θήβαις, Θήρᾳ, Ἰθάκῃ, Καλαβρύτοις, Καλάμαις, Καρδίτσῃ, Κεφαλληνίᾳ, Κερκύρᾳ, Κορίνθῳ, Κυθήροις, Κύμῃ, Κυπαρισσίᾳ, Λαμίᾳ, Λαρίσσῃ, Λεβαδείᾳ, Λεσκάδι, Μεγαλοπόλει, Μεσσήνῃ, Μεσολογγίῳ, Ναυπάκτῳ, Ναυπλίῳ, Παξοῖς, Πάτραις, Πειραιεῖ, Πύρῳ, Πύλῳ, Πύργῳ, Σπάρτῃ, Σύρῳ, Τρικκάλοις, Τριπόλει καὶ Χαλκίδι παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης ἀπὸ τῆς 15)28 προσεχοῦς Ἰανουαρίου.

» *Βερολίνῳ παρὰ τῇ Nationalbank für Deutschland*
» *Βιέννῃ παρὰ τῇ Wiener Bank-Verein*
» *Κωνσταντινουπόλει, παρὰ τῷ Κυρίῳ Λεωνίδᾳ Ζαρίφῃ*
» *Ἀλεξανδρείᾳ, παρὰ τῇ Τραπέζῃ Ἀνατολῆς*
» *Καΐρῳ, » » » »*
» *Σμύρνῃ » » » »*
» *Θεσσαλονίκῃ » » » »*
» *Κρήτῃ, παρὰ τοῖς Καταστήμασι τῆς Τραπέζης Κρήτης*

} Ἀπὸ τῆς 6]19 προσεχοῦς Φεβρουαρίου

Εἶναι δὲ ἀπηλλαγμένον τὸ μέρισμα τοῦ φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ χαρτοσήμου, ὡς προκαταβληθέντος ὑπὸ τῆς Τραπέζης εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Δεκεμβρίου 1906.

Ὁ Διοικητὴς
Ε. ΣΤΡΕΪΤ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου
Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ

λειωσε τὴν ἀχνιστὴν τὴ βουλιὰ, καὶ πάρ' τὴν ζέστη, ἔβρεξε ἡ-
μιὰ τζεμπα σ' ἕνα πακέτο τσιγάρα. Τὴς εἶχε πεσκέσει
ὁ πρόξος. Ἀμὲ γιὰ ! Ἔνα κομπόδεμα σὲ τέτοια ποστάνια καὶ μό-
νεστικα, νὰ δίνῃ σημάσια σὲ τέτοια ποστάνια ! Μὲ μύτη καὶ ταμπάζει γιὰ δουλ-
κό. Μάκρος δὲν τρέξαν κιόλας ἀφορές ; Μήπως δὲν ἔ-
χει κάθε γυναίκα καὶ τὰ ντέρτια της ; Βέβαια πὼς
τὸν καιρὸ ποὺ τὴν ἔστειλε τότες ἡ καρδιὰ της στὸ γιο-
τρό, ποτὰ της, ἂν καὶ δὲν ξανάπεσε στὸ κρεββάτι,
δὲν ἔπαψε κάτι νὰ τὴς μαλώνῃ χωρὶς νὰ καλονοιώθῃ τί. Τί
σημαίνει ὅμως ; Ὁ γιατρὸς τῆς παράγγειλε νὰ φροῦ
πέσσινο ζουμάκι, ξεφουσκωμένο λιγάκι πρῶτα τὰ ὄξω
δεξιά, γιὰ νὰ τῆς πιάνῃ φαίνεται τὸ νερό, νὰ μὴν
περιβάλλεται ὅλο τὸ κορμί. Ἀναγκάστηκε νὰ πάρῃ καὶ
ἕνα εἰδικὸ μαγκάλι, νὰ τραβιέται ἀπ' τὸ χωρατὸ κυ-
φὸ σαλονάκι μὲ τὸ κορδόνι του μακρύ, γιὰ νὰ τὴς πάρουνε μέτρο.
Τὴν ὑποδέχτηκανε, τὴν περιποιήθηκανε μάλιστα σὰν
πρίγκιπίσσα. Ἔτρεξε ἡ νταμουζέλλα — ἔτσι τὴς λέ-
νε στὸ Παρίσι — ἀντιπρόσωπες, μύτρες, μύλος τῆς
ἄγγιξε τὸ στενὸ. Ντράπηκε ἡ Κατινούλα, βαρέθη-
κε ! Ὅταν τῆς φέρανε τὸ ζουμάκι, τὸ δοκίμασε, μὰ
σὲ νὰ τὴν ἔφαγε. Σὲ δυὸ τρεῖς μῆνες, τὸ πέρασε

Μέσις σκανδαλιστικὸς τρόπος

πιοῦσα νὰ συμβουλεύσῃ τὸν ἄνδρα της νὰ ἀφήσῃ τὸ ποτὸ καὶ νὰ πάρῃ
νὰ ἕνα, νὰ τὸ κοιτάξῃ, νὰ τὸ μυρίσῃ, νὰ τὸ γευθῇ, νὰ τὸ φιλήσῃ, νὰ τὸ
φῇ ἢ νὰ τὸ γυαλοκόψῃ, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸ πιῇ. Ἐκεῖνος ἐπέμενε
διατεθειμένος νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν δίψαν παρὰ νὰ ἀκούσῃ τὰς συμ-
πολλὰ ἐπιστρατεύσασα ἡ γυνὴ τὴν ἐπιμονήν της, ἐπέτυχε
ἐπὶ τέλους νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἀφήσῃ τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης.
Ἀλλὰ τὸ ἐπιτραπέζιον ἐκεῖνο ἦτο ἐπιπλωμένον μὲ ἐπιμέλειαν
καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του ἔκειτο ἕν

ὁ νοῦς γιὰ πάντα τὴ στιγμὴ, ποὺ ἀρχίζει
ἡ ἀγάπη τὴ Ζωὴ νὰ θεμελιώνῃ.
Στὴν ὁμορφιά της κ' ἡ καρδιὰ ἀντικρύζει

τὴν ἄγια καλοσύνη, ποὺ μὲ δένει
σφιχτὰ μὲ τὴν κρυφὴ ὁμορφιὰ τῆς ζήσης.
Προσκυνητάρι τῆς ψυχῆς μου μένει

ἡ πάναγνη ὁμορφιά· κ' ἡ καλοσύνη,
ποὺ κλεῖ τὸ πιὸ γλυκὸ πλάσμα τῆς φύσης,
τῆς ἀγάπης τὸ θησαυρὸ μοῦ δίνει.

IV

Πῶς τὸν ἐξουσιαστή μου νὰ ἱστορήσω ;
Καὶ στόμα τάχα ποιό μπορεῖ νὰ ψάλῃ
τῆς ὁμορφιᾶς τὴ δόξα ; Πῶς νὰ κλείσω
μὲς σὲ τραγούδι ἁπλὸ τὰ τόσα κάλλη ;

Ποτὲ τὴ φαντασία δὲ θ' ἀφίσω
ἀπὸ τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς τὴ ζάλη,
ποὺ δοκιμάζουν, σὰν τὴν ἀντικρύσω,
τῆς ὁμορφιᾶς της τὴν ἰδέα νὰ βγάλῃ.

Μὲ μάτι ἀκόμη ἀθάμπωτο δὲν εἶδα
τὴν ὄψη τὴ γλυκειὰ, ποὺ μοῦ χαρίζει
ἀγάπη, καλοσύνη, ἀγνότη, ἐλπίδα.

Κ' ἔχ' ἡ ψυχή μου φόβον ἕως θανάτου
μήπως Αὐτὸς, ποὺ ὅλα τὰ πόντα ὁρίζει,
τὸν ἄγγελό του νὰ κράξῃ ἀποδῶ κάτου.

V

Ὁ θησαυρὸς τῆς ἀρετῆς στολίζει
τὴν ὁμορφιά της, ποὺ τὸ νοῦ θαμπώνει·
γι' αὐτὸ κι ἂν τὴν καρδιά μου ἔτσι σκλαβώνῃ
ἀγάπη ἀγνὴ μονάχα μοῦ χαρίζει.

Νοιώθω, πὼς τώρα κ' ἡ ψυχὴ ἀντικρύζει
τὸ ὑπέρ φῶς, ποὺ γύρω μας ἁπλώνει
ἡ μάγισσα ὁμορφιὰ καὶ μᾶς οἰμώνει
στὴ δόξα τῆς Ζωῆς. Πάντα θὰ ὁρίζῃ

ἡ παρθενόματη ἀρετὴ τὴν ὕπαρξή μας,
ἅμα τὸ φῶς τῆς ὁμορφιᾶς δεχτοῦμε
σὰν τοῦ ἠθικοῦ ρυθμὸ μὲς στὴν ψυχή μας.

Ὄλ' οἱ κακόγνωμοι πιστέψτε με, ὅτι
τὸ φῶς, ποὺ σὶ σκλάβοι τῆς ζωῆς ποθοῦμε,
εἶδα μονάχα στὴ λευκή της νιότη.

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

Δὲν ἔπαθε τίποτα. Μόνο, κάπου κάπου, μιὰ φορὰ τὸ μήνα ἢ κάθε δυὸ καὶ τρεῖς καὶ τέσσερεις μῆνες μιὰ φορά, τὴν πείραζε τὸ νεφρί της. Ἔπειτα πάλε καλά. Λοιπόν, τί γυρέβει ; Νὰ παραπονεθῇ γιὰ τέτοιες ἀνοησίες ; Ἀφτὸ ἔλειπε. Τόση ζετσιπωσιὰ δὲν εἶχε τὸ παιδί. Τέτοια δὲ σοῦ μαθαίνουνε στὸ χωριό.

Κατόπι, ζήτημα δὲν εἶναι πὼς θὰ περνοῦμε γιὰ βαρβάροι. Ὁ αἰώνας μας ὁ ὡτισμένος θὰ φανῇ σὰ νὰ βγαίνῃ ἀργοβάδιστος, σκοτεινόμυαλος καὶ στενοκέφαλος ἀπὸ κανένα πισσόμαυρο χάος. Θὰ λένε πὼς στὸν καιρό μας οἱ ἄθρῶποι σκοτώνανε τὸν ἑαφτό τους μὲ χαρά, σὰ νὰ τὸ κάνανε ξεπίτηδες. Μυστικὰ πράματα δὲ θἄναι τὰ πράματα τῆς ὑγιεινῆς. Ὁ καθένας θὰ ξέρῃ ὅσα σήμερις μήτε ὑποψιάζεται, δηλαδὴ τὰ στοιχειώδικα καὶ ἀναγκαῖα. Τὰ φυσικὰ θὰ τοῦ φαίνουνται φυσικά, ὄχι τῆς ντροπῆς. Ντροπὴ δὲ θὰ τὸ νομίζουνε νὰ ζῇ ὁ καθένας, καὶ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ζῇ, θὰ καταλάβουνε πὼς πρέπει νὰ βλέπῃ ξέθαρρα τὴν πλάση καὶ τὰ πλάσματα ὅπως εἶναι. Θὰ ξυπνήσῃ στὰ σπλάχνα μας δυνατὰ τὸ ψυχόμητο τῆς στεργοζωΐας. Ὁ κακὸς ὁ λογισμὸς εἶναι τὸ μόνο κακό· τἄλλα, ὡς κ' ἡ γύμνα, εἶναι ἀγνά. Ἕνας ὁ ἄθρωπος, καθαρὸ τὸ κορμί του, ἅμα κι ὁ νοῦς του καθαρός. Δὲ θὰ φοβοῦνται νὰ μιλοῦνε μὲ ἁπλότητα γιὰ τὰ καθέκαστα τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἀρρώστιας. Σὰ δοῦνε ἀπὸ πληγὴ κρύφια ἢ φανερὴ αἷμα νὰ στάζῃ, θὰ τὸ λένε ὅπως τὄλεγε ὁ Φιλοχτήτης, κ' ἔτσι ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ τὸν περίσσιο κι ἀπὸ τὴν περίσσια τὴν ἐπιστήμη, θὰ γυρίσουμε πίσω στὰ χρόνια τἀρχαϊκά, μὰ δὲ θὰ φωνάζουμε πιὰ τὸν πόνο μας, γιατὶ θὰ μάθουμε νὰ τὸν κυβερνοῦμε.

Ἡ Κατινούλα δὲ φώναζε ἀκόμη. Τὸ κουράγιο τοῦ φτωχοκόριτσου στάθηκε τόντις ἀξιοθάμαστο. Ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι στὸ ξοχικὸ τοῦ κ. Ἀντρέα κατέβηκε πολὺς κόσμος, μουσαφιραῖοι, ἐπίσημα πρόσωπα, γιόμισε τὸ σπίτι. Μιὰ νύχτα ὅπου δὲν ἀπόμνησκε μιὰ κάμαρα διαθέσιμη, ἔδωκε ἡ Κατινούλα τὴ δική της, πλάγιασε στὸ σερβανί, ἀπάνω σ' ἕνα πάπλωμα, στὰ σανίδια, κι ἀνάμεσα σὲ σωρὸ σεντούκια, ποὺ στὸ σερβανὶ τἀποθέτανε. Δεξιὰ κι ἀριστερά, γῦρο της, ἀντὶς παράθυρα, κάτι φεγγῖτες ποὺ φυσοῦσε ὁ ἄνεμος ἀπὸ τὰ σπασμένα τους τὰ τζάμια. Κοιμήθηκε δὲν κοιμήθηκε, δὲν τῆς ἔμελε· καταχαρούμενη σηκώθηκε τὸ πρωΐ, ποὺ χρησίμεψε τουλάχιστο σὲ ἄλλους ἡ κάμερή της καὶ κατώρθωσε ἂς εἶναι καὶ μικρὸ πρᾶμα γιὰ τἀφεντικά. Ὅλη τὴ μέρα, στὸ ποδάρι, ἀφτὴ σκούπιζε συγύριζε τὶς κάμαρες, ἀφτὴ ἔστρωννε τὰ κρεββάτια, ἐννοεῖται σερνβίριζε καὶ στὸ τραπέζι. Δὲν ἄφινε κανεὶ νὰ ζυγώσῃ. Τὴ βοηθούσανε δυὸ μεσιές· ἔπρεπε ὅμως πάντα τοῦ λόγου της νἄχῃ τὸ μάτι στὰ παραμικρὰ, νἄναι στὰ ὄξω καὶ στὰ μέσα· εἰδεμὴ, δὲν ἔβλεπε ἡσυχία, νόμιζε πὼς τίποπα δὲ γινότανε καθὼς ταίριαζε νὰ γίνῃ σὲ τέτοιο σπίτι, σπίτι ὅπου ζοῦσε ὁ κ. Ἀντρέας, ἡ Μοιρίτα της, ἡ κ. Ἄννα, σπίτι ὅπου ἔζησε ἡ Ὄλια κι ὅπου ἡ Κατινούλα πρωτοχάρηκε τὴ ζωή.

Κι ἀλήθεια ἡ Κατινούλα, ἐπειδὴ ἀγαποῦστε τὴ δουλειά, ἐπειδὴ κ' εἴτανε προσεχτικὴ ἀπὸ φυσικό της, φρόντιζε καλήτερις ἀπὸ τοὺς ἄλλους γιὰ τὸ καθετί. Λὲς καὶ κείνη τὴ χρονιὰ, φιλοτιμήθηκε νὰ δείξῃ ὅλη της τὴν ἀξία. σὰ νὰ τὸ προμάντεβε πὼς τὸ φῶς τῆς δύναμής της, ἔβγαζε τὴ στερνή του τὴν ἀποφεγγιά, πὼς δὲ θὰ λάψῃ τὸ ἴδιο καὶ τοῦ χρόνου, ὅπως κάποτες κι ὁ καλλιτέχνης χύνει ὅλη τὴν ψυχή του στἀριστούργημά του τὸ στερνό.

Σὰ φύγανε οἱ ξένοι, τὸ Χαμονοκόρι δὲν ἄδειασε. Ἡ Ἄννα εἶχε κάτι ἀνίψια τοῦ μακαρίτη τἀντρός της, μιὰ κοπέλλα εἴκοσι τεσσάρω χρονῶ κ' ἕνα νέο εἴκοσι, ποὺ ἐρχόντανε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ νὰ τῆς κάνουνε βίζιτα. Φιλόξενος ὁ Ἀντρέας καὶ τὸ ξοχικό

ΔΙΟΡΘΩΜΑΤΑ

Στὸ γλωσσολογικὸ ἄρθρο τοῦ κ. Μανώλη Τριανταφυλλίδη ποὺ τυπώθηκε στὸ «Νέο Ἄστυ» καὶ ξανατυπώθηκε στὸ «Νουμᾶ» (φύλλ. 227. σελ. 7) γινήκανε ἀρκετὰ τυπογραφικὰ λάθια, καθὼς τὰ σημιώσαμε καὶ μεῖς τότε, ποὺ γαλνάνε ὅλως διόλου τὸ νόημα. Τὰ λάθια αὐτὰ ὁ κ. Μ. Τριανταφυλλίδης μᾶς παρακαλεῖ νὰν τὰ διορθώσουμε κ' εἶναι τἀκόλουθα·

—Ὁ Τοὺμπ, εἶπε κοντὰ στὰ ἄλλα «καὶ οἱ Κινέζοι σέβονται τὴν ἱστορικὴ παράδοση σὰν κανένα *Θεό*, σὰν κάτι αἰώνιο καὶ ἀμετάβλητο... *Ὅλοι οἱ ἀντιδραστικοὶ συνηθίζουν* —καὶ ἔγινε τῆς μόδας—νὰ δικαιολογοῦν μὲ τὸ «ἱστορικῶς παραδεδομένον» τὴν ἀντίστασή τους στοὺς νεωτερισμούς».

«*Ὅτι* ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι *γλωσσοϊστορικῶς* πεθαμένος γλωσσικὸς τύπος, δὲν ἀνασκευάζεται ἀπὸ ὅσα λέγει ὁ Χατζιδάκις».

«Ὅποιος ἔχει τὴν πεποίθηση σὲ μιὰ εὐτυχῆ μεταρσίωση τῶν Ἑλλήνων, πρέπει νὰ πῇ ναί (ὅτι δηλαδὴ ἡ πνευματικὴ ξεραΐλα εἶναι συνέπεια τῆς Καθαρευούσας)».

«Τὰ νεώτερα ἔθνη ποὺ εἶναι γυρισμένα στὸ *Παρὸν* καὶ τὴ δροσιά του».

Ὁ K. Dietrich, ὁ ἑλληνιστὴς στὴ Λειψία εἶπε ὅτι «ἐξεχωριστὲς συνθῆκες στὶς ὁποῖες ἐπιμένομε, εἶναι συμπτώματα κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς σκπίλας».

Ὁ *Μπρούκμαν* εἶπε κοντὰ στἄλλα «δὲν ὑπάρχει σπουδαιότερο πρᾶγμα... παρὰ ἂν θὰ μπορέσῃ νὰ *σπάσῃ* τὴν παράδοση.... *Φταίει* ἡ Καθαρεύουσα ἂν ἡ λογοτεχνία ἡ σύγχρονη...»

Η ΝΕΡΑΪΔΟΠΟΥΛΑ

Δὲν εἴταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔβλεπα κεῖνο τὸ βράδυ τὴ μαβιοβαμμένη βαρκοῦλα, μὲ μιὰ κόρη μέσα στὰ κάτασπρα ντυμένη, σὰ νεραϊδοπούλα, νὰ σχίζῃ τὰ γαλανοκάθαρα νερὰ τοῦ γιαλοῦ καὶ νὰ πετᾷ σὰ γλάρος πάνω στὸν ἀφρὸ τοῦ κυμάτου.

Ὄχι, πολλὲς βραδυὲς τὴν εἶχα δῇ, μὰ ἀπόψε μοῦ χτύπησε περισσότερο στὸ μάτι.

Ἡ θάλασσα εἴταν σὰ τὸ γυαλί, σὰ μιὰ λίμνη ὁραγμένη ἀπ' ὅλα τὰ μέρη γιὰ νὰ μὴ τὴν χτυπᾷ τοῦ ἀνέμου τὸ φύσημα· οὔτε ζαρωμάδες, οὔτε ἀφροί· τὰ κοκκινωπὰ σύννεφα γύρω κορνίζωναν τὸν μεγάλον τοῦ ὁρίζοντα κύκλο· τὰ κουπιὰ λάμπανε σὰν ἀσῆμι ἀπ' τὶς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, ποὺ τὴν ὥρα κείνη βουτοῦσε μέσα στὸν ὠκεανό· σταγόνες σὰν κρύσταλλα στάζανε ἀπ' τὶς ἄκρες τῶν κουπιῶν· ἡ κόρη ποὺ εἴτανε μέσα φαινότανε γυμνασμένη· δὲν κουραζότανε· τρκβοῦσε δυνατὰ μὲ τὰ φουσκανεβασμένα της χέρια, περνοῦσε ἀπ' τὶς πλῶρες τὶς ἄλλες βάρκες καὶ κάμνοντας μιὰ μεγάλη γύρα, σὰν τεχνίτης κωπηλάτης, γύριζε πίσω, ξαναπερνοῦσε τὶς ἄλλες βάρκες, ἀκούραστη πάντα σὰν πουλὶ πετῶντας λαφρὰ λαφρὰ πάνω στὰ νερά..

Μὰ δὲν εἴτανε ὅλο αὐτό· σὲ μιὰ ἄκρη πέρα, στὰ φύκια πάνω ξαπλωμένος, καθότανε ἕνκ καλοφορεμένο παλληκάρι, μὲ τὸ μάτι στὴ βαρκοῦλα πάνω.

. . . . . .

Ἡ μέρα κλειοῦσε τὰ μάτια της καὶ ἡ νυχτιὰ φούσκωνε τὰ στήθια της γιὰ νὰ χύσῃ μὲ τὴ βκθεια της ἀνάσα στὸ ἀπέρκντο χάος τὸ μαῦρο σκότος. Οἱ βαρκοῦλες τρεχάτες, ὁλόχαρες, μὲ τραγούδια καὶ μὲ γέλια ἔμπκιναν ἀπανωτὰ στὸ μικρό μας λιμανάκι κι' ἀράζανε, ἐνῷ τὰ ὁμορφοπαλλήκαρα πεταχτὰ-πεταχτὰ πηδοῦσαν στὰ φύκια κ' ἔδεναν στὰ παλούκια, ποὖσαν γύρω στὴν ἀκρογιαλιά, τὰ γερσπλεγμένα σκοινιά τους. Τὴ μέρα κείνη γλεντούσανε ὁμορφονιοὶ κι' ὁμορφονιές, ἐρωτεμένες κοπελλοῦδες καὶ ξεμυαλισμένα παλληκάρια, συμπεθεριακὸ καὶ συγγενολόγι.

Τί ἀξέχαστες αὐτὲς οἱ μέρες ! . . .

Βρισκόνταν ἀκόμη κάμποσες βαρκοῦλες στὸ πέλαγο, μαζὶ κ' ἡ μαβιοβαμμένη. Ἄλλες πάλε ἀπ' τὴν ἀκροθαλασσιὰ τραβοῦσανε ἀνοιχτά.

*

Ἔλα, τρέχα, ἔλα στὴν ἀγκαλιά μου, ἔλα νὰ φύγουμε μακρυὰ, στὰ ξένα, ἔλα μ' ἐμένα, ἔλα μ' ἐμένα. Τὰ βάσανά μας πιὰ τέλειωσαν. Θὰ κλείσῃ πιὰ ὁ κόσμος τὸ στοματάκι του· δὲ θὰ λέγῃ τίποτα γιὰ τὴ Χρύσω καὶ γιὰ τὸ Μῆτσο. Τράβα κάτω τὸ παννί σου· πετάζου στὴ δική μου τὴ βαρκοῦλα. Ἡ στεργιὰ εἶναι κοντά· σὲ λίγο φτάνουμε στὴν πανώρια Σμύρνη καὶ χτίζουμε στὸν ὄμορφο Μπουρνόβα τὴ φωλίτσα μας, τὴ φωλίτσα ποὺ θὰ ζεστάνῃ δυὸ πουλιὰ ἀγαπημένα, τὴ φωλίτσα ποὺ θὰ δώσῃ ζωὴ καὶ δύναμη σὲ δυὸ δυστυχισμένες ψυχές.

. . . . . .

Ἄξαφνα ὁ καθάριος οὐρανὸς συνεφιάζει, ἡ θάλασσα φουρτουνιάζει, ἀγέρας ἀρχινάει γύρω νὰ βοΐζῃ χτυπῶντας στὸ μικρὸ κάτασπρο παννάκι. Βρισκόντανε στὸ φουρτουνιασμένο Τσαταρλῆ. Ὁ ἀλύπητος βορριᾶς ὁλοένα δυναμώνει· τὰ κύματα τ' ἀγριεμμένα σὰ λυσσασμένα λιοντάρια μπαίνουν μέσα στὴ βαρκοῦλα. Βροντᾷ κι' ἀστράφτει. Βροχὴ ἀτέλειωτη πέφτει. Ἀστροπελέκια σταυρωτὰ μπουμπουνίζουν